

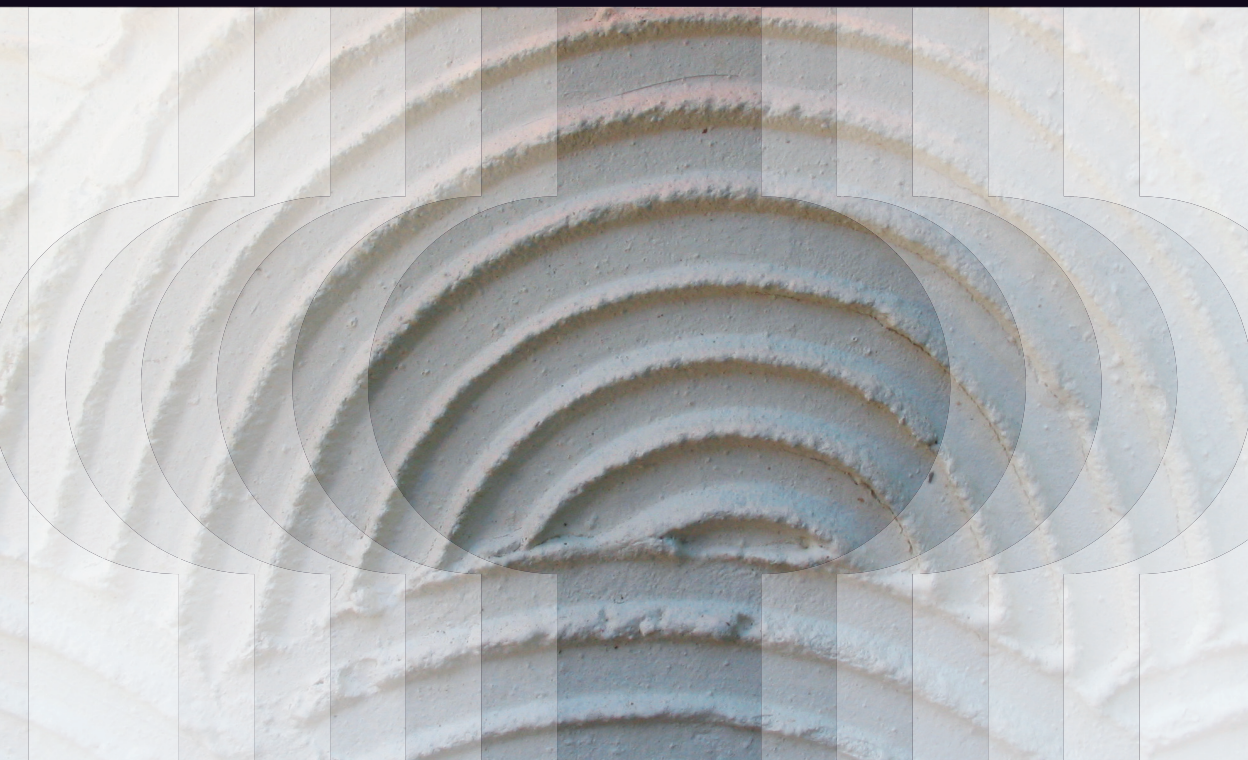

УДРУЖЕЊЕ СУДИЈА
ПРЕКРШАЈНИХ СУДОВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ПРАВНИ СТАВОВИ И ОДЛУКЕ ВИШЕГ ПРЕКРШАЈНОГ СУДА

2011. ГОДИНА

Embassy of the Kingdom of The Netherlands

**ПРАВНИ СТАВОВИ И ОДЛУКЕ
ВИШЕГ ПРЕКРШАЈНОГ СУДА**

2011. ГОДИНА

**Објављивање ове публикације помогла је
Амбасада Краљевине Холандије у Србији.**

**Issuing of this publication was supported
by the Embassy of the Kingdom of Netherlands.**

САДРЖАЈ

Уводна реч	5
Правни ставови Вишег прекршајног суда, 2011. година	7
- Прва седница свих судија Вишег прекршајног суда, одржана 25. марта 2011. године	7
- Друга седница свих судија Вишег прекршајног суда, одржана 07. јула 2011. године	17
- Трећа седница свих судија Вишег прекршајног суда, одржана 30. новембра 2011. године	20
Одлуке Вишег прекршајног суда	22
(систематизоване према материјалним и процесним одредбама Закона о прекршајима)	
Одлуке Вишег прекршајног суда	85
(по посебним законима)	

УВОДНА РЕЧ

Овај зборник представља обједињене на једном месту објављене све ставове Вишег прекршајног суда заузете у 2011. години и одлуке Вишег прекршајног суда које је Одељење судске праксе Вишег прекршајног суда издвојило као карактеристичне, занимљиве по правном питању на које дају одговор или, због мноштва ситуација на које се могу применити, корисне како за првостепене судове тако и за подносиоце захтева и све друге који се облашћу прекршаја баве.

Одлуке обухваћене зборником углавном су донете у 2011. години, у мањој мери 2010. и 2012. године, а због прегледности су систематизоване у два поглавља према материјалним и процесним одредбама Закона о прекршајима и према појединим прекршајима из засебних закона.

Зборник је настао у сарадњи са Вишим прекршајним судом и Амбасадом Краљевине Холандије у Београду, којој дугујемо посебну захвалност на разумевању проблема прекршајних судова у Србији и посебним залагањем и настојањем да помогне у решавању.

Као резултат вишемесечног рада судија ВПС-а, судијских саветника, запослених у Удружењу, волонтера, пред вама је публикација **ПРАВНИХ СТАВОВА И ОДЛУКА ВИШЕГ ПРЕКРШАЈНОГ СУДА**

Уређивачки одбор

**ПРАВНИ СТАВОВИ ВИШЕГ
ПРЕКРШАЈНОГ СУДА
2011. ГОДИНА**

**Прва седница свих судија Вишег прекршајног суда
одржана 25. марта 2011. године**

1.

Према важећем Закону о прекршајима, с обзиром да незаказивање претреса не представља битну повреду одредаба прекршајног поступка, произилази закључак да претрес није обавезан у сваком предмету. У прилог наведеног говоре и одредбе чл. 85 и чл. 208 Закона о прекршајима те би целисходност заказивања претреса била цењена од стране судије у сваком конкретном предмету.

КОМЕНТАР: у пракси се питање обавезности претреса појављивало као спорно. Законске одредбе указују да у прекршајном поступку одржавање претреса није обавезно, али ће сваки судија, на основу природе противправног поступања које се окривљеном захтевом за покретање прекршајног поступка ставља на терет, доказних предлога и прилога уз захтев, ценити да ли би извођење доказа на претресу, а у складу и са начелом економије, било целисходније.

2.

Недоступност окривљеног због одласка у иностранство није основ за обуставу поступка. У таквим случајевима се од подносиоца захтева тражи провера, а потом доноси решење о прекиду поступка, сходно чл. 213 Закона о прекршајима.

КОМЕНТАР: заузети став представља одговор на питање да ли у предметима са више окривљених, у којима је утврђена кривица свих сем једног који је

недоступан због боравка у иностранству, издвојити поступак или га обуставити истом одлуком којом се предмет решава у односу на остале окривљене. Поступак се према окривљеном који борави у иностранству не може обуставити јер није испуњен законски услов за такву одлуку прописан у чл. 216 ст. 1 Закона о прекршајима, нити је ова ситуација неком другом законском одредбом предвиђена као разлог обуставе поступка. Издвајање поступка у односу на овог окривљеног не би било целисходно решење јер би се и тај поступак, након провере, такође морао прекинути.

3.

Новчане казне се изричу применом материјалног прописа којим је прекршај предвиђен, а ублажавају у складу са одредбама чл. 40 Закона о прекршајима до законског минимума који је прописан чл. 35 ст. 1 Закона о прекршајима.

КОМЕНТАР: новчане казне се изричу применом материјалног прописа којим је прекршај предвиђен по принципу *lex specialis derogat legi generali*, а ублажавају применом чл. 40 Закона о прекршајима који не предвиђа могућност ублажавања испод најмање законске мере те врсте казне.

4.

Према чл. 111 ст. 1 и 2 Закона о прекршајима представник правног лица може бити само лице запослено у правном лицу, а адвокат може бити само бранилац окривљеног правног лица.

КОМЕНТАР: чланом 111 ст.1 и 2 Закона о прекршајима прописано је ко може бити представник окривљеног правног лица: лице овлашћено да то правно лице представља или заступа на основу закона или другог акта правног лица. Послодавац може за представника одредити друго лице из реда својих чланова или другог радника у том правном лицу. Из садржине ових одредби јасно произилази да адвокат не може бити представник окривљеног правног лица.

5.

Чланом 157 ст. 2 Закона о прекршајима прописано је да судија одређује рок за отклањање недостатака, а ставом 3 је прописано да тај рок не може бити дужи од 15 дана, те код предмета који се решавају по чл. 294 ст. 1 Закона о прекршајима тај рок мора бити - одмах.

КОМЕНТАР: заузети став представља одговор на питање који су рокови за отклањање недостатака у неуредном захтеву за покретање прекршајног по-

ступка поднетом против странца (али и осталим предметима који се решавају по 294 ст. 1 Закона о прекршајима) и шта са приведеним лицем за то време, а има за циљ да се обезбеди хитност у поступању по овим предметима установљена самим законом. Рок за отклањање недостатака из захтева мора бити одмах јер се ради о захтеву против приведеног лица - странца и ниједно друго решење у датој ситуацији не би било целисходно.

6.

Чланом 17 ст. 5 Закона о прекршајима је регулисана материја код стечаја, а чланом 216 ст. 7 истог Закона је прописан основ за обуставу ако је правно лице престало да постоји. Све до испуњења ових услова нема сметњи за вођење поступка и изрицање санкције.

КОМЕНТАР: став је заузет као одговор на питање да ли је потребно раздвојити прекршајни поступак у односу на правно лице, а одговорно лице казнити за учињени прекршај уколико је дошло до покретања поступка ликвидације правног лица.

Покретање поступка који може довести до престанка постојања правног лица није сметња за вођење прекршајног поступка против тог правног лица и изрицање санкције, уз поштовање одредби Закона о прекршајима. Из наведеног разлога у оваквом случају није потребно у односу на окривљено правно лице поступак раздвојити.

7.

Извештај поште-достављача у коме је наведено да је окривљени на привременом раду у иностранству не може бити основ за прекид поступка с обзиром да је одредбом чл. 13 Закона о пребивалишту и боравишту грађана прописано да су грађани који намеравају да бораве у иностранству дуже од 60 дана дужни да пре одласка пријаве одлазак у иностранство, а евиденцију о томе води надлежни орган унутрашњих послова. У оваквим случајевима је потребно затражити извештај од надлежног органа унутрашњих послова и, у зависности од резултата провере, одлучити о даљем току поступка.

КОМЕНТАР: сам став садржи детаљно објашњење због чега се поступак не може прекинути само на основу извештаја поште или достављача да је окривљени на привременом раду у иностранству.

8.

Блокада жиро рачуна правног лица представља основ за искључење одговорности, али у списима предмета мора да постоји доказ, односно од Одељења за принудну наплату Народне банке Србије је потребно прибавити податке о периодима неликвидности правног лица у односу на време извршења прекршаја.

КОМЕНТАР: уколико се период неликвидности правног лица поклапа са временом извршења прекршаја постојала је фактичка и правна немогућност плаћања обавеза с обзиром да је Законом о платном промету забрањено плаћање пореских и других обавеза блокираног правног лица, осим наплате потраживања због којих је извршена блокада рачуна. Осим тога, према одредбама чл. 17 ст. 4 Закона о прекршајима правно лице је одговорно за прекршај учињен скривљено предузетом радњом или пропуштањем дужног надзора од стране органа управљања, одговорног лица или другог лица које је у време извршења прекршаја било овлашћено да поступа у име правног лица. Дакле, услов за одговорност је психички однос ових лица према радњи извршења и последици који, према законским одредбама, може бити испољен у виду умишљаја или нехата. Уколико се у поступку докаже да је рачун окривљеног правног лица у време извршења прекршаја био у блокади постојала је фактичка и правна немогућност плаћања тако да психички однос лица наведених у чл. 17 ст. 4 ЗОП-а према плаћању пореских и других обавеза у законом прописаном року није ни могао бити успостављен, због чега ће се у прекршајном поступку донети одлука да се окривљено правно и одговорно лице ослободе кривице.

9.

Корисник рибарског подручја као подносилац захтева за покретање прекршајног поступка мора у захтеву назначити својство оштећеног и исто образложити, односно навешће основ по коме користи рибарско подручје, при чему се причињена штета не мора нужно изразити у новчаном износу.

КОМЕНТАР: да би неко лице (правно или физичко) могло имати својство оштећеног и с тим у вези право да поднесе и заступа захтев за покретање прекршајног поступка, да подноси доказе, истиче имовинско правни захтев за накнаду штете или повређај ствари и право да изјављује жалбу на одлуку суда, мора да докаже да је неко његово лично или имовинско право повређено или угрожено прекршајем (чл.116 ЗОП-а).

10.

Виши прекршајни суд је мишљења да вредност добијена мерилом које је коришћено у складу са прописаним метеоролошким условима и који је на прописан начин оверено представља коначну вредност, а да је прописана граница дозвољене грешке само податак о томе колика је грешка могућа код тог типа мерила, што не значи да та грешка заиста постоји у сваком конкретном случају.

КОМЕНТАР: садржан у ставу

11.

Уколико је захтев за покретање прекршајног поступка поднет против малолетника и против родитеља због пропуштања дужног надзора, сагласно одредби чл. 274 ст. 1 Закона о прекршајима могуће је раздвојити поступак, када ће се у односу на родитеља донети пресуда, а у односу на малолетника решење. Уколико се једном одлуком одлучује о прекршају малолетника и о прекршају родитеља доноси се пресуда.

КОМЕНТАР: у случају раздвајања поступка у односу на малолетника ће се донети решење само ако му се изриче васпитна мера. Уколико му се за извршени прекршај изриче казна одлука ће се донети у форми пресуде.

У наведеним ситуацијама би из разлога економичности и целисходности, али пре свега због природе прекршаја који се родитељу ставља на терет, требало избегавати раздвајање поступка. Вођење јединственог поступка није сметња да се у односу на малолетника примене законске одредбе којима се регулише поступак према овој групи учинилаца, садржане у Закону о прекршајима и Закону о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

12.

Када подносилац захтева за покретање прекршајног поступка предузима радње ради откривања кривичног дела или радње везане за кривично гоњење а поднесе захтев за покретање прекршајног поступка након наступања релативне застарелости, прекршајни поступак се не може покренути јер је одредбом чл. 76 ст. 1 Закона о прекршајима прописано да се прекршајни поступак не може покренути ако протекне једна година од дана када је прекршај учињен.

КОМЕНТАР: заузети став је у складу са одредбом чл. 76 ст. 1 и чл. 76 ст. 3 Закона о прекршајима којом је прописано да се застарелост прекида сваком

процесном радњом надлежног органа која се предузима ради гоњења учи-ниоца прекршаја.

13.

Уколико одлука није уручена окривљеном не може постати правноснажна, а како је у предмету мериторна одлука донета, уколико наступи застарелост у експедицији не може се доносити нова одлука, односно решење о застарелости. Подносиоцу захтева се одлука у сваком случају доставља те исти не би требало да има утицаја да ли је у прекршајном поступку одлука постала правноснажна и извршна. Предмет у коме је наступила застарелост у експедицији се означава службеном белешком.

КОМЕНТАР: став је заузет као одговор на питање да ли у случају наступања застарелости пре правноснажности треба доносити решење о застарелости. Примедба је била да архивирање ових предмета само са напоменом да одлука није могла да постане правноснажна и извршна јер није уручена пре застарелости доводи до проблема код подносилаца захтева пошто они предмет и даље воде као незавршен. У једном предмету не могу постојати две различите одлуке поводом истог захтева за покретање прекршајног поступка: мериторна одлука и решење о обустави поступка због застарелости. Међутим, у случају наступања застарелости у експедицији, што је означено службеном белешком, требало би о томе дописом обавестити подносиоца да се предмет у његовој евиденцији не би водио као незавршен.

14.

С обзиром да у пракси постоји могућност укидања одлуке у целини уколико су испуњени услови из чл. 246 Закона о прекршајима, нема сметњи да се сачека одлука по изјављеној жалби једног од окривљених.

КОМЕНТАР: заузети став је одговор на питање да ли се у предметима са више окривљених у којима је један уложио жалбу, а други уредно примили пресуду и нису се жалили, предмет извршава према окривљенима који нису изјавили жалбе? Став гласи да би, управо због могућности укидања одлуке у односу на сва лица, требало сачекати исход поступка по жалби, али би се чекање целисходно с обзиром на садржину одредби из чл. 77 Закона о прекршајима.

15.

Када суд привремено одузима предмете наредба се доноси након покретања прекршајног поступка.

КОМЕНТАР: став је заузет као одговор на питање да ли суд у царинским предметима, у којима је приложена и потврда о привремено одузетим предметима, доноси наредбу о задржавању и стављању робе под царински надзор пре или пошто донесе решење о покретању прекршајног поступка. Није целисходно доносити наредбу о задржавању и стављању робе под царински надзор док се не оцени да ли су испуњене процесне претпоставке и услови за покретање прекршајног поступка.

16.

Возачу бицикла се не изриче заштитна мера забране управљања моторним возилом ни казнени поени. Бицикл није моторно возило у смислу чл. 7 ст. 1 тач. 33 Закона о безбедности саобраћаја на путевима. Тачком 32 наведеног члана је регулисан појам бицикла, док је чл. 7 ст. 1 тач. 68 регулисан појам возача. Казнени поени се према садржини чл. 323 Закона о безбедности саобраћаја на путевима изричу само лицу коме је издата возачка дозвола у Републици Србији, док се возачка дозвола издаје само за управљање моторним возилима, односно скуповима возила (чл. 195 ст. 1 Закона о безбедности саобраћаја на путевима)

КОМЕНТАР: сам став садржи детаљно објашњење зашто се возачу бицикла не могу изрећи заштитна мера забране управљања моторним возилом (чл. 52 Закона о прекршајима) и казнени поени (чл. 34 Закона о прекршајима).

17.

Након доношења решења о апсолутној застарелости не може се накнадно одлучивати о заштитној мери јер би након наступања застарелости даље вођење поступка представљало повреду материјалног права на штету окривљеног из чл. 235 ст. 1 тач. 3 Закона о прекршајима. Апсолутна застарелост је сметња за даље одлучивање о заштитној мери и по чл. 298 ст. 4 Царинског закона.

КОМЕНТАР: став је заузет као одговор на питање да ли се у царинским предметима, након доношења решења о обустави поступка због апсолутне застарелости, може одлучивати о заштитној мери одузимања предмета. Објашњење је дато у самом ставу.

18.

Чланом 131 став 1 тачка 4 Закона о прекршајима је прописано да се захтев за накнаду награде и нужних издатака браниоца подноси у року од 3 месеца од дана достављања правноснажне одлуке о трошковима. Одлука о трошковима је саставни део мериторне одлуке те се код обуставе прекршајног поступка (чији исход окривљени и његов бранилац нису могли знати пре доношења исте), с обзиром да трошкове сноси суд који је водио поступак у смислу члана 131 став 2 Закона о прекршајима, захтев за накнаду награде и нужних издатака браниоца подноси у законском року од 3 месеца од дана достављања судске одлуке којом је решено и о трошковима.

КОМЕНТАР: из заузетог става произилази да је предуслов за примену чл. 131 ст. 4 Закона о прекршајима постојање правноснажне одлуке о трошковима која је достављена окривљеном или браниоцу. Зато је потребно у свакој одлуци осим о меритуму одлучити и о трошковима, а у случају да је суд пропустио да то учини незадовољна странка има могућност да у том делу изјави жалбу.

19.

Захтеви за покретање прекршајног поступка поднети због прекршаја из чл. 331 ст. 1 тач. 10 у вези са чл. 55 ст. 3 ЗОБС-а на путевима у чињеничном опису радње прекршаја морају да буду усаглашени са законским текстом из напред наведених одредаба. Уколико захтев није у складу са законом судија је у обавези да према чл. 157 ЗОП-а исти врати подносиоцу да се захтев уреди.

КОМЕНТАР: чињенични опис сваког захтева за покретање прекршајног поступка морао би да садржи битна обележја прекршаја који подносилац окривљеном захтевом ставља на терет. У случају да је захтев у том смислу неуредан поступајући судија би требало да исти у складу са одредбама чл. 157 ЗОП-а врати подносиоцу на допуну односно уређење.

20.

Прекршаји из члана 183 ст. 1 тач. 22 раније важећег Закона о безбедности саобраћаја на путевима, који су учињени у 2009. години, су кажњиви и по новом Закону о безбедности саобраћаја на путевима јер се потврда о познавању прописа изједначава са дозволом за управљање возилима АМ категорије.

КОМЕНТАР: с обзиром да је од извршења ових прекршаја до данас протекло више од 2 године коментар је сувишан.

21.

С обзиром да је кривица битно обележје свих прекршаја морају се у образложењу пресуде дати разлози о облику виности.

КОМЕНТАР: пресуда мора да садржи разлоге о одлучним чињеницама, у које спада и виност као битно обележје свих прекршаја. Недостатак разлога о одлучним чињеницама представља битну повреду одредби прекршајног поступка.

22.

У случају наступања апсолутне застарелости прекршајног гоњења од тренутка доношења првостепене одлуке до дана одлучивања о изјављеној жалби првостепена одлука се преиначује и поступак обуставља пресудом сходно чл. 243 Закона о прекршајима.

КОМЕНТАР: наведеним ставом је делимично измењен правни став број 1 заузет на другој седници свих судија Вишег прекршајног суда одржаној дана 22. 03. 2010. године у Београду који гласи:

„Виши прекршајни суд одлучује РЕШЕЊЕМ када се првостепена одлука преиначује из разлога прописаних чл.216 ЗОП-а.“

Уколико би се у поступку по жалби донело решење којим се поступак обуставља на основу одредбе чл. 216 ст. 1 тач. 6 Закона о прекршајима (какве су се одлуке јављале у пракси Вишег прекршајног суда) у истом предмету би постојале две одлуке: пресуда првостепеног суда којом се окривљени оглашава кривим или ослобађа кривице и решење другостепеног суда којим се поступак обуставља због наступања застарелости прекршајног гоњења. У тексту уз став под бројем 13 већ је речено да се у истом предмету у коме је донета мериторна одлука не може доносити нова одлука (при том се мисли на решење о обустави због застарелости).

Доношење решења о обустави на основу чл. 216 ст. 1 тач. 6 ЗОП-а од стране другостепеног суда не би било у складу са законом јер се наведени члан налази у глави XXXI ЗОП-а која садржи одредбе везане за одлуке донете у првом степену. Одлуке које доноси другостепени суд по жалби прописане су одредбама из главе XXXII Закона о прекршајима. Према одредби из чл. 243, која је садржана у овој глави, када другостепени суд мења првостепену одлуку (углавном пресуду којом се окривљени оглашава кривим или ослобађа кривице), он то чини у форми пресуде.

**Друга седница свих судија Вишег прекршајног суда,
одржана 07. јула 2011. године**

1. (23.)

Првостепена пресуда чији је саставни део постало решење о исправци којим нису исправљене само очигледне омашке у именима и бројевима, већ је суштински измењена одлука или разлози одлуке, захваћена је битном повредом одредаба прекршајног поступка из чл. 234 ст. 1 тач. 15 Закона о прекршајима.

КОМЕНТАР: чланом 223 Закона о прекршајима прописано је да се погрешке у писању имена и бројева и друге очигледне погрешке у писању, рачунању и преписивању у пресуди исправљају по службеној дужности или на предлог окривљеног, подносиоца захтева или оштећеног, а да се исправка врши посебним решењем, које постаје саставни део пресуде. Исправка која није извршена у складу са наведеном законском одредбом, већ се односи на суштинску измену одлуке или њених разлога, чини пресуду неразумљивом јер није јасно на основу које законске одредбе је пресуда измењена у том смислу.

2. (24.)

Приликом оцене да ли је закон који је почео да се примењује након извршеног прекршаја блажи за учиниоца потребно је да се посматра пропис у целини у смислу санкција које су запрећене за тај прекршај, у конкретном случају.

КОМЕНТАР: утврдити који је закон блажи за учиниоца није једноставно питање. У његовом решавању је потребно, сходно чл. 6 ст. 2 ЗОП-а, оценили све законе-прописе који су важили од извршења прекршаја до доношења одлуке. При процени који је закон блажи не оцењује се само да ли је радња и новим законом предвиђена као прекршај, односно не пореде се само врсте и висине главних запрећених санкција него и могућност изрицања споредне казне и мере, као и који закон предвиђа теже услове за постојање прекршаја, односно повољније услове за прекршајно гоњење (нпр. краћи рок застарелости)

3. (25.)

Уколико је након извршења прекршаја ступио на снагу закон који није блажи за учиниоца у одлуци се ова промена закона не констатује, осим када је наведено истакнуто у жалби, у ком случају се даје одговор на жалбени навод.

КОМЕНТАР: ступање на снагу новог закона, након извршења прекршаја, који није блажи за учиниоца, не мора се констатовати у пресуди јер је чл. 6 ст.1 Закона о прекршајима као примарно прописано да се на учиниоца прекршаја примењује закон односно пропис који је важио у време извршења прекршаја. Тек ако се одступа од овог примарног правила па се у складу са ставом 2 наведеног члана примењује закон који је касније ступио на снагу у пресуди се дају разлози за примену тог закона, односно због чега је тај закон, по оцени суда, блажи, односно најблажи за учиниоца.

4. (26.)

Доношењем одлуке којом се малолетнику за извршени прекршај изриче васпитна мера у форми пресуде са чињеничним описом радње извршења учињена је апсолуно битна повреда одредаба прекршајног поступка из чл. 234 ст. 1 тач. 15 Закона о прекршајима.

КОМЕНТАР: у наведеној ситуацији одлука суда је неразумљива јер није јасно на основу које законске одредбе је донета у форми пресуде, са чињеничним описом радње извршења у изреци. Ово стога што је Законом о малолетним извршиоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица прописана другачија форма одлуке када се малолетнику за учињено дело изриче васпитна мера (чл.78 ст.2 овог Закона чија је супсидијерна примена предвиђена чл. 270 ст. 2 ЗОП-а и у прекршајном поступку).

5. (27.)

Управљање бициклом са мотором у 2010. години без потврде о познавању прописа није прекршај јер су материјалне одредбе чл. 78 ст. 2, а тиме и казнене из чл. 183 Закона о безбедности саобраћаја на путевима (старог) престале да важе, а нису садржане у чл. 348 новог Закона о безбедности саобраћаја на путевима (овим одредбама није продужена важност до доношења нових подзаконских аката).

КОМЕНТАР: захтев за покретање прекршајног поступка, како је раније наведено, у чињеничном опису мора да садржи битне елементе прекршаја који се окривљеном ставља на терет. Како нови Закон о безбедности саобраћаја на путевима не познаје управљање бициклом са мотором без потврде о

познавању прописа као противправно поступање кажњиво по том Закону, то из чињеничног описа радње садржаног у захтеву не произилази правно обележје ниједног прекршаја који је прописан поменутиим Законом.

6. (28.)

Када је везано за исти догађај захтев поднет против два лица: предузетника, за кога је по запрећеној санкцији надлежан орган управе (чл. 312 Закона о безбедности саобраћаја на путевима), и возача, за кога је надлежан суд, тада ће се поступак раздвојити.

КОМЕНТАР: мада би вођење јединственог поступка било економичније и целисходније, такво поступање је у супротности са одредбом чл. 312 Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

7. (29.)

Ако је поступак покренут и вођен по захтеву за покретање прекршајног поступка за који је стварно надлежан прекршајни суд уколико се у току поступка утврди да је у питању прекршај за који је стварно надлежан орган управе одлука ће се донети везано за чињенични опис садржан у захтеву (објективни идентитет).

КОМЕНТАР: наведени став је у склопу законом постављеног захтева идентитета чињеничног описа из захтева за покретање прекршајног поступка и пресуде (чл.215 ст.1 ЗОП-а). Одлука суда треба да буде одговор на питање да ли је лице против кога је захтев поднет извршило прекршај и то на начин како је описано у захтеву. У пракси не би смело да дође до мешања процесних функција: функције подносиоца захтева и функције суда, нити би адекватна одбрана окривљеног смела да се доведе у питање. Та одбрана не би била могућа уколико је према окривљеном поднет захтев за једну радњу, а оглашен је кривим за другу. Суд би требало да донесе пресуду којом окривљеног ослобађа кривице уколико се у току поступка утврди другачије чињенично стање од оног садржаног у захтеву, другачије до те мере да изискује измену предмета захтева (нема повреде објективног идентитета уколико су измењене околности које се односе на ближа својства прекршаја, односно околности које га конкретизују).

*За коментар је коришћен део текста из Коментара законика о кривичном поступку проф. др Тихомира Васиљевића и проф. др Момчила Грубача

8. (30.)

У пореским предметима у којима у управном поступку није донето коначно решење прекршајни суд ће прибавити коначно решење пре доношења одлуке по поднетом захтеву за покретање прекршајног поступка уколико је исход управног поступка од значаја за правилно утврђење чињеничног стања.

КОМЕНТАР: уколико је исход управног поступка од значаја за правилно утврђење одлучних чињеница прекршајни суд ће пре доношења одлуке прибавити, односно сачекати решење из овог поступка. Међутим, како овакве ситуације могу успоравати поступак, потребно је пажљиво проценити да ли је коначно решење из управног поступка неопходно за правилно утврђивање чињеничног стања.

9. (31.)

Утврђивање и описивање задобијених повреда у тучи у изреци првостепене пресуде, а које чињенични опис из захтева не садржи, представља одлучивање мимо захтева, а тиме и битну повреду одредаба прекршајног поступка из чл. 234 ст. 1 тач. 11 Закона о прекршајима.

КОМЕНТАР: коментар дат уз правни став под тачком 7 (29.) може се односити и на овај правни став.

Трећа седница свих судија Вишег прекршајног суда одржана 30. новембра 2011. године

1. (32.)

У ситуацији када је против лица поднет захтев за покретање прекршајног поступка за прекршај који је конзумиран кривичним делом уколико је јавни тужилац за то кривично дело одбацио кривичну пријаву на основу чл. 236 ЗКП (осумњичени је испунио наложену обавезу) нема услова за прекршајно гоњење јер је окривљени ову обавезу испунио да се против њега не би водио поступак за радње које у себи садрже обележје и кривичног дела и прекршаја, а супротно поступање довело би осумњичене у правно несигурну ситуацију. Стога би одлука прекршајног суда требало да буде одбачај захтева за покретање прекршајног поступка на основу чл. 159 ст. 2 тач. 6 Закона о прекршајима, а уколико је поступак покренут тада би требало исти обуставити на основу чл. 216 ст. 2 Закона о прекршајима.

КОМЕНТАР: уколико је окривљеном од стране државног органа (јавног тужилаштва) нуђена могућност да испуњењем обавезе избегне казни (кривични) прогон за одређене радње па он обавезу испуни не би било услова да се против њега за те исте радње покрене и води казни (прекршајни) поступак. Супротно поступање не би било у корист окривљеног коме као лаику не мора бити познато да радње које му се стављају на терет у себи садрже битна обележја и кривичног дела и прекршаја и који би морао да зна да након што је испунио обавезу одређену од стране једног државног органа у циљу избегавања казног прогона више неће бити изложен казном прогону за те исте радње од стране другог државног органа.

2. (33.)

У ситуацији када првостепени суд осуди окривљеног за прекршај за који га је огласио кривим на затворску казну, између осталог и због раније осуђиваности, дужан је да претходно списима предмета здружи пресуде

са клаузулом правноснажности, без обзира што у списима постоји извод из прекршајне евиденције, потписан и оверен печатом.

КОМЕНТАР: став је заузет из разлога што се у списима у већини случајева налазе непотпуни изводи из прекршајне евиденције из којих се не може тачно утврдити да ли је одлука која садржи ранију осуду уопште постала правноснажна и, ако јесте, када-који је датум правноснажности, а што је од значаја за правилну примену чл. 39 ст.2 ЗОП-а.

3. (34.)

Решење о одбачају захтева за покретање прекршајног поступка у изреци не мора да садржи чињенични опис прекршаја садржан у захтеву, али мора садржати довољно података за означавање захтева који се одбацује.

КОМЕНТАР: захтеви за покретање прекршајног поступка се често одбацују због њихове неуредности везане за чињенични опис радњи које се лицу против кога је захтев поднет стављају на терет. У тој ситуацији би било апсурдно преписивати нејасан и неразумљив чињенични опис из захтева у изреку решења којим се захтев одбацује. Осим тога, у наведеним ситуацијама прекршајни поступак за радње које се неком лицу стављају на терет није ни покренут, па нема разлога да се у решењу о одбачају захтева те радње наводе.

ОДЛУКЕ ВИШЕГ ПРЕКРШАЈНОГ СУДА

(систематизоване према материјалним и процесним одредбама Закона о прекршајима)

1.

Нови Царински закон, као и претходни, прописује одговорност примаоца царинске робе која је неоцарињена и није блажи за учиниоца (чл. 6 ст. 2 Закона о прекршајима)

Из образложења:

У радњама окривљеног који је у поседу возила са лажном саобраћајном дозволом, а окривљени је од продавца на пијаци узео само овлашћење за управљање возилом и бранио се да му дозвола није била сумњива, стекли су се битни елементи прекршаја из члана 334 став 1 тачка 1 у вези са чл. 332 став 3 ранијег Царинског закона. Првом законском одредбом прописана је прекршајна одговорност лица које не пријави царинском органу робу коју уноси у царинско подручје, док је другом законском одредбом тј. чланом 332 став 3 Царинског закона прописана прекршајна одговорност саучесника у вршењу предметног прекршаја. Саучесником у смислу овог Закона сматра се лице које је примило предмете за које је знало или је могло знати да су предмет прекршаја.

То значи да је прекршајно одговорно не само оно лице које без пријаве царинским органима унесе робу у царинско подручје Републике Србије већ и лице које ту робу купи односно прими у државину по ма ком основу а за коју зна или је могло знати да је њоме извршен царински прекршај односно да је у питању неоцарињена роба.

Нови Царински закон, који је ступио на снагу после извршења предметног прекршаја, у одредби члана 292 став 1 тачка 3 у вези са чл. 296 такође предвиђа прекршајну одговорност саучесника у вршењу прекршаја који је оспореним решењем окривљеном стављен на терет, а такође прописује и исте прекршајне санкције-новчану казну од једноструког до четвороструког износа вредности робе и обавезну заштитну меру одузимања робе која је предмет царинског прекршаја, па за учиниоца није блажи.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 29982/10)

2.

Примена блажег прописа, чл. 6 ст. 2 Закона о прекршајима-прекршај из Закона о војној, радној и материјалној обавези

Образложење:

Првостепеном пресудом је окривљени оглашен кривим за прекршај из члана 126 у вези са чл. 11 Закона о војној, радној и материјалној обавези, осуђен на плаћање новчане казне у износу од 10.000,00 динара и обавезан да плати паушалне трошкове поступка у износу од 700,00 динара.

Против првостепене пресуде окривљени је благовремено изјавио жалбу наводећи, између осталог, да је општа војна обавеза укинута те уведена професионална војска и да ожалбену пресуду због тога треба поништити а њега ослободити кривице.

По разматрању жалбе, ожалбене пресуде и осталих списа предмета Виши прекршајни суд је нашао да жалба није основана, са разлога што је у првостепеном поступку на несумњив начин утврђено да је окривљени уредно примио позив ради извршења лекарских прегледа и регрутације, по којем позиву се није одазвао.

Жалбене тврдње да је општа војна обавеза укинута и да, пошто је уведена професионална војска, ожалбену пресуду из тог разлога треба поништити а окривљеног ослободити кривице, су по оцени Вишег прекршајног суда без утицаја на доношење другачије одлуке у овој прекршајној ствари.

Виши прекршајни суд у образложењу пресуде наводи: “Члан 126 Закона о војној, радној и материјалној обавези је, доношењем Одлуке о обустави обавезе служења војног рока у Војсци Србије (“Службени гласник РС” бр. 95/10 од 17. 12. 2010. године) остао на снази, с обзиром да је чланом 135 став 1 поменутог Закона прописано да Народна Скупштина Републике Србије на предлог Владе може поново активирати обавезу служења војног рока у складу са важећим одредбама Закона о војној, радној и материјалној обавези. Одлуком о општој обавези служења војног рока у Војсци Србије се обуставља служење војног рока последње партије из 2010. године и мења начин служења војног рока из обавезног у добровољни, док је у ставу 2 тачка 1 наведене Одлуке регулисано да ће се упућивање на одслужење војног рока од 01. 01. 2011. године вршити по принципу добровољности у складу са законом.”

Код напред изложеног, није било основа за примену члана 6 став 2 Закона о прекршајима којим је прописано да “ако је после учињеног прекршаја једном или више пута измењен пропис, примењује се пропис који је најблажи за учињеница”, јер ступањем на снагу Одлуке о обустави обавезе служења војног рока у Војсци Србије члан 126 Закона о војној, радној и материјалној обавези није престао да важи.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 9827/11)

Примена блажег прописа, чл. 6 став 2 Закона о прекршајима, преиначење прекршаја из чл. 54 ст. 1 у вези са чл. 53 ст. 1 тач. 10 Закона о условима за обављање промета робе, вршење услуга у промету робе и инспекцијском надзору у прекршај из чл. 74 ст. 1 тач. 1 Закона о трговини

Из образложења:

Од 01. 01. 2011. године почео је да се примењује Закон о трговини („Службени гласник РС“ број 53/2010), а од тог дана престао је да важи Закон о условима за обављање промета робе, вршење услуга у промету робе и инспекцијском надзору. Радња која се окривљеном ставља на терет у конкретном случају, и због које је оглашен кривим првостепеном пресудом, је да је као предузетник – оснивач СЗТР „Феникс“ са седиштем у Р., улица Ратка П. 7, вршио трговинску делатност, а дана 24. 06. 2010. године и 25. 06. 2010. године у истој није држао документацију о примљеној и продатој роби, као и прописану документацију на основу које се врши књижење, калкулација малопродајних цена робе са отпремницама сопствене робе, као и доказ о уплати оствареног дневног промета, те овом радњом учинио прекршај из члана 54 став 1 у вези са чланом 53 став 1 тачка 10 Закона о условима за обављање промета робе, вршење услуга у промету робе и инспекцијском надзору. Овим законом је за предузетника као минимална прописана новчана казна у износу од 50.000,00 динара.

Одредба члана 37 став 5 Закона о трговини прописује да се „евиденција из става 1 овог члана чува у продајном објекту, односно у трговини ван продајног објекта, на месту које се пријави министарству“. Дакле, и овим Законом је прописана обавеза да се евиденција чува у продајном објекту или на другом месту, под условом да се то пријави министарству, а како у конкретном случају окривљени као предузетник евиденцију промета није држао у продајном објекту, односно радњи на наведеној адреси, већ код књиговође, што је поуздано утврђено у првостепеном поступку, а жалбом се и не чини спорним, то је првостепени суд правилно утврдио чињенично стање. Међутим, повреда цитиране законске одредбе члана 37 Закона о трговини, односно невођење евиденције промета на прописан начин, прописано је као прекршај одредбом члана 74 став 1 тачка 1 Закона о трговини, а за који је као минимална за предузетника прописана новчана казна од 10.000,00 динара. С обзиром да је за описану радњу Законом о трговини прописан распон новчане казне у нижем износу у односу на прекршај због којег је окривљени оглашен кривим првостепеном пресудом, то је јасно да је Закон о трговини блажи по учиниоца у конкретном случају.

Из наведеног разлога, а сходно одредби члана 6 став 2 Закона о прекршајима, првостепени суд је приликом доношења одлуке био дужан да примени пропис који је блажи за учиниоца. Како то није учинио, Виши прекршајни суд је овом пресудом првостепену пресуду преиначио тако што је окривљеног

огласио кривим за прекршај из члана 74 став 1 тачка 1 у вези са ставом 3 Закона о трговини и и за исти му изрекао новчану казну у минималном прописаном износу од 10.000,00 динара, ценећи све околности које утичу на одмеравање казне сходно члану 39 Закона о прекршајима, а које су и првостепени суд определиле за одмеравање новчане казне у минимално прописаном износу, са уверењем да ће се овако изреченом новчаном казном постићи сврха кажњавања.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 8880/11)

4.

Примена блажег прописа, чл. 6 ст. 2 Закона о прекршајима-ослобађање од кривице окривљеног правног и одговорног лица за прекршај из члана 81 став 1 тачка 1 Закона о странцима

Образложење:

Првостепеном пресудом окривљено правно и одговорно лице у правном лицу ослобођени су кривице за прекршај из члана 81 став 1 тачка 1 Закона о странцима, а на основу одредби члана 218 став 1 тачка 1 Закона о прекршајима.

Подносилац захтева је уложио жалбу истичући да одлука Владе Републике Србије од 28. 05. 2010. године није избрисала постојање прекршаја, па предлажу да се укине пресуда.

Виши прекршајни суд је одбио као неосноване жалбене наводе подносиоца захтева и потврдио првостепену ослобађајућу пресуду са следећим образложењем;

“Како је после учињеног прекршаја, а пре доношења првостепене пресуде измењен пропис, с обзиром да је Влада Републике Србије дана 28. 05. 2010. године донела одлуку 05 бр. 28-3829/10 којом је дозвољено да држављани земаља чланица Европске уније, Швајцарске конфедерације, Краљевине Норвешке и Републике Исланд могу да улазе у Републику Србију без путне исправе са важећом личном картом, то је, по мишљењу Вишег прекршајног суда, првостепени прекршајни суд у смислу члана 6 став 2 Закона о прекршајима применио блажи пропис и правилном применом члана 218 став 1 тачка 1 наведеног Закона окривљене ослободио кривице, јер дело за које се терете по пропису више није прекршај”.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 3945/11)

5.

Ненавођење времена извршења прекршаја у изреци и објективни идентитет као основ укидања одлуке због неразумљивости (чл. 11 Закона о прекршајима)

Образложење:

Пресудом прекршајног суда окривљени НН и ММ оглашени су кривим због прекршаја из чл. 334 ст. 1 тач. 1 у вези са чл. 332 ст. 3 и чл. 64 ст. 1 Царинског закона и осуђени на новчане казне у износу од по 27.918,42 динара, а окривљеном ММ је изречена и заштитна мера одузимања предмета прекршаја.

Против првостепене пресуде жалбе су изјавили окривљени. Окривљени НН је у жалби навео да није утврђено тачно време извршења прекршаја, односно тачно време куповине возила и време када је требао да пријави возило за царинење а из изреке произилази да су обојица пријавили возило за царинење, док је окривљени ММ навео да је возило купио од пријатеља који му је дао копију саобраћајне дозволе и пуномоћје и које је возио све до пријаве возила царинском референту.

Виши прекршајни суд је, испитујући ожалбену пресуду и списе предмета, нашао да су жалбе основане и да се првостепена пресуда заснива на битној повреди одредаба прекршајног поступка из чл. 234 ст. 1 тач. 15 Закона о прекршајима, односно да је изрека првостепене пресуде неразумљива у погледу времена извршења прекршаја те да је нејасно које се прекршајно царинско дело ставља на терет окривљенима.

Наиме, у изреци првостепене пресуде је наведено да је дана 21. 07. 2009. године окривљени НН у поступку пријаве и царинења предметног возила уз увозну декларацију поднео фалсификовану саобраћајну дозволу и пуномоћје, у име и за рачун окривљеног ММ, док се окривљеном ММ ставља на терет да је средином 2007. године поднео уз увозну декларацију ту исту фалсификовану дозволу и фалсификовано пуномоћје, те из овога јасно произилази да је изрека противуречна јер се не зна ко је и када извршио подношење увозне декларације са фалсификованим исправама, а истовремено је нејасно и који се прекршај окривљенима ставља на терет јер се из чињеничног описа прекршаја то не може закључити. Окривљенима се ставља на терет погрешно подношење увозне декларације због фалсификовања исправа а по правној оцени дела на терет им се ставља да су били саучесници неком трећем лицу које је увезло предметно возило без пријаве царинском органу и плаћања царинских дажбина, те на такав објективни идентитет прекршаја није могла бити примењена одредба чл. 64 Царинског закона.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 2967/11)

6.

Навођење времена вршења пореске контроле није навођење времена чињења прекршаја из Закона о пореском поступку и пореској администрацији (чл. 11 Закона о прекршајима)

Из образложења:

Код предметног прекршаја нема значаја када је била контрола већ треба утврдити о ком се пореском периоду ради и до када је пореску обавезу требало извршити. У конкретном случају то је пословна календарска година и извештај за 2009. годину је требало поднети до 10. 03. 2010. године. Осим тога, минималне прописане казне за прекршај су биле веће у време контроле него у време извршења прекршаја па је применом закона који није био ступио на снагу у време извршења прекршаја погрешно тј. на штету окривљених примењен закон.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 22817/11)

7.

Неозначавање времена извршења прекршаја (чл. 11 Закона о прекршајима) као основ укидања одлуке због битне повреде одредби поступка

Образложење:

Пресудом првостепеног прекршајног суда окривљено правно и одговорно лице у правном лицу оглашени су кривим због прекршаја из чл. 117 ст. 1 тач. 3 Закона о заштити животне средине-што нису поступили по решењу Општинске управе, Одсека за инспекцијске послове, Еколошке инспекције Ч. бр. 501-17/09-03 од 22. јуна 2009. године да у року од осам дана од дана пријема решења изврше мерење нивоа буке од музичких уређаја из свог објекта преко овлашћене стручне организације.

По налажењу Вишег прекршајног суда, у првостепеном поступку је учињена битна повреда одредби прекршајног поступка из чл. 234 ст. 1 тач. 15 Закона о прекршајима јер у изреци првостепене пресуде није назначено време извршења прекршаја, у смислу чл. 11 Закона о прекршајима, према којој одредби је прекршај извршен у време када је учинилац радио или био дужан да ради, без обзира када је последица наступила, а које време извршења је битно код примене законских прописа и код оцене наступања застарелости права на покретање и на вођење поступка. Дакле, из изреке ожалбене пресуде се не види када су окривљени примили предметно решење Еколошке инспекције Ч. бр. 501-17/09-03 по коме су били дужни да у року од 8 дана од дана пријема истог изврше мерење нивоа буке од музичких уређаја из свог објекта преко овлашћене стручне организације, с обзиром да исто (време пријема) у изреци није наведено већ је наведен само датум доношења пред-

метног решења, који у конкретном случају није и време извршења прекршаја, те је са наведеног разлога иста пресуда морала бити укинута.
(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 16490/2011)

8.

Правно лице које се налази у стечају одговорно је за прекршај учињен пре отварања или у току стечајног поступка, али му се не може изрећи казна, него само заштитна мера одузимања предмета и одузимање имовинске користи (члан 17 став 5 Закона о прекршајима)

Први пример, образложење:

Првостепеном пресудом прекршајног суда Пр. бр. 25218/10 од 06. 07. 2011. године оглашено је кривим окривљено правно лице и одговорно лице у правном лицу.

Правно лице улаже благовремену жалбу коју подноси стечајни управник и уз жалбу доставља решење Привредног суда број 34/11 од 12. 04. 2011. године у коме се наводи да је покренут стечајни поступак над стечајним дужником, у овом случају кажњеним правним лицем.

Виши прекршајни суд доноси пресуду којом уважава жалбу правног лица и применом одредби члана 243 Закона о прекршајима преиначује првостепену пресуду на тај начин што правном лицу не изриче новчану казну.
(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 23203/11).

Други пример, образложење:

Исто правно и одговорно лице пресудом прекршајног суда су оглашени кривим и осуђени на плаћање новчаних казни.

Правно лице улаже благовремену жалбу и у жалби истиче да је решењем Привредног суда бр. 34/11 од 12. 04. 2011. године покренут стечајни поступак над дужником, у овом случају окривљеним правним лицем, али уз жалбу не достављају решење о отварању стечајног поступка.

Виши прекршајни суд укида првостепену пресуду констатујући да је почињена битна повреда одредаба прекршајног поступка из члана 234 став 2 Закона о прекршајима, с обзиром да прекршајни суд није применио одредбу члана 17 став 5 Закона о прекршајима, што је утицало на законито и правилно доношење одлуке, и даје следеће образложење:

“Жалбом се указује да је решењем Привредног суда Ст. бр. 34/11 од 12. 04. 2011. године покренут стечајни поступак над окривљеним правним лицем, те ће у поновљеном поступку првостепени прекршајни суд службеним путем прибавити наведено решење и након тога донети нову и на закону засновану одлуку, имајући у виду одредбу члана 17 став 5 Закона о прекршајима

којим је прописано да је правно лице које се налази у стечају одговорно за прекршај учињен пре отварања или у току стечајног поступка, али му се не може изрећи казна него само заштитна мера одузимања предмета и одузимање имовинске користи”.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 4541/12)

Запажање:

Напред наведени примери указују како је дошло до доношења различитих пресуда по истој прекршајној ствари и са истим правним лицем које је оглашено кривим, али разлика је у жалбеним наводима и доказима приложеним уз жалбу.

Пресудом Вишег прекршајног суда где је преиначена првостепена пресуда и којом се окривљеном правном лицу не изриче новчана казна, правно лице је уз жалбу доставило и решење Привредног суда о отварању стечајног поступка над правним лицем.

У пресуди Вишег прекршајног суда којом је укинута првостепена пресуда прекршајног суда због битне повреде правно лице уз жалбу није доставило решење Привредног суда, те из тих разлога Виши прекршајни суд није ни могао преиначити првостепену пресуду, с обзиром да није имао доказ на основу кога се несумњиво утврђује да је правно лице у стечају.

9.

Виност (свест односно знање учиниоца) као битно обележје саучесништва у царинским прекршајима (чл. 19 Закона о прекршајима)

Из образложења:

У изреци решења о прекршају царински прекршајни орган није навео да је окривљени, кога је огласио одворним као саучесника у смислу члана 332 став 3 у вези са чл. 334 став 1 тачка 1 Царинског закона, код куповине возила као царинске робе знао или могао знати да је та роба предмет прекршаја, па недостаје конститутивни елемент прекршаја, због чега је решење неразумљиво-у питању је битна повреда одредаба прекршајног поступка из члана 234 став 1 тачка 15 Закона о прекршајима.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 24485/10)

10.

Неосновано позивање на правну заблуду (чл. 21 Закона о прекршајима)

Из образложења:

Наводи окривљених, који су учиниоци прекршаја из члана 60 став 1 тачка 3 Закона о порезу на додату вредност, да су, будући да често имају пореске кредите, код коришћења права на одбитак претходног ПДВ били у заблуди, нису основани јер су окривљени били у обавези да се упознају како и у којим ситуацијама могу да користе своје право. И у случају да је постојала заблуда, окривљени су себе сами довели у такво стање, не упознајући се са правима и обавезана у вези са привредним активностима које предузимају.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 16850/10)

11.

Кривица одговорног лица-чл. 26 Закона о прекршајима: неоснованост жалбених навода одговорног лица у правном лицу да је за прекршај из чл. 72 ст.2 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање одговоран оснивач предузећа а не одговорно лице

Образложење:

Пресудом прекршајног суда окривљено правно и одговорно лице оглашени су кривим због прекршаја из чл. 72 ст.1 и 2 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање и осуђени на новчане казне у износу од 100.000,00 динара (правно лице) односно 5.000,00 динара (одговорно лице).

Против првостепене пресуде жалбу је изјавила окривљена НН као одговорно лице у правном лицу, наводећи да је она директор окривљеног правног лица које је „ћерка“ другог правног лица чији је власник ММ и да окривљено правно лице није било надлежно за плаћање обавеза које су предмет поступка с обзиром да ни њој нису уплаћени доприноси, да је власник вршио плаћања са рачуна своје фирме и да она није могла да утиче на пословање и на измирење обавеза према трећим лицима.

Виши прекршајни суд је нашао да су жалбени наводи неосновани јер се одговорност за предметни прекршај не може преbacити на оснивача пошто је окривљена одговорно лице у смислу чл. 26 ст. 1 Закона о прекршајима.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 30145/11)

12.

Представништво страног правног лица не може имати својство странке (окривљеног) у прекршајном поступку (чл. 27 Закона о прекршајима)

Из образложења:

„Виши прекршајни суд налази да је у случају представништва привредног друштва...пред првостепеним судом учињена битна повреда одредаба

поступка из чл. 234 ст. 1 тач. 15 Закона о прекршајима и то као последица претходно учињене поврде чл. 234 ст. 2 истог Закона. Наиме, у изреци је, при одређивању субјективног идентитета извршиоца, као окривљено лице наведено Представништво SIA ltd, а даље у изреци (и разлозима одлуке) констатовано да је исто представништво улазак страних држављана у РС без визе дозволило као правно лице, дакле учиниоцу је уз исти мах дато својство и правног лица и представништва правног лица, што изреку чини неразумљивом, противречном самој себи и разлозима одлуке. Суд је при томе очигледно погрешно тумачио одредбе чл. 27 ст. 2 Закона о прекршајима у којима је прецизирано да ће се страном правно лице и одговорно лице казнити за прекршај учињен на територији Републике Србије ако страном правно лице има пословну јединицу или представништво у Републици Србији, што значи да је санкционисање прописано искључиво за правно лице а не за представништво (чије постојање је само услов за кажњавање правног лица). Овакво решење је у сагласности са чл. 4 Закона о спољнотрговинском пословању, по којем представништво представља издвојен, правно зависан организациони део оснивача који обавља претходне и припремне радње у вези са закључењем уговора и који не може да закључује уговоре, осим за сопствене потребе. Исти члан дефинише и огранак привредног друштва дајући том организационом делу оснивача нешто ширих права него што их има представништво. С обзиром да по чл. 3 Закона о привредним друштвима огранак неког привредног субјекта нема статус правног лица, још мање га може имати представништво, што у конкретном случају значи да се поступак могао водити искључиво против иностране компаније која једина има статус правног лица, а не против њеног представништва у Србији које тај статус нема и да је суд погрешно већ при пријему захтева чије уређење није тражио.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 23553/11)

13.

Правилна примена одредби члана 31 Закона о прекршајима, када је за прекршај алтернативно прописана казна затвора и новчана казна

Образложење:

Првостепеном пресудом окривљени је оглашен кривим и осуђен на казну затвора у трајању од 15 дана, због прекршаја из члана 330 став 1 тачка 1 Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

Против наведене пресуде благовремену жалбу изјавио је окривљени из свих законом предвиђених разлога, истичући да предлаже да се укине првостепена пресуда или преиначи у погледу изречене казне.

Виши прекршајни суд је, поступајући по службеној дужности, укинуо првостепену пресуду, јер је почињена битна повреда из члана 234 став 1 тачка

15 Закона о прекршајима, пошто ожалбена пресуда не садржи разлоге који су определили прекршајни суд за одлуку о казни затвора. С обзиром да је за ову врсту прекршаја предвиђена алтернативно казна затвора или новчана казна прекршајни суд је приликом одлучивања о врсти казне, осим околности из чл. 39 Закона о прекршајима, требало да цени и околности из члана 31 Закона о прекршајима, у којем је изричито прописано да се казна затвора изриче само за прекршај којим су биле проузроковане теже последице или за прекршаје који указују на већи степен кривице учиниоца, а што суд није учинио.

Виши прекршајни суд је укинуо првостепену пресуду са следећим образложењем:

“Првостепени суд је дужан да цени да ли је у конкретном случају наступила тежа последица од просечне-убичајене и очекиване за конкретну врсту прекршаја, а такође мора да утврди који је то степен кривице због кога ову казну изриче, имајући у виду однос учиниоца према његовом делу и последицама тога дела”.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 25849/11)

14.

Професионалном војнику неплаћена новчана казна не може бити замењена у казну затвора или рад у јавном интересу (чл. 38 Закона о прекршајима)

Образложење:

Решењем Прекршајног суда у Ч. кажњеном Д. У. неплаћена новчана казна на коју је осуђен правноснажном пресудом истог Суда замењена је у казну затвора сходно чл. 37 ст. 2 Закона о прекршајима. Против те одлуке жалбу је поднео бранилац окривљеног позивајући се на чињеницу да је Д. У. професионални војник те му се казна не може заменити у затворску, а Виши прекршајни суд је, уважавајући жалбу као основану, решење преиначио и одредио да ће се кажњеном неплаћена казна наплатити принудним путем, уз следеће образложење:

„Имајући у виду да се из списка предмета закључује да је окривљени професионално војно лице, што је наведено и у делу изреке правноснажне пресуде који се односи на личне податке окривљеног, то кажњеном изречена новчана казна није могла бити замењена у казну затвора с обзиром на садржину одредбе чл. 38 ст. 1 Закона о прекршајима, што се у жалби браниоца кажњеног основано указује. Наиме, наведеном законском одредбом је прописано да професионалном војнику новчана казна не може бити замењена казном затвора или радом у јавном интересу, што значи да је поступајући судија повредио материјално право. Како се ради о повреди закона која се може

отклонити без укидања првостепене одлуке, побијано решење је преиначено у смислу чл. 243 Закона о прекршајима...”

(Одлука Вишег прекршајног суда Пржи. бр. 1318/11)

15.

Примена чл. 40 Закона о прекршајима супротно одредбама чл. 35 ст. 1 истог Закона-погрешно ублажавање казне испод најмање мере те врсте казне

Образложење:

Пресудом прекршајног суда окривљено правно лице „ММ“ и одговорно лице у правном лицу НН, оглашени су кривим за прекршаје из чл. 72 ст. 1 и 2 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, те је применом чл. 40 Закона о прекршајима правном лицу изречена новчана казна у износу од 15.000,00 динара, а одговорном лицу у износу од 3.000,00 динара (прекршај је из 2010.године).

Подносилац захтева за покретање прекршајног поступка Пореска управа, Филијала Ц-А., изјавио је жалбу због битне повреде одредаба прекршајног поступка и повреде одредаба материјалног права из Закона о прекршајима и других прописа као и због одлуке о прекршајним санкцијама, наводећи да иста није правилно донета јер је одредбама чл. 72 ст. 1 и 2 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање прописана новчана казна од 100.000,00 до 1.000.000,00 динара за правно и од 5.000,00 до 500.000,00 динара за одговорно лице, а одредбама чл. 35 ст. 1 тач. 1 и 2 Закона о прекршајима прописано да се законом или уредбом новчана казна може прописати у распону од 5.000,00 до 150.000,00 динара за физичко лице или одговорно лице а за правно лице у распону од 100.000,00 до 2.000.000,00 динара, као и да је чл. 40 Закона о прекршајима прописано да се, ако се приликом одмеравања казне утврди да прекршајем нису проузроковане теже последице а да постоје олакшавајуће околности које указују да се и блажом казном може постићи сврха кажњавања, казна изузетно може ублажити тако што се може изрећи казна испод најмање мере казне која је прописана за тај прекршај, али не испод најмање законске мере те врсте казне, па тако није јасно на основу ког прописа и критеријума су окривљенима изречене новчане казне као у побијаној пресуди. Предложено је да се првостепена пресуда укине и окривљенима изрекну адекватне новчане казне.

Виши прекршајни суд је нашао да је жалба подносиоца захтева у погледу одлуке о казни основана, односно да је првостепени суд противно одредбама чл. 40 ст. 1 у вези са чл. 35 ст. 1 Закона о прекршајима окривљеном правном лицу изрекао новчану казну у износу од 15.000,00 динара а окривљеном одговорном лицу новчану казну у износу од 3.000,00 динара, па је донео одлуку да се ожалбена пресуда у делу одлуке о казни преиначи на тај начин

што је окривљеном правном лицу уместо новчане казне од 15.000,00 динара изречена новчана казна у износу од 100.000,00 динара, а одговорном лицу уместо новчане казне у износу од 3.000,00 динара изречена новчана казна у износу од 5.000,00 динара, као минималне новчане казне прописане Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 2057/11)

16.

Примена чл. 41 Закона о прекршајима у случају накнадног испуњења обавезе

Из образложења:

„Окривљени су обавезу обрачуна и плаћања пореза на додату вредност извршили након године дана од дана настанка законске обавезе, па овакво накнадно испуњење обавезе не представља услов за примену члана 41. Закона о прекршајима, тим пре што је обавеза извршена тек након записника о теренској контроли и донетих решења о наложеним мерама.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 1626/10)

17.

Урачунавање задржавања у изречену казну (чл. 43 Закона о прекршајима)

Из образложења:

„Прекршајни суд је окривљеног Г. И., за прекршај из члана 330 став 1 тачка 4 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, осудио на плаћање новчане казне у износу од 100.000,00 динара, али је истовремено пропустио да време за које је учинилац прекршаја задржан пре доношења пресуде урачуна у изречену казну, будући да је окривљени непосредно након извршења прекршаја дана 23. 04. 2010. године, према службеном записнику о задржавању лица Полицијске управе у П. број 36/10 и наредби о задржавању лица Полицијске управе П. број 36/10, задржан у службеним просторијама Полицијске управе у времену од 23. 04. 2010. године у 20,05 сати до 24. 04. 2010. године у 08,30 сати. Одредбама члана 43 став 3 Закона о прекршајима прописано је да ће се задржавање које је трајало дуже од 12 а краће од 24 часа рачунати као 1.000,00 динара новчане казне, и како је окривљени задржан дуже од 12 часова, односно 12,25 часова то је суд, пропуштањем да ово задржавање урачуна у новчану казну, на штету окривљеног повредио материјално право из члана 235 став 1 тачка 6 Закона о прекршајима.

Пошто се наведена повреда закона може отклонити и без укидања пресуде,

овај Суд је првостепену пресуду преиначио на основу члана 243 Закона о прекршајима и окривљеном у изречену казну урачунао време за које је задржан пре доношења пресуде, које је трајало дуже од 12 а краће од 24 часа, као 1.000,00 динара новчане казне применом одредаба члана 43 став 3 Закона о прекршајима, на тај начин што је обавезао окривљеног да плати преостали део новчане казне у износу од 99.000,00 на начин ближе наведен у изреци ове другостепене пресуде.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж.бр. 26362/11)

18.

Мотор возила као предмет употребљен за извршење прекршаја - изрицање заштитне мере (чл. 48 Закона о прекршајима)

Виши прекршајни суд је, одбијајући жалбу и потврђујући првостепену пресуду, по службеној дужности преиначио побијану пресуду само у погледу правног основа изрицања заштитне мере одузимања мотора који је уграђен у путничко возило које је као царинска роба предмет прекршаја, те се исти мотор одузима на основу члана 48 став 1 Закона о прекршајима, као предмет који је употребљен за извршење прекршаја.

Из образложења:

„Виши прекршајни суд налази да је окривљеном правилно изречена заштитна мера одузимања путничког моторног возила које је предмет царинског прекршаја из члана 332 ст. 2 и 3 у вези са чл. 334 став 1 тачка 1 Царинског закона, јер је ова заштитна мера сходно члану 385 став 1 Царинског закона прописана као обавезна, тако да првостепеном органу није било остављено на вољу да ли ће меру изрећи или не.

Међутим, Виши прекршајни суд налази да је окривљени, уграђујући мотор свог регистрованог возила у шасију нерегистрованог возила и стављајући таблице са свог регистрованог возила на шасију нерегистрованог возила, покушао да прикаже да је исто новоформирано возило наводно регистровано, тако да је мотор регистрованог возила стављен у функцију покретања возила новоформираног возила и на тај начин мотор је употребљен за извршење прекршаја, па Виши прекршајни суд врши преиначење у погледу правног основа одузимања мотора на возилу и у том смислу преиначује заштитну меру у делу одузимања мотора који се одузима, сходно члану 48 став 1 Закона о прекршајима, јер је у питању предмет који је употребљен за извршење прекршаја.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 11580/11)

19.

Да би родитељ могао бити кажњен за прекршај учињен од стране детета-лица млађег од 14 година-(чл. 64 Закона о прекршајима), у поступку се мора утврдити да је дете прекршај учинило због пропуштања дужног надзора родитеља, која одлучна чињеница мора бити садржана и у чињеничном опису изреке пресуде

Из образложења:

„Изрека првостепене пресуде је неразумљива а у образложењу нису наведени разлози о одлучним чињеницама, тако да се правилност одлуке суда да окривљеног огласи кривим за прекршаје из чл. 332 ст. 2 у вези ст. 1 тач. 7, чл. 330 ст. 1 тач. 1 и чл. 331 ст. 1 тач. 80 ЗОБС-а на путевима за сада не може испитати. По оцени овог Суда због учињене битне повреде поступка и чињенично стање није на правилан начин утврђено, те је одлуке морала бити укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновни поступак.

Читањем изреке првостепене пресуде не може се закључити због чега је окривљени ШМ оглашен кривим за извршење прекршаја наведених у изреци, односно за радње које је у време и на месту како је означено предузео његов син ММ....Одредбом чл. 318 ст. 1 ЗОБС-а на путевима прописано је да ако дете учини прекршај прописа о безбедности саобраћаја на путевима, казниће се новчаном казном прописаном за учињени прекршај родитељ као да је сам учинио прекршај, уколико је прекршај учињен због пропуштања дужног надзора. У чињеничном опису садржаном у изреци побијане пресуде није наведено као утврђено да су радње које је критичном приликом предузело дете ММ последица пропуштања дужног надзора од стране окривљеног. У образложењу, осим што се констатује да је окривљени пропустио дужни надзор над малолетником, а био је у могућности да такав надзор врши, не дају се разлози на основу којих доказа је суд утврдио ову одлучну чињеницу. Осим прилога који су дати уз захтев за покретање прекршајног поступка у доказном поступку је једино саслушан окривљени, међутим, по оцени овога суда, не на начин из кога би се могао извући закључак да је дете извршило прекршај јер је родитељ пропустио да над њим врши дужни надзор. Због учињених битних повреда одредаба прекршајног поступка првостепена пресуда је морала бити укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновни поступак у коме ће се наложити подносиоцу захтева да исти усклади везано за одредбе чл. 318 ст. 1 ЗОБС-а на путевима и на тако прецизирани захтев поново саслушати окривљени, на начин на основу кога се може утврдити да ли су радње детета описане у захтеву последица пропуштања дужног надзора од стране окривљеног. По потреби ће се извести и други докази (нпр. прибавити мишљење надлежног центра за социјални рад). Након што изведе све релевантне доказе, њиховом оценом како појединачно тако и у међусобној

повезаности, првостепени суд ће донети одлуку о основаности поднетог захтева за покретање прекршајног поступка...“

(Одлука Вишег прекршајног суда Прж. бр. 1593/12)

20.

При избору санкције за малолетног учиниоца прекршаја (чл. 65 Закона о прекршајима) суд треба да води рачуна о томе да је првенствена сврха њиховог изрицања васпитање и правилан развој личности малолетника у циљу поштовања правог система. Стога би санкција требало да буде примерена утврђеним околностима везаним како за личност малолетника тако и за учињени прекршај, при чему је од посебног значаја мишљење надлежног центра за социјални рад, иако предлог тог органа за суд није обавезујући

Из образложења:

„Оценом околности везаних за личност малолетника и извршени прекршај, а нарочито имајући у виду извештај Центра за социјални рад..., овај Суд оцењује да у првостепеној пресуди није извршен адекватан избор прекршајне санкције коју би малолетнику требало изрећи за прекршај у питању. Имајући у виду околности на које упућују одредбе чл. 70 ст. 1 ЗОП-а: узраст малолетника у време извршења прекршаја, чињеницу да је први пут на евиденцији Центра, да је приликом опсервације испољио осећање кајања и непријатности, да је редован ученик, да постиже добре резултате у школи и има ваншколске активности, да живи са родитељима који су способни да препознају и на правилан начин одговоре на потребе малолетника, по оцени овога суда адекватна санкција би била мера појачаног надзора од стране родитеља који су, везано за његов одлазак на спортске манифестације и могућност да се нађе у ризичним ситуацијама, пропустили да врше потребну бригу и надзор над њим. Овај суд оцењује да се не може прихватити предлог Центра за социјални рад да се малолетнику изрекне мера упозорења-укор јер је сам Центар запазио да малолетник прихвата само део своје одговорности сматрајући да се самим присуством на утакмици нашао у ризичној ситуацији, од када више не посећује фудбалске утакмице које се одигравају између локалних клубова. Укључивање малолетника у друштвену заједницу подразумева и васпитање у смислу превазилажења ризичних ситуација без противправног поступања, у ком смислу би требало да буду усмерени брига и надзор родитеља над малолетником, уз проверу од стране надлежног Центра.“

(Одлука Вишег прекршајног суда Прж-М 93/11)

21.

Малолетнику који је у време извршење прекршаја навршио четрнаест, а није навршио шеснаест година (млађи малолетник) могу се изрећи само васпитне мере (чл. 65 Закона о прекршајима)

Образложење:

Решењем првостепеног прекршајног суда окривљеном малолетнику је изречен укор, на основу члана 5 ст. 1, чл. 65 ст. 1, чл. 66 ст. 1 тач. 1, чл. 67, чл. 270 Закона о прекршајима и члана 78 став 3 и 79 став 1 Закона о малолетним учиоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица, за прекршај члана 333 ст. 1 тач. 48 Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

Одлучујући о жалби подносиоца захтева за покретање прекршајног поступка због неизрицања новчане казне окривљеном малолетнику, Виши прекршајни суд је нашао да је жалба неоснована.

Наиме, Суд је мишљења да су у конкретном случају били испуњени услови да се окривљеном малолетнику за учињени прекршај изрекне васпитна мера укор, с обзиром да исти у време извршења прекршаја није навршио 16 година, дакле био је млађи малолетник, према ком малолетнику, а имајући у виду тежину учињеног прекршаја, није било потребно предузети трајније васпитне мере.

Одредбом члана 65 ст. 1 Закона о прекршајима је изричито прописано да се малолетнику који је у време извршења прекршаја навршио 14 а није навршио 16 година (млађи малолетник), могу изрећи само васпитне мере, а из које законске одредбе произилази да се према млађем малолетнику, који дакле у време извршења прекршаја није навршио 16 година, не може изрећи новчана казна. Имајући у виду наведену законску одредбу те чињеницу да окривљени малолетни В.М., који је рођен 25. 12. 1995. године, у време извршења прекршаја, дана 20. 05. 2011. године, није навршио 16 година, то се истом млађем малолетнику за учињени прекршај могла изрећи само васпитна мера, коју меру је првостепени прекршајни суд правилно изрекао, са ког разлога је решење првостепеног суда потврђено.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Пржм. 208/2011)

22.

Дејство пунолетности (чл. 75 Закона о прекршајима)

Из образложења:

„Одредбом члана 73 Закона о прекршајима прописани су услови и ограничења у погледу изрицања казни старијим малолетницима, односно лицима који

су у време извршења прекршаја навршила 16 година и нису навршила 18 година, као и да се казна малолетничког затвора старијем малолетнику може изрећи изузетно, при чему се мора имати у виду природа прекршаја, личне особине и понашање малолетника, те да казна малолетничког затвора која се изрекне старијем малолетнику не може бити дужа од 15 дана. Одредбама о дејству пунолетности из члана 75 Закона о прекршајима прописано је да суд неће изрећи васпитну меру ако малолетник постане пунолетан пре доношења одлуке у прекршајном поступку. Из наведених одредби произлази да није било места изрицању казне затвора у трајању од 25 дана окривљеној која је у време извршења прекршаја била старија малолетница и према истој је постојала могућност изрицања само казне малолетничког затвора, под условима и околностима прописаним у члану 73 Закона о прекршајима. Дакле, најтежа санкција која се може изрећи малолетнику према одредбама Закона о прекршајима (члан 65 ст. 4 Закона), јесте казна малолетничког затвора која не може бити дужа од 15 дана (члан 73 ст. 3 Закона).

Како је првостепени суд окривљеној изрекао казну затвора и то у трајању од 25 дана, при чему се старијим малолетницима не може изрећи казна затвора јер у систему прекршајних санкција у односу на малолетне извршиоце прекршаја уопште не постоји могућност изрицања казне затвора, на штету окривљене је прекорачио овлашћење које суд има по закону и повређено материјално право из члана 235 ст. 1 тачка 5 Закона о прекршајима.

Међутим, Виши прекршајни суд налази да се ова повреда закона може отклонити и без укидања првостепене одлуке, због чега је исту у делу одлуке о казни преиначио на основу члана 243 Закона о прекршајима и окривљеној изрекао казну малолетничког затвора у трајању од 15 дана.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Пржм. број 194/2010)

23.

Застарелост пореских прекршаја (чл. 76 Закона о прекршајима)

Образложење:

Окривљени је оглашен одговорним решењем Пореске управе, за прекршај из члана 60 став 1 тачка 12 Закона о порезу на додату вредност, жалилац се позвао на застарелост, а тај навод је одбијен, позивом на члан 114б став 3 Закона о пореском поступку и пореској администрацији, којим је прописано да уколико порески обвезник не поднесе пореску пријаву, у складу са законом, као и у случају избегавања плаћања пореза, право на покретање порескопрекршајног поступка застарева за пет година од дана када је застарелост почела да тече. Ставом 5 истог члана прописано да у наведеним ситуацијама застарелост права на покретање порескопрекршајног поступка

почиње да тече од дана када је прекршај учињен.
(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. 15849/10)

24.

Застарелост прекршајног гоњења за прекршаје из области девизног пословања (чл. 76 Закона о прекршајима)

Из образложења:

„Неосновано се жалбом браниоца окривљених истиче да је у конкретном случају наступила застарелост прекршајног гоњења. Наиме, тачно је да је одредбама члана 76 став 1 Закона о прекршајима прописано да се прекршајни поступак не може покренути ако протекне једна година од дана када је прекршај учињен, као и да је одредбама става 7 истог члана прописано да прекршајно гоњење застарева у сваком случају кад протекне два пута онолико времена колико се по закону тражи за застарелост гоњења. Међутим, како је одредбама члана 76 став 5 Закона о прекршајима прописано да се изузетно, за прекршаје из области царинског, спољнотрговинског, девизног пословања, јавних прихода и финансија, промета роба и услуга, животне средине и ваздушног саобраћаја може посебним законом прописати дужи рок застарелости гоњења, а одредбама члана 65 Закона о девизном пословању („Службени гласник РС“ број 62/2006), који се примењивао у време када је прекршај учињен, прописано да се поступак по прекршајима из овог Закона не може покренути кад протекну три године од дана када је прекршај учињен, из ових одредаба Закона јасно произлази да застарелост покретања прекршајног поступка, за прекршаје прописане Законом о девизном пословању, наступа истеком три године од дана када је прекршај учињен, а застарелост прекршајног гоњења, сходно одредбама члана 76 став 7 Закона о прекршајима, наступа истеком шест година од дана када је прекршај учињен, па како се окривљенима захтевом за покретање прекршајног поступка на терет ставља прекршај учињен дана 15. 09. 2008. године, овај Суд налази да у конкретном случају није наступила застарелост прекршајног гоњења те су жалбени наводи браниоца окривљених одбијени као неосновани.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. број 22041/11)

25.

Време од којег се рачунају рокови застарелости (чл. 76 Закона о прекршајима), царински прекршај

Из образложења:

„Окривљени се као пријемник возила не може позивати на застару увоза возила од стране лица од кога је возило набавио, јер окривљени одговара за радње које је он предузео према времену предузимања тих својих радњи.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 28962/10)

26.

Преклузивни рокови се не могу продужавати па се због наступања апсолутне застарелости прекршајног гоњења поступак мора обуставити, а жалба изјављена на решење којим је поступак обустављен због наступања апсолутне застарелости одбити као неоснована (чл. 76 и чл. 216 ст. 1 тач. 6 Закона о прекршајима)

Образложење:

Решењем првостепеног прекршајног суда, сходно члану 216 ст. 1 тач. 6 Закона о прекршајима, обустављен је прекршајни поступак против окривљених за прекршај из чл. 6 ст. 3 Закона о јавном реду и миру и члана 5 ст. 1 тач. 3 Општинске одлуке о измени одлуке којом су прописане новчане казне за прекршаје, на које решење је подносилац захтева за покретање прекршајног поступка изјавио жалбу у којој указује да првостепени суд није спровео прекршајни поступак по правилима и условима које предвиђа Закон о прекршајима тј. без одуговлачења.

Виши прекршајни суд је нашао да је жалба неоснована, јер је у конкретном случају неспорно да је од дана извршења прекршаја за које се окривљени терете захтевом за покретање прекршајног поступка-17. и 18. 03. 2008. године, па до доношења ожалбеног решења дана 30. 09. 2010. године, протекло више од две године, па је првостепени суд поступио правилно и у складу са чланом 76 ст. 7 ЗОП-а (којом законском одредбом је изричито прописано да прекршајно гоњење застарева у сваком случају кад протекне два пута онолико времена колико се по закону тражи за застарелост гоњења), када је против окривљених обуставио даље вођење прекршајног поступка за наведене прекршаје, услед наступања апсолутне застарелости прекршајног гоњења, сходно члану 216 ст. 1 тач. 6 ЗОП-а, према којој одредби ће се донети решење којим се обуставља прекршајни поступак кад се утврди да је наступила застарелост за вођење прекршајног поступка. Све околности на које подносилац захтева у жалби указује, везане за то да прекршајни поступак није спроведен по правилима и условима које предвиђа Закон о прекршајима, су без утицаја на друкчију одлуку у овој правној ствари, са разлога што се ради о преклузивном року који се не може продужавати, због чега је ожалбено решење потврђено.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 7429/2011).

Начело утврђивања истине (чл. 81 Закона о прекршајима)

Образложење:

Пресудом Прекршајног суда у Б. су окривљено правно и одговорно лице у истом оглашени кривим због четири прекршаја у стицају из члана 21 став 1 тачка 12 Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама, те осуђени на јединствену новчану казну у износу од 1.500.000,00 динара за правно лице и на јединствену новчану казну у износу од 90.000,00 динара за одговорно лице.

Против првостепене пресуде је бранилац окривљеног правног лица благовремено изјавио жалбу из свих законских разлога, а пре свега због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о прекршајној санкцији. Жалбом указује да је правно лице предузело све законом предвиђене мере за спречавање насиља и недоличног понашања на утакмицама, тако што је у складу са чланом 8 Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама са другим правним лицем закључило уговор о пружању услуга редарске службе ради обављања послова физичког обезбеђења и одржавања реда на утакмицама, којим су предвиђене и мере онемогућавања уношења у спортски објекат предмета који се могу употребити у насилничким понашањима. Потом су у складу са чланом 19 овог Закона закључили уговор са Републиком Србијом о обављању послова обезбеђења спортске приредбе и спровођење одређених мера за спречавање насиља и недоличног понашања гледалаца. Пошто су предузели све радње које Закон налаже, они сматрају да фудбалски клуб не може бити одговоран и не може преузети кривицу за радње појединаца. Потом истиче да је одговорно лице предузело све мере да до недоличног понашања не дође, тиме што је изградило целокупну стратегију и план деловања у циљу спречавања насиља, укључујући и разговор са навијачима. За сваку утакмицу је обезбеђен довољан број едукованих и професионално оспособљених редара. Насиље навијача се не може искоренити деловањем једног спортског клуба, већ деловањем целокупне друштвене заједнице.

Размотривши жалбу, ожалбену пресуду и остале списе предмета Виши прекршајни суд је нашао да жалба није основана.

Чињенично стање је изведеним доказима у првостепеном поступку на несумњив начин утврђено и првостепени суд је у образложењу своје одлуке о свакој одлучној чињеници дао јасне и прихватљиве разлоге који чине логичан след ствари.

Жалбени наводи кроз указивање да је окривљено правно лице предузело све законом предвиђене мере за спречавање насиља и недоличног понашања на утакмицама нису прихваћени као основани јер су, према образложењу пре-

суде Вишег прекршајног суда “супротни стању у списима и насталим последицама, с обзиром да је неспорно чињенично стање да је критичних датума када су одржаване утакмице дошло до уношења у спортски објекат и коришћења у спортском објекту и у току спортске приредбе пиротехничких средстава, до бацања упаљених пиротехничких средстава на спортски терен, до неовлашћеног уласка лица на спортски терен и вршења насиља и недоличног понашања гледалаца на одиграним спортским приредбама које су биле високог ризика, све од стране гостујућих навијача фудбалског клуба, у смислу члана 4 тачка 10, тачка 3 и тачка 7 Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским предбама, чиме је окривљено правно лице поступило противно одредби члана 16 став 1 тачка 4 поменутог Закона, тиме починивши четири прекршаја из члана 21 став 1 тачка 12 истог Закона.”

Код неспорног чињеничног стања у погледу описаних нередa на спортским приредбама одржаним критичних датума, а према јасном и детаљном чињеничном опису који је саставни део изреке првостепене пресуде, са последицама такође таксативно набројаним, што све чини обележја прекршаја из члана 21 став 1 тачка 12 Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама, жалбени наводи браниоца окривљеног правног лица кроз указивање да је окривљено правно лице предузело све законом предвиђене мере за спречавање насиља и недоличног понашања на утакмицама се указују неоснованим, јер су супротни утврђеном стању и насталим последицама, што само указује “да мере које је окривљено правно лице предузело, као што се истиче жалбом, нису у сваком случају све законом предвиђене мере и нису биле довољне ни адекватне, јер је евидентно да је дошло до нередa и насиља ближе описаних датума.”

У време извршења прекршаја је за исти била прописана новчана казна за правно лице у износу од 300.000,00 до 1.000.000,00 динара, а у међувремену је дошло до измене наведеног Закона те је новим законом прописана новчана казна за правно лице од 1.000.000,00 до 2.000.000,00 динара. Првостепени суд је у конкретном случају правилно применио одредбе члана 6 став 1 и 2 Закона о прекршајима, односно применио закон који је важио у време извршења као блажи, а приликом одмеравања висине казне ценио околности из члана 39 Закона о прекршајима које утичу да казна буде већа или мања, те за сваки прекршај посебно утврдио новчане казне које су у границама прописаних а ближе минималним износима а правилном применом члана 42 Закона о прекршајима изрекао јединствену новчану казну за сва четири прекршаја учињена у стицају.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 2480/11)

Начело утврђивања истине (чл. 81 Закона о прекршајима)

Образложење:

Првостепеном пресудом је окривљени оглашен кривим за прекршај из члана 35 став 1 тачка 4 Закона о оружју и муницији и осуђен на новчану казну у износу од 8.000,00 динара, а на основу става 2 поменутог члана му је изречена заштитна мера одузимања једне ваздушне пушке.

Окривљени је против првостепене пресуде благовремено изјавио жалбу указујући да је ваздушна пушка у неисправном стању нађена у помоћној згради, а да у кући он живи заједно са родитељима, бабом и супругом, да нити је власник куће нити помоћног објекта, да никада пушку није видео до критичног датума и да је тек тада сазнао од укућана да је пушка припадала његовом покојном деди, након чије смрти се домаћинство води на бабино име.

Испитујући првостепену пресуду у делу у којем се побија жалбом и по службеној дужности на основу члана 241 став 1 тачка 1 и 2 Закона о прекршајима, Виши прекршајни суд је нашао да је жалба основана јер чињенично стање није у потпуности утврђено, па су аналогно томе изостали јасни разлози о одлучним чињеницама, што представља и битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 234 став 1 тачка 15 Закона о прекршајима.

Наиме, окривљени је приликом изношења одбране тврдио да није био упознат са чињеницом да се ваздушна пушка налази у помоћној просторији и да је он никада пре претреса није видео, из чега се изводи закључак да је он тиме оспорио прекршај држања ваздушне пушке без одобрења надлежног органа у смислу члана 10 став 1 и 2 Закона о оружју и муницији, односно прекршај из члана 35 став 1 тачка 4 поменутог Закона који му је захтевом стављен на терет.

Полицијски службеник је на саслушању потврдио да је претрес извршио у присуству два сведока те да је у помоћној просторији испод гардеробе на чивилуку пронашао ваздушну пушку за коју окривљени као ни чланови његове породице нису поседовали одобрење за држање тог ваздушног оружја, због чега је поднео пријаву против окривљеног и на саслушању укзвивао да окривљени приликом претреса није истицао да пушка припада неком другом лицу.

С обзиром на исказ окривљеног, првостепени суд је своју одлуку засновао првенствено на изјави саслушаног сведока, при чему је извео погрешан закључак да је одбрана окривљеног признање чињеница које се наводе у захтеву за покретање прекршајног поступка, у смислу да је окривљени крив за предметни прекршај јер је био у државини помоћног објекта па тиме и у државини ваздушног оружја без одобрења, кроз навођење да је пријава могла бити поднета против било ког члана домаћинства, дакле и против

окривљеног, јер су сви они заједно били у државини објекта у коме је пушка пронађена.

Имајући у виду одредбе члана 81 Закона о прекршајима које прописију да је суд дужан да истинито и потпуно утврди чињенице које су важне за доношење законите одлуке и да са једнаком пажњом испита и утврди како чињенице које терете окривљеног тако и оне које му иду у корист, с обзиром да је окривљени у одбрани тврдио да му није било познато да ваздушна пушка постоји, чиме је дакле оспорио да је он држао ваздушну пушку без одобрења, док је на лицу места након извршеног претреса потписао потврду о привремено одузетој пушки, првостепени суд је пропустио да у смислу члана 175 став 7 Закона о прекршајима постави окривљеном додатна питања потребна ради попуне празнина и отклањања нејасноћа у излагању, односно да отклони нејасноћу зашто је окривљени потписао потврду уколико је тврдио да пушка није припадала њему и да он исту није држао без одобрења. Такође код изнете одбране окривљеног првостепени суд је био дужан да изведе и друге расположиве доказе у циљу провере одбране окривљеног. Пошто је претрес куће извршен у присуству два сведока, што је неспорно према казивању окривљеног и сведока - полицијског службеника, а и према подацима из прекршајне пријаве у којој је наведено да је претрес извршен по наредби истражног судије у предмету Кри.346/10, првостепени суд је био у могућности да прибави податке присутних сведока те исте саслуша управо на околности да ли је окривљени на лицу места приликом претреса оспоравао да му је било познато да пушка постоји у домаћинству а без одобрења, односно да ли је оспоравао да је он држао ваздушну пушку без одобрења.

Дакле, чињенично стање у првостепеном поступку није у потпуности утврђено а према одредбама члана 2 Закона о прекршајима прекршај је противправно скривљено извршена радња, док прекршаја нема уколико је искључена противправност или кривица иако постоје сва битна обележја прекршаја. Код неспорне чињенице да у домаћинству окривљеног поред њега живе баба, родитељи и супруга, док је захтев за покретање прекршајног поступка за предметни прекршај поднет само против окривљеног, иако је тврдио да није власник ни куће ни помоћног објекта, то је по оцени Вишег прекршајног суда првостепену пресуду ваљало укинути како због непотпуно утврђеног чињеничног стања тако и због нејасних разлога о одлучним чињеницама датим у образложењу првостепене пресуде у односу на изнету одбрану окривљеног.

Пресудом Вишег прекршајног суда је наложено да у поновном поступку првостепени суд, због учињеног пропуста приликом саслушања окривљеног, истог поново саслуша на околности зашто је приликом претреса потписао потврду о привремено одузетим предметима уколико је тврдио да пушка не припада њему, односно да саслушање окривљеног обави у свему према одредбама члана 175 став 7 Закона о прекршајима, да противречности у иска-

зима окривљеног и сведока отклони суочењем истих, од којих треба да узме податке о присутним сведоцима приликом претреса, које такође саслушати на околности одбране окривљеног и исказа сведока, а уколико поступак буде налагао да изведе и друге расположиве доказе, те након разложне оцене сваког доказа посебно и свих заједно у смислу члана 84 Закона о прекршајима у том предмету донесе нову одлуку и тако отклони битну повреду одредби прекршајног поступка на коју је указано.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж.бр.2436/12)

29.

Повреда права на одбрану (чл. 85 ст. 1 Закона о прекршајима): окривљеном је повређено право на одбрану када му суд није омогућио да се изјасни о доказима на којима је касније засновао своју одлуку

Из образложења:

„Основано се жалбом окривљеног указује да је у току прекршајног поступка повређено његово право на одбрану, а што је утицало на законито и правилно доношење одлуке, будући да окривљеном пре доношења одлуке није дата могућност да се изјасни о чињеницама и доказима који га терете, на начин како је то прописано одредбама члана 85 став 1 Закона о прекршајима. Окривљени, истина, јесте саслушан у прекршајном поступку, којом приликом је оспоравао прекршаје за које се терети поднетим захтевом, након чега је прекршајни суд у доказном поступку у својству сведока саслушао полицијске службенике Ј. В. и А. З., на чијим исказима заснива своју одлуку, а да окривљеном уопште није омогућено да се изјасни о тим исказима који га терете. Поступајући на овај начин првостепени суд је повредио право окривљеног на одбрану, а што је утицало на законито и правилно доношење одлуке, на који начин је учинио битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 234 став 2 Закона о прекршајима.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 26596/11)

30.

Постоји повреда права на одбрану окривљеног уколико му се не омогући да се изјасни о свим чињеницама и доказима који га терете, сходно одредби члана 85 став 1 Закона о прекршајима

Првостепеном пресудом окривљени је, након што је испитан замолним путем, оглашен кривим и осуђен због прекршаја из члана 332 став 1 тачка 8 Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

Против наведене пресуде благовремену жалбу изјавио је окривљени истичући да је почињена битна повреда поступка, с обзиром да му је ускраћено и онемогућено право одбране, јер је саслушан замолним путем, када му нису презентоване фотографије и материјални докази који се налазе у списима.

Виши прекршајни суд је уважио жалбу окривљеног и укинуо првостепену пресуду због битне повреде из члана 234 став 2 Закона о прекршајима, с обзиром да окривљеном није дата могућност да се изјасни о фотографијама и материјалним доказима који се налазе у списима предмета, са следећим образложењем:

“Како је одредбама члана 85 став 1 Закона о прекршајима (право на одбрану) прописано да се пре доношења одлуке окривљеном мора дати могућност да се изјасни о чињеницама и доказима које га терете и да изнесе све чињенице и доказе који му иду у корист, осим у случајевима предвиђеним Законом, те како прекршајни суд своју одлуку о кривици окривљеног темељи, између осталог, и на фотографијама које се налазе у списима предмета и материјалним доказима, а како окривљеном није дата могућност да се изјасни на ове изведене доказе, тиме је прекршајни суд учинио битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 234 став 2 Закона о прекршајима, јер је повредио право одбране окривљеног”.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 51/12).

31.

Нема битне повреде одредби прекршајног поступка из члана 234 став 2 Закона о прекршајима када суд не омогући окривљеном да се изјасни о изведеном доказу који му иде на штету, ако би и без извођења тог доказа очигледно била донета иста одлука (чл. 85 ст. 1 Закона о прекршајима)

Из образложења:

„Основано се у изјављеној жалби наводи да је у доказном поступку замолним путем у својству сведока саслушан К. Ј., а да о овом изведеном доказу нису обавештени окривљени и његов бранилац, међутим, по оцени Суда, ова околност није од значаја за доношење правилне и законите одлуке у овом прекршајном поступку, будући да су све одлучне чињенице прекршаја за који се окривљени терети утврђене на основу исказа сведока полицијских службеника П. С. и Т. Ж., а извођењу ових доказа су присуствовали и окривљени и његов бранилац, па је окривљеном на тај начин омогућено да се изјасни о свим чињеницама и доказима који га терете и који му иду у корист како је то прописано одредбама члана 85 став 1 Закона о прекршајима. Дакле, без обзира што се одлука првостепеног суда заснива делимично и на исказу сведока К. Ј., на коме се по одредбама Закона о прекршајима не би могла за-

снимати, јер исти сведок није саслушан у присуству окривљеног, с обзиром на друге изведене доказе односно исказе саслушаних сведока полицијских службеника и извршеног увида у записник о извршеној контроли учесника у саобраћају, који је окривљени потписао без примедби, очигледно је да би и без овог доказа била донета иста одлука.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж.бр. 20568/11)

32.

Када је окривљени позван на саслушање односно претрес и на исте не приступи нити изостанке оправда односно не изјасни се о доказима иако му је за то дата могућност нема повреде чл. 85 ст. 3 и чл. 179 Закона о прекршајима

Образложење:

Пресудом прекршајног суда окривљени НН оглашен је кривим за прекршај из чл. 331 ст. 1 тач. 21 Закона о безбедности саобраћаја на путевима и осуђен на новчану казну у износу од 15.000,00 динара, сходно чл. 338 ст. 1 тач. 25 истог Закона изречена му је заштитна мера забране управљања моторним возилом у трајању од 3 месеца, а по чл. 335 ст. 1 тач. 44 истог Закона и 6 казних поена.

Против првостепене пресуде жалбу је изјавио бранилац окривљеног из свих законом предвиђених разлога, наводећи да је окривљени пред замољеним судијом тражио суочење са полицајцем, да на заказан претрес није дошао из објективних разлога, као и да је примењен чл. 85 Закона о прекршајима који не постоји у том Закону.

Виши прекршајни суд је размотрио жалбу, ожалбену пресуду и списе предмета и нашао да је првостепени суд правилно применио чл. 85 ст. 3 Закона о прекршајима.

Наиме, чињенично стање је по оцени Вишег прекршајног суда утврђено правилно и потпуно. Окривљени је позван на саслушање преко замољеног судије пред којим се није изјашњавао о наводима из поднетог захтева за покретање прекршајног поступка, већ је захтвао да му се омогући суочење са полицијским службеником који је вршио контролу. Поступајући судија је из тих разлога заказао главни претрес, како би окривљени могао да се изјасни о чињеницама и доказима који га терете, да на околност одбране саслуша сведока полицијског службеника и евентуално изврши суочење између њих. Окривљени се није одазвао позиву на заказани претрес а свој изостанак није оправдао, у жалби наводи да се из објективних разлога није одазвао позиву за главни претрес али то не поткрепљује ниједним доказом, те по оцени овог суда његово право на одбрану није повређено јер му је пружена могућност да се најпре пред замољеним судијом, а потом и пред

поступајућим изјасни о поднетом захтеву. У спроведеном поступку саслушан је као сведок полицијски службеник и извршен увид у записник о контроли, те су били испуњени услови за примену чл. 85 ст. 3 Закона о прекршајима јер се окривљени, иако уредно позван, није одазвао позиву нити је оправдао изостанак, а његово саслушање није нужно за утврђивање чињеница које су од важности за доношење законите одлуке.

Виши прекршајни суд је у својој пресуди навео да суочење као процесна радња није обавезно јер се, према одредбама чл. 179 Закона о прекршајима, суочење изводи између окривљеног и сведока или другог саокривљеног ако се њихови искази не слажу у погледу важних чињеница и ако се то неслагање не може на други начин отклонити, а у овој правној ствари није ни било основа за суочење пре саслушања окривљеног и пре саслушања сведока - полицијског службеника.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж.2923/12)

33.

Саопштавање окривљеном за шта се окривљује без поуке о праву на браниоца представља битну повреду одредби прекршајног поступка (чл. 85 ст. 4 Закона о прекршајима)

Заснивање одлуке на исказу окривљеног који није био упозорен на право да узме браниоца по свом избору или да буде испитан у присуству браниоца представља битну повреду одредби прекршајног поступка из чл. 234 ст. 1 тач. 13 Закона о прекршајима.

Образложење:

Првостепеном пресудом окривљени је оглашен кривим због прекршаја из чл. 331 ст. 1 тач. 74 Закона о безбедности саобраћаја на путевима и осуђен на новчану казну уз изрицање два казена поена, при чему првостепени прекршајни суд одлуку заснива на исказу окривљеног који приликом испитивања није поучен о праву на браниоца.

По налажењу Вишег прекршајног суда, у првостепеном поступку је учињена битна повреда одредаба прекршајног поступка из члана 234 ст. 1 тач. 13 Закона о прекршајима, јер је првостепени суд приликом испитивања окривљеног, у смислу чл. 175 ст. 2 Закона о прекршајима, а којом законском одредбом се прописује начин саслушања, овоме само саопштио зашто се окривљује и позвао га да наведе све што има у своју одбрану, а да га при том није поучио о праву на браниоца, у смислу члана 85 ст. 4 Закона о прекршајима, којим је прописано да окривљени има право да се брани сам или уз стручну помоћ браниоца кога сам изабере, те да је суд дужан да приликом првог испитивања окривљеног поучи о праву на браниоца. Стога је првостепена одлука укину-

та због битне повреде прекршајног поступка и предмет враћен на поновни поступак и одлуку, јер се ожалбена пресуда није могла засновати на оваквом исказу окривљеног, који је иначе као контролисано лице одбио да потпише записник о извршеној контроли учесника у саобраћају-возила.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 22800/2011).

34.

Када је окривљени поучен о праву да може узети браниоца није повређено његово право на одбрану (члан 85 ст. 4 и чл. 162 став 6 Закона о прекршајима)

Првостепеном пресудом окривљени је оглашен кривим и осуђен за прекршај из члана 330 став 1 тачка 1 Закона о безбедности саобраћаја на путевима. Окривљени је благовремено уложио жалбу истичући да му је повређено право на одбрану јер у поступку није упознат са правом да може имати браниоца и предложио да се донесе ослобађајућа пресуда.

Виши прекршајни суд је одбио жалбене наводе окривљеног као неосноване, дајући следеће образложење:

“Овај суд налази да се неосновано у жалби окривљеног наводи да је првостепена пресуда донета уз битну повреду одредаба прекршајног поступка јер није упознат са правом да може имати браниоца, а ово стога што из списка предмета произилази да је окривљеном достављен писмени позив ради испитивања, у позиву је поучен о праву да може узети браниоца и да бранилац може присуствовати његовом испитивању, што је у складу са одредбама члана 162 став 6 Закона о прекршајима, а о истом је поучен и на записнику о саслушању окривљеног који је сачињен дана 15. 09. 2011. године, што је окривљени и потврдио својим потписом”.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 1534/12).

35.

Ако окривљени у прекршајном поступку није саслушан пре доношења одлуке, осим у случајевима из чл. 85 ст. 3 и чл. 162 ст. 8 Закона о прекршајима, већ је уместо њега одбрану дао бранилац, то представља битну повреду одредби прекршајног поступка из чл. 234 ст. 1 тач. 3 ЗОП-а (чл. 85 ст. 4 и чл. 108 ст. 4 Закона о прекршајима)

Образложење:

Пресудом првостепеног прекршајног суда окривљени је оглашен кривим за прекршај из члана 332 ст. 1 тач. 8 ЗОБС-а на путевима и осуђен на новчану казну, уз изрицање четири казнена поена и заштитне мере забране управљања

моторним возилом, при чему је првостепени прекршајни суд одбрану браниоца окривљеног, адвоката Г. Ј., коју је дао по пуномоћју, ценио као одбрану окривљеног.

По мишљењу Вишег прекршајног суда овакав став првостепеног прекршајног суда је погрешан, јер исти суд није могао писмену одбрану коју је по пуномоћју доставио бранилац окривљеног, адвокат Г. Ј., сматрати као изјаву окривљеног. Ово са разлога што према одредби чл. 108 ст. 4. Закона о прекршајима окривљени има право да се брани сам или уз стручну помоћ браниоца, а према члану 109 ст. 1 ЗОП-а окривљени може узети за браниоца адвоката, док је чланом 109 ст. 4 наведеног Закона предвиђено да је бранилац дужан да поднесе пуномоћје суду, односно органу управе пред којим се води поступак. Из наведених законских одредби не произилази да бранилац уместо окривљеног може дати одбрану већ напротив, оставља право окривљеном да се брани сам или пак уз стручну помоћ браниоца, али одбрану мора дати окривљени, па како је писмену одбрану дао бранилац окривљеног то је ожалбена пресуда морала бити укинута због учињене битне повреде одредаба прекршајног поступка из члана 234 ст. 1 тач. 3 Закона о прекршајима.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 12668/2011).

36.

Када је за царинске прекршаје првостепено надлежан прекршајни суд, другостепено је надлежан Виши прекршајни суд, а када је првостепено надлежан царински орган управе, другостепено је надлежан прекршајни суд (надлежност за вођење прекршајног поступка, чл. 91 Закона о прекршајима)

Образложење:

У предметној ствари првостепено решење је донела Царинарница Б., због прекршаја из члана 375 став 1 Царинског закона («Службени гласник РС» број 73/2003), на које су окривљени изјавили жалбу.

Према члану 91 став 2 Закона о прекршајима, прекршајни поступак у другом степену, по жалбама на пресуде прекршајних судова, води Виши прекршајни суд, а прекршајни поступак по жалбама на решења органа управе води месно надлежан прекршајни суд.

Надлежност органа управе се по члану 285 ст. 1 и 2 истог Закона везује за царинске прекршаје, имајући у виду и одредбе о надлежности новог Царинског закона («Службени гласник РС» број 18/10) за прекршаје за које је прописана новчана казна а не и заштитна мера одузимања царинске робе. Ако је прописана заштитна мера одузимања царинске робе, тада је првостепено надлежан прекршајни суд, а другостепено Виши прекршајни суд.

О овоме се изјаснио и Уставни суд у решењу III У број 857/2010 и решењу III У број 858/2010, која су објављена у «Службеном гласнику РС» број 56/2010, у првом случају нашавши да је првостепено надлежан царински орган управе будући да је у питању прекршај за који није прописана заштитна мера, а у другом да је првостепено надлежан прекршајни суд јер ради се о прекршају за који је прописана заштитна мера одузимања царинске робе.

Првостепена надлежност одређује другостепену, јер према члану 91 став 2 Закона о прекршајима прекршајни поступак у другом степену, по жалбама на пресуде прекршајних судова, води Виши прекршајни суд, а прекршајни поступак по жалбама на решења органа управе води месно надлежан прекршајни суд. То значи да, када је за одлучивање у првом степену надлежан царински орган управе, о жалби одлучује надлежни прекршајни суд, а не Виши прекршајни суд.

У конкретном случају ради се о прекршају из члана 375 став 1 Царинског закона за који по члану 385 став 1 истог Закона није прописана заштитна мера одузимања царинске робе, па је за доношење првостепеног решења надлежна комисија за прекршаје царинарнице, што повлачи другостепену надлежност, наиме да је по члану 91 став 1 Закона о прекршајима по жалби на решење органа управе надлежан да решава прекршајни суд, месно надлежан сходно Закону о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава («Службени гласник РС», број 116/2008).

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 29571/10)

37.

Месна надлежност суда и сукоб надлежности судова (чл. 94, 95 и 101 Закона о прекршајима)

Образложење:

Инспекторат за рад, Одсек инспекције рада у З., тражио је захтевом покретање поступка против Друштва за приређивање игара на срећу и рентакар „ЛФ“, са седиштем у Ч., као и С. К., одговорног лица у правном лицу, такође из Ч., због тога што су за обављање послова у кладиноци „Бразил“ у К., која послује у саставу привредног друштва, око месец дана пре обављеног надзора ангажовали С. Н. а да са њим нису закључили уговор о раду или други акт о радном ангажовању. Захтев је поднет Прекршајном суду у К. (надлежност одређена по месту ангажовања радника).

Суд у К. се огласио ненадлежним и списе уступио Прекршајном суду у Ч., позивајући се на основ из чл. 95 Закона о прекршајима (одређивање надлежности по месту пребивалишта физичког лица односно седишта правног лица). Суд у Ч. је међутим, налазећи да у овој ствари његове надлежности

нема, изазвао сукоб надлежности, а Виши прекршајни суд одлучио да је у конкретној ствари надлежан суд у Ч., уз следеће образложење:

„Према одредбама чл. 94 и 95 Закона о прекршајима, за вођење прекршајног поступка у првом степену месно је надлежан суд на чијем подручју је прекршај учињен или покушан, а ако није познато место извршења дела надлежност се одређује према пребивалишту или боравишту окривљеног односно седишту окривљеног правног лица (уколико се важност прописа којим је прекршај одређен простире и на подручје на коме се налази пребивалиште односно боравиште односно седиште окривљеног). По чл. 10 и 12 Закона о прекршајима, прекршај може бити извршен чињењем и нечињењем, како у месту где је учинилац радио или био дужан да ради тако и у месту где је последица наступила. У конкретном случају радник С. Н. затечен је од стране Инспекције рада у кладионици „Бразил“ у К. без закљученог уговора о раду или другог акта о радном ангажовању сачињеног од стране послодавца, што је у означеној ситуацији привредно друштво „ЛФ“ чије је седиште у Ч. С обзиром да биће прекршаја који је окривљенима стављен на терет није у радном ангажовању С. Н. (у којем је овај непосредно затечен у К.), већ у незакључивању уговора о раду или друге врсте уговора пре тог ангажовања, а једино место где је тај уговор могао и где је требало да буде сачињен је место седишта привредног друштва као центра његових пословних активности, дело је, нечињењем, извршено на подручју Прекршајног суда у Ч. Одлука Вишег прекршајног суда дакле не почива на одредбама чл. 95 Закона о прекршајима као супсидијарном критеријуму за одређивање месне надлежности (на шта се Суд у К. погрешно позвао) већ на месту извршења из чл. 94 Закона о прекршајима као примарном основу за одређивање те надлежности, а који се у конкретној ситуацији само поклапа са основом из чл. 95 Закона о прекршајима.“

(Одлука Вишег прекршајног суда ПСД бр. 1/10)

38.

Када изрека пресуде у себи садржи решење о спајању прекршајних предмета, а при том не садржи рок нити начин плаћања изречене новчане казне, иста је неразумљива (спајање поступка, чл. 97 Закона о прекршајима)

Образложење:

Чланом 219 ст. 2 Закона о прекршајима прописано је да ће се, ако је окривљени кажњен новчаном казном, у пресуди назначити рок плаћања казне и начин замене новчане казне у случају да окривљени казну не плати, односно назначиће се да ће се новчана казна наплатити принудним путем, а у конкретном случају окривљени је кажњен јединственом новчаном казном у износу од 21.000,00 динара, при чему није одређен ни рок плаћања новчане

казне нити начин замене новчане казне у случају да окривљени казну не плати, што изреку чини неразумљивом.

Надаље, доношење решења о спајању предмета у оквиру изреке побијане пресуде исту чини неразумљивом, јер је решење посебна одлука у судском поступку и у конкретном случају није јасно којом одлуком суда је окривљени оглашен кривим и кажњен. Ово посебно из разлога што је чланом 219 Закона о прекршајима прописано шта садржи изрека пресуде којом је окривљени оглашен кривим, а у наведеном члану није назначено да садржи решење о спајању прекршајних предмета за које се истовремено суди, те је стога првостепени суд био у обавези да донесе посебну одлуку којом би спојио више предмета ради заједничког расправљања.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 10363/11)

39.

Решавање сукоба надлежности, чл. 101 Закона о прекршајима

Образложење:

Решењем Министарства финансија, Управе царина-Царинарнице Ш. од 07. 11. 2008. године окривљено правно лице је оглашено одговорним за прекршај из члана 340 став 1 тачка 2 Царинског закона, са разлога што су 16. 06. 2008. године, приликом декларације код ЦИ В. по ЈЦИ Ув.бр.242 и по фактури број 196, исказани подаци о количини робе различити од оних које је утврдио царински орган.

По жалби окривљеног правног лица изјављеној на напред наведено решење Управе царина-Царинарнице Ш., Прекршајни суд у Ш. се 01. 09. 2011. године решењем огласио месно ненадлежним, те предмет уступио Прекршајном суду у В. на даљу надлежност.

Прекршајни суд у В. је решењем од 24. 10. 2011. године покренуо поступак решавања сукоба надлежности између Прекршајног суда у В. и Прекршајног суда у Ш., налазећи да Прекршајни суд у В. није месно надлежан да одлучује у другом степену и да треба покренути поступак решавања сукоба надлежности. Исти суд је мишљења да се месна надлежност заснива у првостепеном поступку те да је надлежност другостепених судова условљена надлежношћу првостепених судова, односно органа.

У конкретној правној ствари, у првом степену је поступала Царинарница Ш. као орган управе који се налази на подручју Прекршајног суда Ш., који би био надлежан и за одлучивање по жалби на решење Царинарнице Ш.

Виши прекршајни суд је, испитујући решење Прекршајног суда у Ш., те решење Прекршајног суда у В., као и остале списе предмета, нашао да је у конкретном случају месно надлежан Прекршајни суд у Ш.

Ово стога што је одредбама члана 302 Царинског закона прописано да прекршајни поступак у првом степену води и одлуку о прекршају доноси Комисија за прекршаје при Царинарници, а чланом 304 Царинског закона је прописано да се против првостепеног решења о прекршају жалба може изјавити другостепеном прекршајном суду односно Вишем прекршајном суду, зависно од стварне надлежности.

Код неспорне чињенице да је према члану 94 став 1 Закона о прекршајима за вођење прекршајног поступка у првом степену месно надлежан суд на чијем подручју је прекршај учињен, према стању у списима у конкретној правној ствари у првом степену је решавао орган управе-Управа царина-Царинарница Ш. својим решењем од 07. 11. 2008. године, са поуком о правном леку у решењу да се жалба може изјавити Министарству финансија Републике Србије-Већу за другостепени прекршајни поступак.

С обзиром на напред изложену фазу поступка а имајући у виду одредбе члана 15 Закона о седиштима и подручјима судова (“Службени гласник РС” број 116/2008) којим је прописано да даном примене овог Закона надлежни прекршајни судови преузимају предмете од до тада надлежних Комисија за прекршаје, као и од Већа за другостепени прекршајни поступак Министарства надлежног за послове финансија, произилази да ожалбени предмет Већа за другостепени прекршајни поступак Министарства финансија-Царинарнице Ш. прелази у надлежност Прекршајног суда у Ш. При томе се има и у виду и чињеница да је у првом степену у овој правној ствари поступала Царинарница Ш. као орган управе који се налази на подручју Прекршајног суда у Ш., која чињеница је основано наведена у решењу Прекршајног суда В.

Са свих изнетих разлога Виши прекршајни суд је на основу члана 101 став 1 Закона о прекршајима одлучио да је у конкретној правној ствари месно надлежан Прекршајни суд у Ш.

(Одлука Вишег прекршајног суда ПСД 21/11)

40.

Да би имао својство браниоца пред судовима у Републици Србији, адвокат страни држављанин мора бити уписан у уписник именика адвоката страних држављана на територији Србије (бранилац окривљеног, чл. 109 Закона о прекршајима)

Из образложења:

„Према стању у списима предмета, окривљени И. З. из Скопља, Република Македонија, се током вођења прекршајног поступка, тачније приликом давања своје одбране, бранио сам, без ангажовања браниоца, а адвокат К. Б. из Скопља, који има своју канцеларију у Скопљу, је у његову корист изјавио жалбу на првостепену пресуду о прекршају, без приложене уредне пуномоћи.

Одредбама члана 109 став 1 Закона о прекршајима Републике Србије прецизирано је да окривљени може узети браниоца адвоката, а њега може, у складу са Законом, заменити адвокатски приправник, ставом 3 истог члана Закона прописано је да је бранилац овлашћен да у корист окривљеног предузима све радње које може предузети окривљени, ставом 4 истог члана да је бранилац дужан да поднесе пуномоћје суду, односно органу управе пред којим се води поступак и да окривљени може браниоцу дати и усмено пуномоћје на записник код суда, односно органа управе пред којим се води прекршајни поступак, док је у ставу 5 члана 109 Закона о прекршајима прописано да права и дужности браниоца престају када окривљени опозове пуномоћје.

Према Закону о адвокатури Републике Србије, право на бављење адвокатуром стиче се доношењем Одлуке о упису у именик адвоката и полагањем адвокатске заклетве (члан 5 став 1 наведеног Закона), а у члану 14 је прописано да се страни држављанин може уписати у уписник А и уписник Б именика адвоката ако се бави адвокатуром у матичној држави у складу са прописима те државе и ако, у зависности од врсте уписа, испуњава услове из става 2 и 3 овог члана. У ставу 2 члана 14 Закона о адвокатури прописано је да за упис у уписник А именика адвоката кандидат мора да испуњава услове из члана 6 став 1 тачка 4-10 овог Закона, а у ставу 3 истог члана Закона да за упис у уписник Б именика адвоката кандидат мора, поред услова из става 2 овог члана, имати и положен правосудни и адвокатски испит у Републици Србији. Дакле, имајући у виду одредбе Закона о адвокатури, да би адвокат-страни држављанин могао на територији Републике Србије да има својство браниоца, односно да се бави адвокатуром, он мора да буде уписан у наведени уписник А или Б именика адвоката, уз претходно испуњене услове, а у конкретном случају адвокат К. Б. је адвокат-страни држављанин који није уписан у уписник именика адвоката страних држављана на територији Републике Србије. Ово је установљено од стране другостепеног суда, провером код надлежног органа, те утврђено да исти није уписан ни у уписник А ни у уписник Б именика адвоката страних држављана, па с обзиром на наведено, како је адвокат К. Б. страни држављанин, то исти није могао у корист окривљеног И. З. у својству браниоца поднети жалбу на првостепену пресуду Прекршајног суда у С. М., те је стога жалба коју је он изјавио правилно од стране првостепеног суда одбачена као жалба изјављена од стране неовлашћеног лица (одлука суда да жалбу одбаци била би правилна чак и у ситуацији да је адвокат К. Б. уз жалбу приложио пуномоћје добијено од стране окривљеног И. З., а имајући у виду горе наведене одредбе Закона о адвокатури).“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж.бр. 27873/11)

41.

Адвокат не може бити представник окривљеног правног лица већ само његов бранилац (примена одредби члана 111 став 1 и став 2 Закона о прекршајима)

Образложење:

Прекршајни суд је донео пресуду Пр. бр. 3608/10 од 21. 02. 2011. године и огласио кривим окривљено правно лице и одговорно лице у правном лицу, због прекршаја из члана 117 став 1 тачка 13 Закона о заштити животне средине. У образложењу побијане пресуде се наводи да је као представник окривљеног правног лица саслушан адвокат који је приложио пуномоћје за представљање.

Против наведене пресуде благовремену жалбу изјавили су окривљено правно и окривљено одговорно лице из свих законом предвиђених разлога.

Виши прекршајни суд је разматрао наведену жалбу и по службеној дужности, применом одредби члана 241 Закона о прекршајима, укинуо првостепену пресуду у односу на правно лице, с обзиром да је почињена битна повреда одредаба прекршајног поступка из члана 234 став 1 тачка 3 Закона о прекршајима.

Виши прекршајни суд је констатовао да је лице које је саслушано као представник окривљеног правног лица и које је приложило пуномоћје за представљање по занимању адвокат, те је из тих разлога укинута првостепена пресуда са следећим образложењем:

“Сходно одредбама члана 111 став 1 и 2 Закона о прекршајима, представник окривљеног правног лица је лице овлашћено да то правно лице представља или заступа на основу Закона или другог акта правног лица, а послодавац може за представника правног лица одредити друго лице из реда својих чланова или другог радника у том правном лицу, из чега произилази да адвокат не може бити представник окривљеног правног лица, већ само његов бранилац, у којем случају такође не би био овлашћен да изнесе одбрану уместо окривљеног. Суд налази да окривљено правно лице није саслушано путем представника који је за то овлашћен у смислу цитираних законских одредби”.
(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 15810/11).

42.

Погрешна одлука о одбачају захтева за покретање прекршајног поступка сачињеног латиничним писмом зато што по захтеву суда није уређен и достављен на ћириличном писму (примена одредби члана 119 став 3 и 4 Закона о прекршајима)

Образложење:

Прекршајни суд је решењем одбацио захтев за покретање прекршајног поступка на основу члана 119 Закона о прекршајима, као неуредан, с обзиром да подносилац захтева за покретање прекршајног поступка исти захтев није уредио сходно одредби члана 119 став 3 и 4 Закона о прекршајима, односно није га сачинио употребом ћириличног писма и у року од 15 дана доставио прекршајном суду.

Против наведеног решења благовремену жалбу уложио је подносилац захтева за покретање прекршајног поступка, наводећи да је захтев достављен у довољном броју примерака, а да је сачињен латиничним писмом због проблема у информационој технологији. Предложено је да се решење укине и предмет врати на поновни поступак.

Виши прекршајни суд је укинуо побијано решење јер је засновано на битној повреди из члана 234 став 2 Закона о прекршајима-прекршајни суд је, одбацујући захтев као неуредан, погрешно применио одредбе члана 119 став 4 Закона о прекршајима.

Виши прекршајни суд образлаже да чињеница да је захтев за покретање прекршајног поступка у конкретном случају написан латиничним писмом не значи да је исти неуредан односно неразумљив или да не садржи све што је потребно да би се по њему могло поступати.

“Прекршајни поступак се према одредби члана 86 став 1 Закона о прекршајима води у складу са одредбама Закона којим се уређује службена употреба језика и писма, а према одредби члана 1 став 2 Закона о службеној употреби језика и писма, у Републици Србији је у службеној употреби ћирилично писмо, а латинично писмо на начин утврђен овим Законом. Према члану 2 истог Закона службеном употребом језика и писма сматра се употреба језика и писма у раду, између осталог и државних органа.

Чињеница да је захтев за покретање прекршајног поступка написан латиничним писмом (које је обухваћено обавезним наставним програмом у школама) исти не чини неразумљивим односно неуредним у смислу члана 119 Закона о прекршајима, а како захтев иначе садржи све што је потребно да би се по њему могло поступити, то у конкретном случају није било услова да се исти одбаци. Члан 86 став 1 став Закона о прекршајима у вези са чланом 1 став 2 Закона о службеној употреби језика и писма, по оцени Вишег прекршајног суда, подразумева обавезу суда да у вођењу прекршајног поступка користи ћирилично писмо, што значи да је суд дужан да предузима процесне радње, као што су састављање записника, израда судских одлука и других писмена на ћириличном писму”.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 24503/11).

43.

Питање овлашћења полиције за подношење захтева у царинским предметима (подносилац захтева, чл. 154 Закона о прекршајима)

Из образложења:

„Инспекције су по члану 154 Закона о прекршајима овлашћени органи за подношење захтева за покретање прекршајног поступка, али свака у својој области у којој је специјалним-посебним законом овлашћена да врши надзор над применом закона и других прописа у тој области, а само је јавни тужилац овлашћен да подноси захтеве за све прекршаје из надлежности прекршајних судова, док полиција може поднети пријаву са свом документацијом надлежном царинском органу како би тај орган поднео захтев за покретање прекршајног поступка.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 31/11)

44.

Овлашћени орган за подошење прекршајног захтева за царинске прекршаје је царина, па ако је захтев поднела полиција, захтев ће суд одбацивати, а не може предмет уступити „надлежном органу“, како се жалбом предлаже (подносилац захтева, чл. 154 и чл. 159 Закона о прекршајима)

Из образложења:

„Правилно је поступио првостепени суд када је одбацио захтев за покретање прекршајног поступка због прекршаја из Царинског закона, јер је захтев поднет од неовлашћеног органа.

Одредбом члана 154 Закона о прекршајима прописано је да захтев за покретање прекршајног поступка подноси овлашћени орган или оштећени, а у смислу става 4 истог члана под овлашћеним органом подразумевају се органи управе, овлашћени инспектори, јавни тужилац или други органи и организације који врше јавна овлашћења у чију надлежност спада непосредно извршење или надзор над извршењем прописа којима су прекршаји предвиђени.

Како је специјалним законом, у овом случају Царинским законом, у члану 2 став 3, прописано да надзор над применом тог Закона врши царински орган, то је првостепени суд правилно закључио да је захтев поднет од неовлашћеног органа. Наводи жалбе да је суд требало да предмет уступи надлежном органу нису основани, јер је полиција била дужна да поднесе пријаву надлежном царинском органу, уз коју би доставила записник и осталу документацију, како би тај орган поднео захтев за покретање прекршајног поступка надлежном суду.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 10339/11)

Одбачај захтева за покретање прекршајног поступка поднетог од стране неовлашћеног органа (чл. 159 Закона о прекршајима)

Образложење:

Првостепени суд је решењем одбацио захтев за покретање прекршајног поступка поднет од стране комуналне инспекције локалне самоуправе против окривљеног због прекршаја из члана 44 став 1 тачка 17 Одлуке о путевима, наставши да је захтев поднео неовлашћени орган. Одбачај захтева је донет на основу члана 159 став 2 тачка 5 Закона о прекршајима.

Против наведеног решења о одбачају захтева за покретање прекршајног поступка је комунална инспекција локалне самоуправе уложила жалбу, указујући поред осталог да је у тој локалној самоуправи комунални инспектор једино овлашћено лице које може поднети захтев, јер је наведена радња из делокруга његових послова утврђених Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места општинске управе. Ово стога што је у питању мала општина са ограниченим средствима и малим бројем запослених, због чега је то једина инспекцијска служба надлежна и за путеве, те да по самој систематизацији радних места не постоји радно место инспектора за путеве, већ и те послове обавља комунални инспектор.

Виши прекршајни суд је након разматрања жалбених навода, ожалбеног решења и целокупних списа, нашао да је жалба неоснована, јер су жалбени наводи у супротности са Одлуком о путевима поменуте општине, која је донета на основу члана 4 став 2 и члана 5 став 1 Закона о путевима (“Службени гласник РС” бр.46/91 и 52/91), који је пак престао да важи 01. 01. 2006. године, сагласно одредбама члана 100 Закона о јавним путевима (“Службени гласник РС” бр.101/05 и бр.123/07). Међутим, у члану 102 новог Закона је прописано да се прописи донети на основу Закона о путевима примењују до доношења прописа на основу тог Закона, а одредбама члана 86 Закона о јавним путевима је прописано да надзор над спровођењем овог Закона, подзаконских аката донетих на основу овог Закона као и других прописа којима се уређује изградња, реконструкција и безбедност саобраћаја на државним путевима, врши Министарство, док инспекцијски надзор врши Министарство преко Републичког инспектора за државне путеве (инспектор).

Имајући у виду изложено, јасно је да се Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места општинске управе не могу утврђивати и мењати надлежности у области инспекцијских послова које су већ регулисане Законом као и Одлуком о путевима општинске управе те је, по налажењу Вишег прекршајног суда, првостепени суд правилно на основу члана 159 став 2 тачка 5 Закона о прекршајима одбацио захтев јер је исти поднет од стране неовлашћеног органа.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 28623/11)

Погрешна одлука суда да захтев оштећеног одбаци као захтева поднет од стране неовлашћеног органа (чл. 159 Закона о прекршајима)

Образложење:

Привредно друштво за дистрибуцију електричне енергије “Електродистрибуција Београд” д.о.о. Београд је поднело захтев за покретање прекршајног поступка против окривљеног правног лица и одговорног лица у истом, због прекршаја из члана 162 став 1 и 2 тачка 1 Закона о енергетици, из разлога што су окривљени критичног датума онемогућили овлашћеним радницима ЕДБ Београд приступ мерним уређајима на месту мерења у Београду, који су по налогу за рад бр. 1152193 имали задатак да изврше радњу у циљу обуставе испоруке електричне енергије купцу, квалификујући поступање окривљених као прекршај из члана 162 став 1 тачка 1 и ст. 2 Закона о енергетици.

Прекршајни суд је решењем захтев за покретање прекршајног поступка одбацио на основу члана 158 и 159 став 1 и став 2 тачка 5 Закона о прекршајима, нашавши да је поднет од стране неовлашћеног органа.

Подносилац захтева је против првостепеног решења благовремено изјавио жалбу указујући да је чланом 62 Закона о енергетици предвиђена обавеза за купце електричне енергије да омогуће овлашћеним лицима енергетског субјекта приступ мерним уређајима и инсталацијама, док је чланом 162 став 1 тачка 1 предвиђена казна за сваког ко онемогући овлашћеним лицима приступ месту у складу са чланом 62 поменутог Закона. Жалбом истичу да су они овлашћени и актом легитимисани да као оштећени поднесу захтев за покретање прекршајног поступка независно од електроенергетског инспектора.

Виши прекршајни суд је, размотривши жалбу, ожалбено решење и остале списе предмета, нашао да решење прекршајног суда о одбачају захтева као поднетог од стране неовлашћеног органа треба укинути.

Ово стога што је из захтева евидентно да је исти поднет од стране оштећеног, а оштећени је према одредбама члана 155 став 1 Закона о прекршајима овлашћен да поднесе захтев за покретање прекршајног поступка увек ако законом није одређено да је за покретање прекршајног поступка искључиво овлашћен орган из члана 154 став 4 тог Закона.

Чланом 148 Закона о електроенергетици је прописано да инспекцијски надзор над спровођењем одредаба овог Закона врши Министарство преко електроенергетског инспектора и инспектора опреме под притиском у оквиру делокруга утврђеног законом, док је одредбама члана 149-158 истог Закона ближе наведен делокруг рада наведених инспектора, као и овлашћења истих.

Дакле, како одредбама члана 148 став 1 као ни било којом другом одредбом Закона о електродистрибуцији није одређено да је за покретање прекр-

шајног поступка искључиво овлашћен орган из члана 154 став 4 Закона о прекршајима и како је у конкретном случају захтев поднет од стране “Електродистрибуције Београд” као дистрибутера електричне енергије у својству оштећеног, то је неспорно да је подносилац захтева у смислу члана 155 став 1 Закона о прекршајима овлашћен да поднесе захтев за покретање прекршајног поступка као оштећени.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 15521/11)

47.

Када је прекршајни поступак покренут закључком од стране царинског органа према раније важећем Закону о прекршајима, поступак ће се од стране суда наставити према одредбама новог Закона о прекршајима (чл. 160 и чл. 306 Закона о прекршајима)

Образложење:

Прекршајни суд је одбацио захтев за покретање прекршајног поступка иако је првостепени орган при Царинарници Н. С. дана 17. 11. 2008. године закључком покренуо прекршајни поступак против окривљеног, у складу са одредбама члана 72 Закона о прекршајима који је важио у време доношења овог закључка, а којим је прописано да за прекршај из области царинског, спољнотрговинског и девизног пословања орган надлежан за вођење прекршајног поступка поступак покреће и по службеној дужности, одмах по сазнању за прекршај. Тиме је суд поступио противно одредбама члана 159 Закона о прекршајима, којима је прописано да ће суд решењем одбацили захтев за покретање прекршајног поступка уколико не постоје услови за покретање прекршајног поступка, који су таксативно набројани у ставу 2 истог члана.

Дакле, захтев за покретање прекршајног поступка се може одбацили само пре него што је поступак покренут. Након покретања прекршајног поступка, захтев за покретање прекршајног поступка се не може одбацили, а како је првостепени прекршајни суд ипак то учинио, позивајући се на члан 159 важећег Закона о прекршајима, првостепени прекршајни суд је погрешно применио ту законску одредбу и ова повреда је од утицаја на правилно и законито доношење ожалбеног решења, те је због тога Виши прекршајни суд решење укинуо и предмет вратио првостепеном прекршајном суду на поновни поступак.

Како је у члану 306 важећег Закона о прекршајима, који се примењује од 01. 01. 2010. године (објављен у “Сл. гласнику РС” број 101/2005, 116/2008 и 111/2009), прописано да ће се прекршајни поступак у коме до дана примене овог Закона не буде донето правоснажно решење наставити по одредба-

ма истог Закона, првостепени прекршајни суд је био у обавези да примени одредбу члана 306 важећег Закона о прекршајима и да настави даље вођење прекршајног поступка.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж.бр. 9961/11)

48.

Покретање поступка од стране царинарница у царинским прекршајима по ранијем Закону о прекршајима и одлуке суда (подносилац захтева, чл. 160 и чл. 306 ст. 1 Закона о прекршајима)

Из образложења:

„Неправилно је првостепени прекршајни суд обуставио прекршајни поступак за царински прекршај, утврдивши да је поступак покренут без захтева за покретање прекршајног поступка. Сагласно Закону о прекршајима који је важио у време покретања поступка, поступак је царинарница законито покренула по службеној дужности, па је прекршајни суд учинио битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 234 став 1 тачка 7 Закона о прекршајима, погрешно применивши члан 216 тог Закона, јер је по члану 306 став 1 био дужан да настави вођење поступка након преузимања надлежности.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 6232/11)

49.

Одређивање претреса и начела контрадикторности и непосредности (чл. 207 Закона о прекршајима)

Из образложења:

„Неосновано се жалбом браниоца окривљених истиче да је доношењем побијане пресуде првостепени суд ускратио окривљенима право на одбрану из разлога што је пропуштањем да закаже претрес повредио начела непосредности и контрадикторности. Пре свега, Закон о прекршајима, као закон који у процесном делу уређује поступак покретања и вођења прекршајног поступка, не познаје начела непосредности и контрадикторности, као што их познају неки други процесни закони нашег правног система. Надаље, Законом о прекршајима предвиђено је да се докази у прекршајном поступку изводе извођењем појединачних процесних радњи или одређивањем претреса, а на који ће од понуђена два начина докази бити изведени Закон оставља на процену првостепеном суду, односно истим није прописано у ком случају се извођење доказа врши на један, а у ком случају на други начин, из чега

произлази да не постоји Законом прописана обавеза првостепеног суда да у одређеним случајевима одреди претрес. На основу изнетог, Суд налази да неодређивањем претреса у првостепеном поступку првостепени суд није повредио право на одбрану окривљених, нити је учињена битна повреда одредаба прекршајног поступка из члана 234 став 2 Закона о прекршајима на коју се жалбом браниоца окривљених фактички указује, те су ови жалбени наводи одбијени као неосновани.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. број 21109/11)

50.

Индивидуалност поступка и непознати учинилац против којег је поступак прекинут (чл. 213 Закона о прекршајима)

Из образложења:

„Прекршајна одговорност је индивидуална, па окривљени не може избећи одговорност позивањем на одговорност лица које је остало неидентификовано и недоступно државним органима, нити је учешће тог лица у поступку неопходно ради утврђивања правог стања ствари. Прекид поступка против НН лица не значи да није утврђено постојање прекршаја на страни доступног учиниоца, већ да једно лице није могло бити идентификовано нити саслушано, што су процесне сметње за вођење поступка против њега. Један учинилац може бити недоступан, што не спречава вођење прекршајног поступка против другог доступног учиниоца прекршаја.

Окривљени је учинио прекршај из члана 332 став 3 у вези са чл. 334 став 1 тачка 1 Царинског закона јер је могао бити свестан могућности да возило није оцарињено.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 28747/10)

51.

Када суд након обављеног вештачења у изреци пресуде измени вредност алкохола окривљеног возача како је наведена у захтеву у вредност по налазу вештака, а која је у односу на ону из чињеничног описа у захтеву већа, поступио је супротно чл. 215 Закона о прекршајима (прекорачење објективног идентитета) и учинио битну повреду одредби поступка из чл. 234 ст. 1 тач. 11 Закона о прекршајима.

Из образложења:

Окривљеном је захтевом овлашћеног подносиоца, између осталог, стављено на терет да је 21. 06. 2011. Године, у 19.00 сати, управљао моторним возилом када је у организму имао 1,89 промила алкохола, што је утврђено провером помоћу алкометра у 20.50 сати (након проналажења од стране полиције, с об-

зиром да је у 19.00 сати изазвао саобраћајну незгоду и напустио лице места) и што представља стање веома тешке алкохолисаности односно прекршај из чл. 331 ст. 1 тач. 55 Закона о прекршајима. За тај прекршај као санкција је предвиђена новчана казна у распону од 15.000,00 до 30.000,00 динара или казна затвора до 30 дана, 12 казних поена и заштитна мера забране управљања моторним возилом у трајању од најмање 8 месеци.

Окривљени се о догађају није могао изјаснити а вештак неуропсихијатар је дао мишљење да је у 19.00 сати, када је проузроковао незгоду, окривљени био под дејством алкохола у вредности од 2,35 грам-промила. С обзиром да та количина, са једне стране, није доведена у питање а да је, са друге стране, према захтеву она била мања (дакле ниједна није оспорена), суд је могао или окривљеног огласити кривим за учешће у саобраћају са 1,89 промила алкохола у организму или заказати претрес на којем би овлашћени представник подносиоца захтева чињенични опис изменио. Међутим, пресудом је утврђена кривица за прекршај из чл. 330 ст. 1 тач. 4 Закона о безбедности саобраћаја на путевима односно за учешће окривљеног у саобраћају у стању потпуне алкохолисаности, изречена му казна затвора у трајању од 16 дана, 14 казних поена и мера забране управљања моторним возилом у трајању од 8 месеци.

Поводом жалбе окривљеног пресуда је укинута по службеној дужности због учињене битне повреде одредби поступка из чл. 234 ст. 1 тач. 11 Закона о прекршајима односно одлучивања мимо захтева за покретање поступка, са образложењем Вишег прекршајног суда да је првостепени суд прекорачио објективни идентитет дела јер је, иако је одредбом чл. 215 Закона о прекршајима изричито прописано да се одлука у прекршајном поступку односи само на лице које захтев терети и само на прекршај који је предмет тог захтева, окривљеног којем је на терет стављено да је у организму имао 1,89 промила алкохола (веома тешка алкохолисаност) огласио кривим за управљање возилом са 2,35 промила алкохола у организму (потпуна алкохолисаност).

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 25719/11)

52.

Само правноснажна одлука у кривичном поступку за дело које обухвата и обележја прекршаја представља основ обуставе прекршајног поступка (чл. 216 ст. 1 тач. 4 Закона о прекршајима)

Из образложења:

„Виши прекршајни суд је на седници већа размотрио изјављену жалбу окривљеног, побијану пресуду и спис вођеног прекршајног поступка, па је нашао да је жалба основана, јер чињенично стање није потпуно утврђено,

односно није утврђено да ли је пресуда Вишег суда у Н. С., посл. бр. К-111/10 од дана 27. 09. 2010. године стекла својство правноснажности, а која чињеница је битна за правилно одлучивање у конкретној прекршајној ствари, јер у случају да је окривљени у кривичном поступку правноснажно оглашен кривим за дело које обухвата и обележја прекршаја има се донети решење којим се обуставља прекршајни поступак, сходно одредби члана 216 став 1 тачка 4 Закона о прекршајима. Уколико пак пресуда донета у кривичном поступку није стекла својство правноснажности потребно је решењем прекинути прекршајни поступак, до доношења правоснажне одлуке у кривичном поступку.

Дакле, како током првостепеног поступка није утврђена одлучна чињеница од које зависи одлука у прекршајном поступку, а која се тиче правноснажности пресуде, то је другостепени суд нашао основ да првостепену пресуду, а сходно одредби члана 244. Закона о прекршајима, укине због непотпуно утврђеног чињеничног стања, и списе предмета достави првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. број 22111/11)

53.

Начело опортунитета за кривична дела која обухватају обележја прекршаја (чл. 216 ст. 2 Закона о прекршајима)

Образложење:

Окривљени се захтевом за покретање прекршајног поступка терете да су обављали привредни риболов без годишње дозволе за привредни риболов корисника рибарског подручја, као и да су том приликом уловили рибу која нема прописану величину. За исте радње окривљених поднете су од стране МУП Републике Србије, ПС К. кривичне пријаве због кривичног дела незаконитог риболова из члана 277 став 1 КЗ-а, поводом које су окривљени дали изјаву Основном јавном тужилаштву С.: „Тачни су наводи кривичне пријаве. Спремни смо да сносимо последице свог дела и спремни смо да учинимо све што је потребно да би се дошло до примене принципа опортунитета.“

Решењем Основног јавног тужилаштва С. посл. бр. Кт 100/11 од 28. 02. 2011. године је Т. А. и Н. А. као мера наложено да плате износ од по 3.750,00 динара у корист корисника рибарског подручја као и да плате износ од 16.250,00 динара у корист „Центра за пружање услуга социјалне заштите“ Општине К. (са чиме су се оштећени сагласили).

Чињеница је да се кривично дело из члана 277 став 1 Кривичног законика („ко лови рибу или водене животиње за време ловостаја или у водама у којима је лов забрањен“) по својим обележјима разликује од прекршаја за

који се окривљени терете. Међутим, према стандардима Европског суда за људска права које су по одредбама члана 16 став 2, члана 18 став 2 и 3 Устава Републике Србије судови дужни да примењују, прављење разлике између два дела само по правном одређењу (а која дела произилазе из у суштини истих чињеница) би било рестриктивно за права појединца. С обзиром на изложено, чињеница да је у односу на радње које се окривљенима у прекршајном поступку стављају на терет јавни тужилац већ донео одлуку да окривљене не гони тако што је одбацио кривичну пријаву, дакле да не покрене кривични поступак када постоје услови за то, а све из разлога што су окривљени извршили обавезу која им је наложена на основу члана 236 Законика о кривичном поступку, уједно представља законске разлоге због којих се прекршајни поступак не може покренути, а уколико је већ поступак покренут, постојали би услови из члана 216. став 2. Закона о прекршајима.

Овакво становиште произилази из саме природе института „опортунитета кривичног гоњења“ регулисаног у члану 236 Законика о кривичном поступку, као одступања од начела легалитета, кад јавни тужилац према осумњиченом лицу иступа са позиције државног органа те му налаже извршење неке од предвиђених обавеза, с тим да ће, ако осумњичени исте не испуни, против њега бити покренут кривични поступак за одређено кривично дело које му се ставља на терет, а ако је испуни, кривична пријава за то дело ће бити одбачена. Дакле, испуњење обавезе би било разлог одбацивања кривичне пријаве, у ком случају ни оштећени више нема право да предузима кривично гоњење према лицу које је обавезу испунило, а следствено томе нема разлога ни да се то лице по ма чијем захтеву за исто дело гони у неком другом казненом поступку јер би се у супротном таквим поступањем, по оцени овог Суда, повредило право на правну сигурност грађана као саставни део права на правично суђење које је зајемчено Уставом Републике Србије у оквиру одредаба о људским и мањинским правима које се непосредно примењују. (Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 26358/11)

54.

Обустава прекршајног поступка када је јавни тужилац одбацио кривичну пријаву након испуњења обавезе од стране окривљеног за кривично дело које конзумира и прекршај који се окривљеном ставља на терет (чл. 216 ст. 2 Закона о прекршајима)

Образложење:

Прекршајни суд је донео решење којим је обуставио прекршајни поступак против окривљеног на основу члана 216 став 1 тачка 4 Закона о прекршајима, јер је окривљени у кривичном поступку правоснажно оглашен кривим за исто дело које обухвата и обележје прекршаја.

Против наведеног решења подносилац захтева Основно јавно тужилаштво благовремено је изјавило жалбу због битне повреде одредаба прекршајног поступка из члана 234 став 1 тачка 7 Закона о прекршајима. Истичу да је Основно јавно тужилаштво на основу члана 236 став 1 тачка 2 Закона о кривичном поступку, поступајући по кривичној пријави, у односу на осумњиченог применило институт “одлагања кривичног гоњења”, па је осумњичени због кривичног дела угрожавања јавног саобраћаја прихватио, а затим и испунио меру која му је наложена решењем од 14. 04. 2011. године и уплатио новчани износ у корист града К. на име средстава санације последица елементарне непогодие. Након испуњења наложене мере тужилаштво је у односу на осумњиченог донело решење о одбачају кривичне пријаве, те истичу да у конкретном случају осумњиченом није изречена кривична санкција и нису се стекли услови за обуставу прекршајног поступка, јер исти није кривично правоснажно оглашен кривим за кривично дело које садржи и обележје прекршаја.

Виши прекршајни суд је, размотривши жалбу, утврдио да је жалбени навод како окривљени није правоснажно оглашен кривим за кривично дело које садржи обележје прекршаја тачан, али да жалбени предлог у погледу нападања одлуке о обустави прекршајног поступка није основан.

Виши прекршајни суд доноси следећу пресуду-по службеној дужности обуставља прекршајни поступак против окривљеног, сходно одредби члана 216 став 2 Закона о прекршајима, а не обуставу на основу члана 216 став 1 тачка 4 истог Закона, уз следеће образложење:

“Према стандардима Европског суда за људска права која су, с обзиром на одредбе члана 16 став 2 и члана 18 став 2 и 3 Устава Републике Србије, судови дужни да примењују, прављење разлике између два дела која су у суштини иста, а разликују се само по правном одређењу, било би рестриктивно за права појединаца. Овакво становиште произилази из саме природе института “опортунитета кривичног гоњења”, регулисаног у члану 236 Законика о кривичном поступку, као одступања од начела легалитета, када јавни тужилац према осумњиченом лицу иступа са позиције државног органа, те му налаже извршење неке од предвиђених обавеза, с тим да ако исту осумњичени не испуни, против њега ће бити покренут кривични поступак за одређено кривично дело које му се ставља на терет, а ако је испуни кривична пријава за то дело ће бити одбачена. Испуњење обавезе у конкретном предмету резултирало је одбацивањем кривичне пријаве, па како у том случају ни оштећени више нема право да предузима кривично гоњење према лицу које је обавезу испунило, следствено томе нема разлога ни да се то лице по ма чијем захтеву за исто дело гони у неком другом казненом поступку, јер би се у супротном таквим поступањем, по оцени овог Суда, повредило право на правну сигурност грађана као саставни део права на правично суђење које је зајамчено

Уставом Републике Србије у оквиру одредаба о људским и мањинским правима која се непосредно примењују”.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 422/12)

55.

Обустава прекршајног поступка сходно чл. 216 ст.2 Закона о прекршајима за један прекршај, када су захтеви за покретање прекршајног поступка поднети против окривљеног за две противправне радње истог чињеничног описа, од којих је једна као прекршај прописана законом а друга одлуком општине

Образложење:

Пресудом прекршајног суда окривљени НН оглашен је кривим за прекршај из чл. 17 ст. 1 Закона о јавном реду и миру и за прекршај из чл. 33 ст. 1 тач. 5 Одлуке о условима за држање домаћих и егзотичних животиња и хумано хватање и уништавање паса и мачака луталица, за сваки појединачно учињени прекршај утврђена му је новчана казна у износу од 20.000,00 динара и изречена му јединствена новчана казна у износу од 40.000,00 динара.

Против првостепене пресуде жалбе су изјавили окривљени и његов бранилац наводећи, између осталог, да окривљени за исту радњу не може бити кажњен по два основа, односно да радња може представљати прекршај или по Закону о јавном реду и миру или по општинској Одлуци.

Виши прекршајни суд је разматрајући ожалбену пресуду и списе предмета нашао да је првостепени суд у поступку извео све неопходне доказе и правилно и потпуно утврдио чињенично стање, али да је погрешно извео закључак да је окривљени учинио прекршај из чл. 33 ст. 1 тач. 5 напред наведене Одлуке те је својом одлуком, сходно чл. 216 ст. 2 Закона о прекршајима, за наведени прекршај обуставио прекршајни поступак.

Наиме, према стању у списима предмета, окривљени је оглашен кривим за прекршај из чл. 17 ст. 1 Закона о јавном реду и миру „што је дана 27. 03. 2009. године, око 13.30 часова у...у Ул..., између зграде бр. 5 и 7, држао без надзора и заштитних средстава пса расе „ротвајлер“, услед чега је пас изашао испред наведене зграде и напао дете С. Л. из Б.“, и за прекршај из чл. 33 ст. 1 тач. 5 Одлуке о условима за држање домаћих и егзотичних животиња и хумано хватање и уништавање паса и мачака луталица-што је пса држао противно чл. 12 ст. 1 наведене Одлуке „услед чега је пас дана 27. 03. 2009. године око 13,30 часова у... у Ул....., између зграда бр. 5 и 7, напустио ограђени простор и напао дете М. М. из ...“. Како је чињенични опис радње окривљеног скоро идентичан јер је у оба случаја пас напустио ограђени простор и напао дете, то окривљени за исту радњу не може бити кажњен по два основа, односно

и по Закону о јавном реду и миру и по наведеној општинској Одлуци, те како је Закон о јавном реду и миру старији пропис и конзумира прекршај из Одлуке, Суд је одлучио да против окривљеног за прекршај из чл. 33 ст. 1 тач. 5 Одлуке о условима за држање домаћих и егзотичних животиња и хумано хватање и уништавање паса и мачака луталица поступак обустави, сходно чл. 216 ст. 2 Закона о прекршајима.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 729/11)

56.

Околност да се против окривљеног води кривични поступак због кривичног дела фалсификовања исправе из чл. 335 ст. 2 у вези са ст. 1 КЗ није разлог да исти буде ослобођен прекршајне кривице по чл. 218 Закона о прекршајима за прекршај из чл. 332 ст. 3 у вези са чл. 334 ст. 1 и 2 тач. 1 Царинског закона

Образложење:

Пресудом прекршајног суда окривљени НН оглашен је кривим због прекршаја из чл. 332 ст. 3 у вези са чл. 334 ст. 1 и 2 тач. 1 Царинског закона и осуђен на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, обавезан је да плати трошкове прекршајног поступка, а на основу чл. 385 ст. 5 Царинског закона изречена му је заштитна мера одузимања робе која је предмет извршења прекршаја односно путничког моторног возила марке „ПЕЖО 405 ГЛД“ рег. бр. NI 201-310, сиве металик боје, са бројем шасије VF315BB1208095770 и бројем мотора 038150, са саобраћајном дозволом серијски број CP038150.

Против првостепене пресуде жалбу је изјавио окривљени из свих законских разлога, а између осталог навео да чињенично стање није утврђено и да је суд погрешно када је одбио приговор у погледу вођења кривичног поступка, јер би окончање кривичног поступка требало да да одговор да ли је реч о истом возилу које је окривљени префарбао или о два возила.

Виши прекршајни суд је, испитујући првостепену пресуду, нашао да је чињенично стање у првостепеном поступку правилно и у потпуности утврђено, да је окривљени оглашен кривим због прекршаја из чл. 332 ст. 3 у вези са чл. 334 ст. 1 и 2 тач. 1 Царинског закона у својству саучесника, односно као лице које је примило предмет за који је знало или могло знати да је предмет прекршаја, да изрека пресуде у делу чињеничног описа садржи све околности и чињенице које чине обележје прекршаја за који се окривљени оглашава кривим и да није од утицаја на другачију одлуку околност да се против окривљеног води кривични поступак због кривичног дела фалсификовања исправе из чл. 355 ст. 2 у вези са ст. 1 КЗ, јер је радња извршења овог кривичног дела другачија од радње прекршаја за који је првостепеном пресудом

оглашен кривим, као саучесник у извршењу прекршаја непријављивања царинском органу робе коју уноси у царинско подручје. Наведено кривично дело не обухвата обележја прекршаја из чл. 332 ст. 3 у вези са чл. 334 ст. 1 и 2 тач. 1 Царинског закона, већ се ради о два различита дела учињена различитим радњама која само потичу из истог чињеничног основа. Осим тога, у питању је и различит заштитни објекат који је код царинског прекршаја, за разлику од кривичног дела, усмерен на спречавање недозвољеног увоза возила, мимо царинске процедуре и без плаћања царинских дажбина, као и на спречавање коришћења и правног промета таквих возила у земљи.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 2968/12)

57.

Преиначење пресуде чији је основ ослобађања у чл. 218 ст. 1 тач. 2 Закона о прекршајима у осуђујућу јер је Виши прекршајни суд нашао да су одлучне чињенице у првостепеном поступку утврђене и да, с обзиром на утврђено чињенично стање, треба донети другачију одлуку

Образложење:

Пресудом прекршајног суда окривљено правно лице и одговорно лице у правном лицу ослобођени су кривице за прекршај из чл. 35 ст. 1 тач. 3 у вези са ст. 2 Закона о санитарном надзору односно због тога што до дана 22. 02. 2011. године нису поступили по решењу санитарне инспекције од 14. 04. 2010. године којим им је наложено отклањање санитарно - хигијенских и грађевинско - техничких недостатака у млечном павиљону и магацину воћа на зеленој пијаци, јер постоје околности које искључују прекршајну одговорност окривљених.

Подносилац захтева за покретање прекршајног поступка Министарство здравља, Сектор за инспекцијске послове, Одсек за санитарни надзор Н. изјавио је жалбу због неправилне оцене доказа, указујући да окривљени ни у једној тачки нису поступили по решењу санитарног инспектора којим им је наложено отклањање санитарно-хигијенских и грађевинско-техничких недостатака у млечном павиљону и магацину воћа на зеленој пијаци, као и да за поступање по решењу које се тичу опреме и хигијене није била потребна грађевинска дозвола.

Виши прекршајни суд је нашао да је првостепени суд извео све неопходне доказе, да су у поступку саслушани овлашћени представник правног лица и одговорно лице у правном лицу који су признали наводе из захтева за покретање прекршајног поступка, наводећи да је цена радова била висока, као и да је Управа за планирање и изградњу одбацила њихов захтев за добијање дозволе за изградњу објекта и извођење радова јер нису има-

ли комплетну документацију, односно доказ о праву својине и да објекат није био уцртан, те да је као сведок саслушан санитарни инспектор који је остао при поднетом захтеву. Виши прекршајни суд је нашао да је првостепени суд донео погрешну одлуку када је окривљене ослободио кривице јер је у образложењу своје пресуде навео да су окривљени учинили прекршај за који се захтевом терете али да постоје разлози који искључују одговорност окривљених-намера да поступи по решењу санитарног инспектора- и да су предузели мере за добијање дозволе али да је њихов захтев одбачен.

Виши прекршајни суд је нашао да није било основа за примену чл. 218 ст. 1 тач. 2 Закона о прекршајима односно за доношење ослобађајуће пресуде с обзиром да окривљени нису поступили по решењу санитарног инспектора (што је неспорно утврђено у спроведеном поступку), те је сходно чл. 243 Закона о прекршајима преиначио ожалбену пресуду и окривљено правно лице и одговорно лице у правном лицу огласио кривим за прекршаје из чл. 35 ст. 1 тач. 3 у вези са ст. 2 Закона о санитарном надзору за који су им изречене минималне новчане казне прописане наведеним Законом.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 25549/11)

58.

Када решење о обустави поступка у изреци не садржи чињенични опис прекршаја, односно објективни индетитет бића прекршаја из захтева, тај недостатак чињеничног описа прекршаја у изреци представља апсолутну битну повреду поступка (чл. 222 Закона о прекршајима)

Образложење:

Решењем првостепеног прекршајног суда, сходно члану 216 ст. 1 тач. 6 Закона о прекршајима, обустављен је прекршајни поступак према окривљеном, због прекршаја из чл. 25. ст. 1 тач. 1 Закона о пребивалишту и боравишту грађана, јер је наступила релативна застарелост за вођење прекршајног поступка у смислу чл. 76. ЗОП-а, при чему првостепени суд у изреци решења о обустави прекршајног поступка није навео чињенични опис прекршаја.

По налажењу Вишег прекршајног суда, доношењем ожалбеног решења првостепени суд је учинио битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 234. ст. 1 тач. 15 Закона о прекршајима, с обзиром да у изреци решења наводи да се обуставља прекршајни поступак против окривљеног М. М. због прекршај из члана 25 ст. 1 тач. 1 Закона о пребивалишту и боравишту грађана, а на основу члана 216 ст. 1 тач. 6 Закона о прекршајима, јер је наступила релативна застарелост за вођење прекршајног поступка, сходно члану 76. Закона о прекршајима, а да при том не наводи чињенични опис прекршаја, што изреку ожалбеног решења чини неразумљивом. Јер, одред-

бом члана 222 ст. 3 Закона о прекршајима је изричито прописано да изрека пресуде садржи: личне податке окривљеног, чињенични опис и правну квалификацију прекршаја и одлуку којом се окривљени оглашава кривим, ослобађа кривице или се поступак обуставља, па је првостепени прекршајни суд стога био дужан да у изреци решења којим је према окривљеном поступак обустављен, између осталог, наведе и чињенични опис прекршаја, те како то исти није учинио, па изрека решења не садржи све потребне елементе, то је ожалбено решење морало бити укинато због учињене битне повреде одредаба прекршајног поступка.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 14764/2011).

59.

Првостепена пресуда чији је саставни део постало решење о исправци којим нису исправљене само очигледне омашке у именима и бројевима, већ је суштински измењена одлука или разлози одлуке, захваћена је битном повредом одредаба прекршајног поступка из чл. 234 ст. 1 тач. 15 ЗОП-а (погрешна примена чл. 223 Закона о прекршајима)

Образложење:

Пресудом првостепеног прекршајног суда од 11. 11. 2010. године окривљени је оглашен кривим за прекршај из члана 332 ст. 1 тач. 21 ЗОБС-а на путевима и осуђен на новчану казну, уз изрицање два казнена поена, а коју пресуду је првостепени суд дана 27. 06. 2011. године исправио посебним решењем, тако што у изреци пресуде, код одлуке о начину замене новчане казне у случају да окривљени казну не плати, уместо реченице “уколико новчану казну не плати у остављеном року иста ће се извршити применом члана 37. Закона о прекршајима“ треба да стоји: „уколико новчану казну не плати у остављеном року, иста ће се заменити казном затвора у трајању од шест дана, тако што се за сваких започетих 1.000,00 динара одређује један дан затвора, сходно члану 37. Закона о прекршајима“.

По налажењу Вишег прекршајног суда, погрешно је првостепени прекршајни суд када је донео овакво решење о исправци првостепене пресуде. Јер, сходно члану 219 ст. 2 Закона о прекршајима, ако је окривљени кажњен новчаном казном, у пресуди ће се назначити рок плаћања казне и начин замене новчане казне у случају да окривљени казну не плати, односно назначиће се да ће се новчана казна наплатити принудним путем.

Стога доношење оваквог решења о исправци пресуде, у погледу начина замене новчане казне, није у складу са чланом 223 Закона о прекршајима којим се регулише исправљање пресуде, а којим је у ставу 1 прописано да се погрешке у писању имена и бројева и друге очигледне погрешке у писању, рачунању и преписивању у пресуди исправљају по службеној дужности или на предлог

окривљеног, подносиоца захтева или оштећеног, па како се у конкретном случају не ради о очигледној погрешци у писању, већ о исправљању садржаја изреке пресуде којом се окривљени оглашава кривим за прекршај, што није очигледна погрешка и што изреку чини неразумљивом, пресуда је укинута због учињене битне повреде одредаба прекршајног поступка из члана 234 ст. 1 тач. 15 Закона о прекршајима.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 17702/2011).

60.

Изрека пресуде је неразумљива када се решењем о исправци пресуде промењени лични подаци окривљеног и чињенични опис прекршаја (чл. 223 Закона о прекршајима)

Из образложења:

„Првостепени суд је решењем о исправци исправио првостепену пресуду између осталог и у изреци и то у погледу места пребивалишта окривљеног и регистарских ознака возила, власништво окривљеног, којим је управљао наведеног дана у саобраћају на путу без положеног возачког испита за категорију возила којим управља.

Одредбама члана 223. Закона о прекршајима прописано је да се погрешке у писању имена и бројева и друге очигледне погрешке у писању, рачунању и преписивању у пресуди исправљају посебним решењем. Међутим, како су у конкретном случају мењани лични подаци окривљеног и чињенични опис прекршаја, то овај Суд налази да у конкретном случају није било места доношењу решења о исправци пресуде, већ је изрека у том делу неразумљива. Надаље, изворник пресуде се разликује од писмених отправака пресуде јер се у изворнику, након изречене казне затвора, налази одлука о трошковима поступка, а у писменим отправцима пресуде после изречене казне затвора стоји да ће окривљени на издржавање казне затвора бити упућен након правоснажности ове пресуде. Дакле, поред погрешно наведених личних података окривљеног и чињеничног описа прекршаја, изворник и писмени отправци пресуде се разликују, што све заједно доводи до неразумљивости изреке првостепене пресуде.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 911/12)

61.

Решењем о исправци пресуде могу се исправљати само очигледне погрешке техничке природе тј. погрешке у писању, рачунању или преписивању, а не може се мењати мериторно донета одлука (члан 223 Закона о прекршајима)

Први пример:

Првостепеним решењем о исправци Пр. бр. 21699/10 од 13. 12. 2010. године извршена је исправка решења тог суда на тај начин што се изрека решења о обустави прекршајног поступка, које је донето 02. 08. 2010. Године, исправља и брише тачка 2 исте изреке, а изрека одлуке садржавала је обуставу прекршајног поступка покренутог и вођеног против окривљеног, сходно члану 216 став 1 тачка 6 Закона о прекршајима.

Против наведеног решења о исправци решења у корист окривљеног жалбу је уложио његов бранилац због битне повреде одредаба прекршајног поступка из члана 234 став 2 Закона о прекршајима, са предлогом да се решење укине. У жалби истиче да Закон о прекршајима регулише исправљање пресуде сходно члану 223 Закона о прекршајима, а не предвиђа исправљање решења о обустави поступка, те да предмет исправке могу бити само очигледне погрешке у писању, рачунању и преписивању.

Виши прекршајни суд је уважио жалбу окривљеног и укинуо решење о исправци решења стога што је у конкретном случају првостепени суд решењем о исправци мењао претходно донето решење, тако што је у изреци брисао део донете одлуке који се у целини односи на један прекршај и тиме у означеном делу у потпуности изменио своју одлуку, а што није могао учинити решењем о исправци решења, па је на тај начин учинио битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 234 став 2 Закона о прекршајима.

Виши прекршајни суд у свом образложењу наводи да је одредбама члана 223 Закона о прекршајима регулисано исправљање пресуде (што се односи на све одлуке, а не само пресуде) и да је истима прописано да се погрешке у писању имена и бројева и друге очигледне погрешке у писању, рачунању и преписивању у пресуди исправљају по службеној дужности или на предлог окривљеног, подносица захтева или оштећеног и то посебним решењем које постаје саставни део пресуде.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 3713/11)

Други пример:

Првостепеном пресудом Пр. бр. 382/11 од 01. 11. 2011. године окривљени је оглашен кривим због прекршаја из члана 331 став 1 тачка 80 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, а суд је затим донео решење Пр. бр. 382/11 од 12. 12. 2011. године и извршио исправку наведене пресуде, тако што је променио образложење пресуде.

Против наведене пресуде и решења о исправци благовремену жалбу изјавио је окривљени, указујући на битну повреду из члана 234 став 2 Закона о прекршајима, јер је прекршајни суд погрешно применио одредбе члана 223 Закона о прекршајима.

Виши прекршајни суд је укинуо првостепену пресуду и решење о исправци због битне повреде из члана 234 став 2 Закона о прекршајима, јер је првостепени суд погрешно применио одредбе члана 223 Закона о прекршајима, наводећи у образложењу “решењем о исправци није исправљена погрешка у писању имена и бројева, нити друга очигледна погрешка у писању, рачунању и преписивању у пресуди, већ је садржајно исправљено образложење пресуде, а што се није могло урадити решењем о исправци”.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 1233/12).

62.

Жалба изјављена од стране ММ као законског заступника окривљеног НН (како се у жалби наводи), на основу овереног овлашћења пред основним судом, сматра се жалбом изјављеном од стране неовлашћеног лица (чл. 240 Закона о прекршајима)

Образложење:

Пресудом прекршајног суда окривљени НН оглашен је кривим и осуђен за прекршај из чл. 331 ст. 1 тач. 21 у вези чл. 101 Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

Против првостепене пресуде жалбу је изјавио ММ наводећи да је законски заступник по основу овлашћења издатог од стране окривљеног и овереног пред основним судом.

Поступајући по жалби и службеној дужности Виши прекршајни суд је утврдио да је жалба изјављена од стране неовлашћеног лица, па је применом чл. 240 Закона о прекршајима исту одбацио. Наиме, одредбама чл. 229 ст. 1 Закона о прекршајима прописано је да жалбу на одлуку првостепеног прекршајног суда могу изјавити окривљени и подносилац захтева, а ставом 3 истог члана да у корист окривљеног жалбу може изјавити његов бранилац, брачни друг, сродник у правој линији по крви, брат, сестра, законски заступник, усвојитељ, усвојеник, хранитељ и лице са којим живи у ванбрачној заједници.

Подносилац жалбе је навео да је законски заступник по основу овереног овлашћења које је приложио уз жалбу и у којем стоји да окривљени НН овлашћује ММ „да у његово име врши све радње у судским и другим поступцима а нарочито да подиже тужбе и да их повлачи, да покреће кривичне поступке и да од истих одустаје, да признаје тужбене захтева и да се истих одриче, да закључује судска и вансудска поравнања без ограничења...“.

Како је законски заступник физичког лица одређен законом или актом државног органа на основу закона, то физичко лице може имати законског заступника ако је малолетно (тада су законски заступници малолетника

родитељи или усвојитељ, старатељ или хранитељ) или ако је пунолетно а пословно неспособно (када се његов законски заступник одређује актом државног органа).

Како је у конкретном случају жалбу изјавио ММ, наводећи у истој да је законски заступник окривљеног НН на основу овереног овлашћења пред основним судом, то је Виши прекршајни суд, имајући у виду напред наведено, донео одлуку да се жалба ММ одбаци као жалба изјављена од стране неовлашћеног лица.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 23736/11)

63.

Жалба изјављена од стране једног окривљеног због одлуке која се у истој правној ствари односи на друго окривљеног је недозвољена (чл. 240 Закона о прекршајима)

Образложење:

Окривљени МП и МН су пресудом Прекршајног суда у Л. ослобођени кривице за прекршаје из чл. 6 ст. 2 Закона о јавном реду и миру сходно чл. 218 ст. 1 тач. 3 Закона о прекршајима. Против те пресуде обојица окривљених су изјавили жалбе само у делу који се односи на ослобађање од кривице друге стране, са предлогом МП да се у поновном поступку или пред Вишим прекршајним судом према МН донесе осуђујућа пресуда и предлогом МН да се у односу на МП утврди кривица и изрекне казна.

Без упуштања у оцену жалбених навода Виши прекршајни суд је, по чл. 240 Закона о прекршајима, обе жалбе одбацио као недозвољене, уз следеће образложење:

„У чл. 229 ст. 1 Закона о прекршајима прописано је да жалбу на одлуку могу изјавити окривљени и подносилац захтева, а у ставу 2 и 3 истог члана набројана и друга лица која ово право могу користити у корист окривљеног. Одавде се закључује да је право на жалбу дато ширем кругу лица у сврху заштите непосредног интереса окривљеног, при чему тај интерес није општи, материјални или друге врсте већ искључиво властити и искључиво правни. Обрнуто, овлашћени подносилац (полиција, тужилаштво, инспекције) је дужан да штити законитост у поступању тј. правилно пресуђење као шири интерес, и зато му је дато право на жалбу како на штету тако и у корист окривљеног. Пошто се ниједан од овде окривљених при подношењу захтева није нашао нити могао наћи у позицији органа овлашћеног на покретање поступка и пошто ниједан од њих није имао нити у међувремену добио статус оштећеног (улазећи у поступак као окривљени МН и МП тај свој положај нису изменили већ су га задржали), нема ни основа из којег би изводили

право на жалбу на штету друге стране. Виши прекршајни суд прихвата да су именовани имали личне мотиве за осуду друге стране али, како је и наведено, право на жалбу окривљеног мора да остане у оквиру сопственог правног интереса и да се ограничи на оно што се тиче тог окривљеног па се, по ставу Суда, МП могао жалити само на део одлуке који се односи на њега (МП), а МН на део одлуке о својој кривици (овде ослобађању од кривице). Из списка је међутим несумњиво да жалбом сваког од окривљених властити правни интерес није штићен већ наводима на штету друге стране прекорачен, што није дозвољено, те је обавеза првостепеног суда била да обе жалбе одбаци, по чл. 238 ст. 1 Закона о прекршајима. Како то није учињено Виши прекршајни суд је, искључиво из формалних разлога, одлучио као у изреци“.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 37834/10)

64.

Ситуација у којој се правило о погодности придруживања не може применити иако су жалбени наводи једног окривљеног од користи и за другог окривљеног-одлука Вишег прекршајног суда поводом жалбе правног лица (члан 246 Закона о прекршајима)

Образложење:

Првостепеном пресудом окривљено правно лице оглашено је кривим и осуђено на плаћање новчане казне, а окривљено одговорно лице је ослобођено кривице.

Окривљено правно лице је уложило жалбу из свих законом предвиђених разлога, са предлогом да се уважи жалба и укине првостепена пресуда.

Виши прекршајни суд је размотрио жалбу правног лица и, поступајући по службеној дужности, у смислу одредби члана 241 Закона о прекршајима, укинуо првостепену пресуду, с обзиром да је почињена битна повреда из члана 234 став 1 тачка 8 Закона о прекршајима.

Разлози због којих се укида првостепена пресуда су од користи и за окривљено одговорно лице које је међутим у првостепеном поступку ослобођено кривице јер није доказано да је учинило прекршај па Виши прекршајни суд у односу на то (одговорно) лице није укинуо пресуду, а за одлуку је дао следеће образложење:

“Како је жалбу против првостепене пресуде изјавило окривљено правно лице, те како је одредбом члана 246 Закона о прекршајима прописано да, када Виши прекршајни суд поводом ма чије жалбе изјављене против одлуке утврди да су разлози због којих је донео пресуду у корист окривљеног корисни и за којег од окривљених који није изјавио жалбу или је није изјавио у том правцу, поступиће по службеној дужности као да таква жалба постоји,

овај Суд је, имајући у виду да је окривљено одговорно лице побијаном пресудом ослобођено кривице, те да би укидање пресуде у односу на њега било на његову штету, одлучио да побијану пресуду укине само у односу на окривљено правно лице”.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 19104/11).

65.

Захтев за понављање поступка против одлуке која није постала правноснажна не може се одбацити због неблаговремености (чл. 249 и 250 Закона о прекршајима)

Решењем суда одбачен је као неблаговремен захтев за понављање поступка у предмету Уп. бр. 7760/09 од 18. новембра 2009. године, поднет од стране В. Г.-мајке тј. староца окривљеног С. Г., при чему је прекршајни суд у изреци навео да је у питању захтев кажњеног С. Г.

Против овог решења жалбу је благовремено изјавила В. Г. наводећи да захтев није поднео С. Г., како се у одлуци погрешно наводи, већ она као његов стараца. Окривљени је душевно оболео и одузета му је пословна способност па је решењем Центра за социјални рад одређена за староца С. Г. и то почев од 26. септембра 2006. године. Није јој међутим било познато да се против С. Г. уопште води неки поступак јер јој нису уручени ни позив ради испитивања ни решење о кажњавању, већ је за те чињенице сазнала тек када су дошли полицајци да С. Г. због неплаћене казне спроведу у затвор.

Разматрајући списе предмета заједно са изјављеном жалбом и побијаним решењем Виши прекршајни суд је нашао да је жалба основана и решење укинуо, дајући за своју одлуку следеће разлоге:

„Из списка предмета се утврђује да је Орган за прекршаје дана 18. новембра 2009. годне донео решење Уп. бр. 7760/09 којим је окривљеног С. Г. огласио одговорним за чињење прекршаја из чл. 226 ст.1 тач. 29 Закона о основама безбедности саобраћаја на путевима и изрекао му новчану казну у износу од 6.000,00 динара, истовремено га обавезујући да на име трошкова поступка уплати паушално одређени износ од 300,00 динара. То решење почива на записнику о контроли и чињеници да се окривљени по позиву за испитивање није одазвао нити изостанак оправдао тј. члану 78 ст. 2 Закона о прекршајима који је био на снази у време доношења одлуке. Међутим, из списка произилази да достављање одлуке о кажњавању С. Г. није извршено лично нити се из повратнице може установити да ли је писмено предато неком од одраслих чланова његове породице-однос примаоца према окривљеном на повратници није означен-, што значи да при уручењу нису поштоване одредбе чл. 167 претходног Закона о прекршајима, те решење због неуредног достављања

није ни могло постати правноснажно. На овај начин је, по ставу Вишег прекршајног суда, учињена повреда чл. 234 ст. 2 Закона о прекршајима која је утицала на законитост свих даљих одлука суда, а на коју неправилност је укаzano и жалбом В. Г., при чему се њено овлашћење за изјављивање жалбе уместо окривљеног, с обзиром да је по одлуци Центра за социјални рад одређена да се стара о заштити права и интереса С. Г. као лица потпуно лишеног пословне способности, не доводи у питање. Другачије речено, због претходно учињене повреде суд је погрешно закључио да је решење постало правноснажно и, пошто се рок за понављање поступка рачуна управо од датума правноснажности, захтев потом погрешно одбацио као неблаговремен. Како је по одредби 249 ст. 1 Закона о прекршајима основни услов за подношење поменутог ванредног правног лека у законом прописаним случајевима правноснажност неке одлуке и како предметно решење, по налажењу судског већа, то својство (правноснажности) није стекло, захтев није требало одбацивати из разлога који су у одлуци наведени већ понављање не дозволити због неиспуњености означеног услова. Решење је стога, уважавањем жалбе као основане, укинута по чл. 244 Закона о прекршајима...“

(Одлука Вишег прекршајног суда Прж. бр. 19490/11)

66.

Сходна примена Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица на прекршајни поступак према малолетницима (чл. 270 т. 2 Закона о прекршајима)

Образложење:

Првостепеним решењем је окривљени малолетни Н. Ж. оглашен кривим због прекршаја из члана 333 став 1 тачка 48 Закона о безбедности саобраћаја на путевима за који му је, на основу члана 65 став 2 и члана 67 Закона о прекршајима, изречена васпитна мера- укор.

Против првостепеног решења је у корист малолетника жалбу изјавила мајка те је Виши прекршајни суд, решавајући по жалби исте и по службеној дужности, према стању у списима, нашао да је првостепено решење донето уз битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 234 став 2 Закона о прекршајима, која се састоји у томе што није правилно примењена одредба члана 270 став 2 истог Закона.

Наиме, напред наведеном одредбом је предвиђена сходна примена одредаба Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, уколико није другачије прописано Законом о прекршајима.

Чланом 78 став 3 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривич-

ноправној заштити малолетних лица је прописано да се у случају доношења решења којим се изриче васпитна мера малолетнику у изреци тог решења наводи само која се мера изриче, без навода да се малолетник оглашава кривим за кривично дело које му се ставља на терет, као и да ће се у образложењу решења навести опис дела и околности које оправдавају изрицање васпитне мере.

С обзиром на изложено, а како је у изреци првостепеног решења којим је малолетни Н. Ж. оглашен кривим садржан и опис радње прекршаја из члана 333 став 1 тачка 48 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, те мал. Н. Ж. оглашен кривим за напред наведени прекршај, након чега му је изречена васпитна мера укор, првостепено решење је укинута и наложено да се поновном поступку отклоне неправилности на које је указано поменутом пресудом. Ово стога што је поступак према малолетним лицима специфичан у односу на прекршајни поступак који се води према пунолетним лицима, циљ поступка који се води према малолетним лицима је првенствено преваспитавање а не кажњавање, те из тих разлога наведени закони прописују особиту обазривост према овој категорији извршилаца прекршаја.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Пржм. бр. 225/10)

67.

Начин извршења заштитне мере одузимања предмета прекршаја односно робе која је предмет царинског прекршаја-лекова као специфичне робе (чл. 296 Закона о прекршајима у вези са чл. 48 Закона о прекршајима)

Образложење:

Пресудом прекршајног суда окривљени НН је оглашен кривим због прекршаја из чл. 333 ст. 1 Царинског закона и осуђен на новчану казну у износу од 10.000,00 динара, обавезан је да плати трошкове прекршајног поступка, а на основу чл. 385 ст. 1 Царинског закона изречена му је заштитна мера одузимања робе која је предмет извршења прекршаја (ради се о већој количини различитих лекова), која ће по правноснажности пресуде бити продата путем јавне продаје, а противвредност остварена продајом бити уплаћена у буџет Републике Србије.

Подносилац захтева-Министарство финансија, Управа царина, Царинарница Д., изјавила је жалбу којом предлаже да се донесе другачија одлука у делу одлуке која се односи на начин извршења заштитне мере, наводећи да се ради о роби односно лековима за које су прописани посебни услови за стављање робе у промет и употребу и да се заштитна мера не може извршити продајом од стране царинарнице.

Виши прекршајни суд је, испитујући првостепену пресуду у делу који се побија жалбом у односу на начин извршења заштитне мере, нашао да су жалбени наводи основани, јер се ради о лековима за које постоји посебан поступак стављања у промет и употребу регулисан Законом о лековима и медицинским средствима. Чланом 144 наведеног Закона предвиђено је да се лекови, полазне супстанце, као и други материјал који се употребљава у поступку производње и промета лекова на велико, као и израде галенских, односно магистралних лекова, а којима је истекао рок употребе или за које је утврђена неисправност у погледу њиховог прописаног квалитета, као и лекови чији је промет забрањен односно који су под условима прописаним овим Законом повучени из промета, морају уништити у складу са тим Законом.

На основу напред наведеног Виши прекршајни суд је сходно чл. 243 Закона о прекршајима донео одлуку да се првостепена пресуда преиначи у делу одлуке о начину извршења заштитне мере-робе која је предмет прекрашаја и која је првостепеном пресудом одузета од окривљеног-на тај начин што ће иста, сходно чл. 250 Царинског закона, бити уступљена Агенцији за лекове и медицинска средства, као овлашћеној институцији за послове пре издавања дозволе за стављање у промет лекова и за активности које се обављају после стављања у промет, а ради уништења.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 29302/11)

68.

Начин извршења заштитне мере одузимања предмета прекршаја, односно специфичне робе које је предмет царинског прекршаја-чл. 296 у вези са чл. 48 Закона о прекршајима

Из образложења:

Пресудом прекршајног суда окривљени НН оглашен је кривим због прекршаја из чл. 292 ст. 1 тач. 3 у вези са чл. 63 Царинског закона и осуђен на новчану казну у износу од 7.000,00 динара, обавезан је да плати трошкове прекршајног поступка, а на основу чл. 298 Царинског закона изречена му је заштитна мера одузимања робе која је предмет извршења прекршаја без накнаде и то 2000 комада филтера за цигарете, 10 комада машиница за прављење и 1 паковање папира за цигарете, коју ће извршити Министарство финансија РС, Управа царина, референт за продају робе, и која ће по правоснажности пресуде бити продата путем јавне продаје а средства добијена продајом робе уплаћена на рачун буџета РС, као и заштитна мера трајног одузимања без надокнаде 20 кг разног дувана, који ће се комисијски од стране Министарства финансија РС, Управе царине, нешкодљиво уништити.

Подносилац захтева-Министарство финансија, Управа царина, Царинарница Н. изјавила је жалбу због одлуке о заштитној мери, наводећи да је повређен

чл. 235 тач. 5 и чл. 237 Закона о прекршајима као и чл. 289 ст. 2 Царинског закона у делу спровођења заштитне мере, односно поступања са одузетим предметима прекршаја, јер је предмет прекршаја специфична роба која се не може продати већ се мора уништити, па предлажу да се побијана пресуда преиначи тако што ће се наложити уништење 2000 комада филтера за цигарете, 10 комада машиница за прављење и 1 паковања папира за цигарете.

Виши прекршајни суд је, испитујући првостепену пресуду у делу који се побија жалбом у односу на начин извршења заштитне мере, нашао да су жалбени наводи неосновани. Наиме, по чл. 289 ст. 2 Царинског закона, роба која се не може продати односно употребити због здравствених, ветеринарских, фитосанитарних, сигурносних или других разлога прописаних законом уништава се под царинским надзором, у складу са прописима, а према ст. 3 истог члана, робом из ст. 2 овог члана сматрају се и дуванске прерађевине које нису обележене на прописан начин. Како предмети прекршаја на које се односи жалба подносиоца нису дуванске прерађевине из чл. 285 ст. 3 Царинског закона (у које спадају резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) нити су штетни по здравље, односно не постоје разлози због којих би наведени предмети морали бити уништени под царинским надзором, одлука о начину извршења мере је потврђена.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 28404/11)

69.

Правноснажна пресуда је извршни наслов (чл. 302 Закона о прекршајима)

Образложење:

Првостепеном пресудом Прекршајног суда у К. окривљени М. В., предузетник, оглашен је кривим за прекршај из чл. 46 ст. 1 тач. 5 и ст. 4 Закона о заштити становништва од заразних болести и осуђен на новчану казну од 40.000,00 динара, коју је био у обавези да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, уз одређивање да ће се, ако казну не плати у прописаном року, иста заменити у казну затвора у трајању од 30 дана.

Окривљени на наведену пресуду није изјавио жалбу па је иста постала правноснажна и извршна, о чему на одлуци постоји клаузула правноснажности и извршености.

С обзиром да М. В. казну није уплатио у року, Суд у К. је донео решење о замени новчане казне од 40.000,00 динара у казну затвора у трајању од 40 дана, у смислу чл. 37 ст. 2 Закона о прекршајима, а кажњени је изјавио жалбу позивајући се на околност да је у пресуди наведено да ће се неплаћена казна заменити у затворску у трајању од 30 дана а да се за предметни прекршај не може изрећи казна затвора ни као главна ни као замењена.

Виши прекршајни суд је уважио жалбу, по чл. 243 Закона о прекршајима преиначио ожалбену одлуку и одредио да се неплаћена новчана казна од 40.000,00 динара има заменити у казну затвора у трајању од 30 дана, наводећи да је нападнуто решење у супротности са изреком правноснажне и извршне првостепене пресуде којом јесте учињена повреда права у корист окривљеног али која се као извршни наслов не може мењати. По жалби кажњеног суд није могао изменити решење на његову штету.

(Одлука Вишег прекршајног суда Пржи. бр. 1998/11)

ОДЛУКЕ ВИШЕГ ПРЕКРШАЈНОГ СУДА

(по посебним законима)

70.

Казнени поени и заштитна мера забране управљања моторним возилом (чл. 34 и чл. 52 Закона о прекршајима): у случају када возач бицикла учини прекршај из области Закона о безбедности саобраћаја на путевима за који је казним одредбама обавезно изрицање заштитне мере забране управљања моторним возилом и казних поена возачу бицикла се наведене санкције не изричу

Образложење:

Пресудом првостепеног прекршајног суда окривљени је оглашен кривим за прекршај из члана 331 ст. 1 тач. 55 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, што је као возач дана 16. 03. 2011. године управљао у саобраћају на путу бициклом у стању веома тешке алкохолисаности, за који прекршај је осуђен на новчану казну.

Одлучујући о жалби подносиоца захтева за покретање прекршајног поступка због неизрицања заштитне мере забране управљања моторним возилом и казних поена, Виши прекршајни суд је нашао да је жалба неоснована.

Ово из разлога што је у спроведеном поступку као неспорно утврђено, а за шта је окривљени и оглашен кривим, да је исти као возач у саобраћају на путу, у стању веома тешке алкохолисаности, управљао бициклом.

По оцени овог Суда возачу бицикла се, како то правилно и налази првостепени суд, не може изрећи заштитна мера забране управљања моторним возилом нити казних поени. Јер, бицикл није моторно возило у смислу чл. 7 ст. 1 тач. 33 Закона о безбедности саобраћаја на путевима већ, сходно чл. 7 ст. 1 тач. 32 наведеног Закона, возило са најмање два точка које се покреће снагом возача, односно путника, која се помоћу педала или ручица преноси на точак, односно точкове. Према члану 7 ст. 1 тач. 68 Закона о безбедности саобраћаја на путевима возач је лице које на путу управља возилом. Казнени поени се према одредби члана 323 Закона о безбедности саобраћаја на путевима изричу само лицу коме је издата возачка дозвола у Републици Србији, док се возачка дозвола, сходно чл. 195 ст. 1 наведеног Закона, издаје само за управљање моторним возилима, односно скуповима возила одређених категорија. Из наве-

дених законских одредби јасно произилази да се возачу бицикла за учињени прекршај не може изрећи заштитна мера забране управљања моторним возилом нити казнени поени, с обзиром да се возачка дозвола издаје само за управљање моторним возилима односно скуповима возила, са ког разлога је првостепена одлука потврђена као правилна.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр.10586/2011)

71.

Возачу возила коме није издата возачка дозвола, односно пробна возачка дозвола у Републици Србији, не могу се изрећи казнени поени за прекршаје одређене Законом о безбедности саобраћаја на путевима

Образложење:

Пресудом првостепеног прекршајног суда окривљени је оглашен кривим за прекршаје из члана 330 ст. 1 тач. 1 и члана 331 ст. 1 тач. 80 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, за које су му утврђене новчане казне и заштитне мере забране управљања моторним возилом, а на основу члана 330 ст. 1 тач. ЗОБС-а на путевима му је изречено и 14 казних поена за прекршај из члана 330 ст. 1 тач. 1 наведеног Закона и на основу члана 335 ст. 1 тач. 94 ЗОБС-а 6 казних поена за прекршај из члана 331 ст. 1 тач. 89 ЗОБС-а, па му је на основу члана 42 ст. 2 тачка 5 Закона о прекршајима изречено укупно 18 казних поена, при чему првостепени суд није узео у обзир чињеницу да окривљени нема издату возачку дозволу.

По наложењу Вишег прекршајног суда првостепени суд је погрешно применио материјално право када је окривљеном за наведене прекршаје изрекао казнене поене. Ово из разлога што је из списка предмета неспорно да окривљени нема издату возачку дозволу, што је окривљени и указивао приликом давања одбране, а што произилази и из записника о извршеној контроли учесника у саобраћају-возила, у коме је назначено да је датом приликом утврђено да је окривљени управљао предметним возилом пре стицања права на управљање. Имајући у виду наведено, дакле да окривљени нема издату возачку дозволу, а да се сходно чл. 323 ст. 1 ЗОБС-а казнени поени за прекршаје одређене овим Законом изричу возачу којем је возачка дозвола, односно пробна возачка дозвола издата у Републици Србији, то се окривљеном за учињене прекршаје не могу изрећи казнени поени, па је стога овај Суд преиначио првостепену одлуку тако што се окривљеном за учињене прекршаје казнени поени не изричу.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 21191/2011)

72.

Ослобађање од кривице окривљених уколико нису кумулативно испуњени услови предвиђени одредбом члана 112 став 1 тачка 2 Закона о безбедности саобраћаја на путевима

Образложење:

Првостепеном пресудом окривљени су оглашени кривим због прекршаја из члана 331 став 1 тачка 33 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, с обзиром да су поступили супротно одредби члана 112 наведеног Закона.

Против наведене пресуде окривљени су благовремено уложили жалбу из свих законом предвиђених разлога, са предлогом да се првостепена пресуда укине јер чињенично стање није правилно утврђено.

Виши прекршајни суд је, поступајући по службеној дужности, преиначио одлуку првостепеног суда и ослободио кривице окривљене применом одредби члана 218 став 1 тачка 1 Закона о прекршајима уз следеће образложење:

“Одредбом члана 331 став 1 тачка 33 Закона о безбедности саобраћаја на путевима прописано је да прекршај чини учинилац који поступи супротно одредби члана 112 став 1 тачка 2 Закона о безбедности саобраћаја на путевима када је премашено осовинско оптерећење прописано техничким нормативима за возила и највећу дозвољену укупну масу, за више од 5%.

Према томе, да би се применила одредба наведеног члана и учинилац огласио кривим за овај прекршај потребно је да кумулативно буду испуњена два услова и то да је премашено како осовинско оптерећење које је прописано техничким нормативима за возила тако и да је премашена највећа дозвољена укупна маса за више од 5%.

Како је захтевом за покретање прекршајног поступка окривљенима стављено на терет да наведено теретно возило није испуњавало услове само у погледу осовинског оптерећења прописаног техничким нормативима за више од 5%, то је Виши прекршајни суд одлучио као у изреци на основу члана 218 став 1 тач. 1 Закона о прекршајима, с обзиром да дело за које се окривљени терете по пропису није прекршај јер нису испуњена оба законска прописана услова да би се учинио прекршај из наведеног члана.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 29479/11).

73.

Непотпуно утврђено чињенично стање код прекршаја из чл. 331 ст. 1 тач. 72 Закона о безбедности саобраћаја на путевима као разлог укидања пресуде

Образложење:

Првостепеном пресудом је окривљени оглашен кривим за прекршај из члана 331 став 1 тачка 72 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, на коју је благовремено изјавио жалбу наводећи, поред осталог, да у претходних 6 дана пре критичног догађаја није био ангажован да управља возилом, па није био у могућности да прикупља и код себе држи потврде о одсуствовању издате од послодавца, нити је могао имати носаче тахографа или потврде о одсуству с обзиром да је управљао возилом само за сопствене потребе, што службено лице није унело као примедбу на записник нити су саслушана службена лица у својству сведока. Окривљени у жалби наглашава да он није ни могао бити свестан да чини нешто недозвољено нити му је јасно какве потврде је требало да обезбеди, нити како до њих да дође.

Виши прекршајни суд је разматрајући изваљену жалбу, ожалбену пресуду и остале списе предмета нашао да је првостепена пресуда донета на основу непотпуно утврђеног чињеничног стања, из којег се није могао извести закључак о кривици окривљеног за предметни прекршај.

Наиме, поднетим захтевом за покретање прекршајног поступка је окривљеном стављено на терет да је критичног датума управљао теретним возилом са прикључним возилом а да том приликом код себе није имао претходно коришћене носаче података из тахографа свих возила којима је управљао у последњих 6 дана, као ни потврду о евентуалном одсуствовању.

Окривљени је у одбрани у првостепеном поступку истицао да је критичном приликом управљао скупом возила, да код себе није имао претходно коришћене носаче података из тахографа свих возила којима је управљао последњих 6 дана као ни потврду о одсуствовању, али да је том приликом управљао возилом за сопствене потребе. Пре доношење првостепене пресуде прекршајни суд није извео ниједан други доказ у циљу потпуног и правилног утврђивања чињеничног стања осим што је прочитао записник о извршеној контроли учесника у саобраћају, који је окривљени потписао на лицу места без примедби.

Како се окривљени приликом давања одбране није детаљно изјаснио на околности поднетог захтева за покретање прекршајног поступка, а с обзиром на сва битна обележја прекршаја из члана 331 став 1 тачка 72 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, као и одредбу члана 79 став 2 тачка 1 Правилника о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима (“Службени гласник РС” бр.64/10 и 69/10), нити су пре доношења ожалбене пресуде саслушани полицијски службеници у својству сведока, без обзира на потписани записник на лицу места од стране окривљеног без примедби, првостепени суд чињенично стање није у потпуности утврдио.

Одредбама члана 331 став 1 тачка 72 Закона о безбедности саобраћаја на путевима је прописано да ће се казнити лице које поступи противно одредби члана 245 став 3 истог Закона, а којим је прописано да возач моторног возила

које мора бити опремљено тахографом, код себе мора имати кључ тахографа и претходно коришћене носаче података из тахографа свих возила којима је управљао у последњих 6 дана, односно од последњег недељног одмора из којих су видљиве активности возача, односно возачку картицу у случају дигиталног тахографа.

Одредбом члана 79 став 2 тачка 1 Правилника о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима прописано је да тахограф не морају имати возила у власништву физичких лица која се користе искључиво за личне потребе, и то возило М-2 и М-3-аутобуси који морају имати тахограф и возила врсте М-теретна возила, уколико теретно возило и скуп возила има највећу дозвољену масу преко 3,5 тоне, врсте М-2 и М-3. Како окривљени приликом давања одбране од стране првостепеног суда није питан о највећој дозвољеној маси скупа возила којим је управљао, нити је овај податак садржан у записнику о извршеној контроли од стране саобраћајне полиције, то је због непотпуно утврђеног чињеничног стања првостепена пресуда укинута.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж.бр.20504/11)

74.

Неразумљива изрека и недостатак разлога као разлог укидања осуђујуће пресуде за прекршај из чл. 326 ст. 1 тач. 57 и ст. 2 Закона о безбедности саобраћаја на путевима

Образложење:

Пресудом прекршајног суда су окривљено правно и одговорно лице оглашени кривим за прекршаје из члана 326 став 1 и став 2 тачка 57 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, те осуђени на новчане казне у износи-ма од 100.000,00 динара за правно и од 6.000,00 динара за одговорно лице. По изјављеној жалби окривљеног правног и одговорног лица из свих закон-ном предвиђених разлога првостепена пресуда је укинута због битне по-вреде одредаба прекршајног поступка из члана 234 став 1 тачка 15 Закона о прекршајима, која се огледа у томе што је изрека првостепене пресуде неразумљива и што образложење не садржи разлоге о одлучним чињеницама.

Наиме, изреком побијане пресуде је окривљено правно лице оглашено кривим за прекршај из члана 326 став 1 тачка 57 а одговорно лице због прекршаја из члана 326 став 1 тачка 57 и ст. 2 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, јер су дозволили да критичном приликом у саобраћају на путу учествује њихово теретно возило које није имало исправне уређаје за заустављање пошто је ванредним техничким прегледом утврђена разлика силе кочења помоћне паркирне кочице, док је возач наведеног возила оглашен кривим због прекршаја из члана 332 став 1 тачка 91 истог Закона.

Међутим, Закон о безбедности саобраћаја на путевима и Правилник о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима не познају појам помоћна-паркирна кочница, како је то окривљенима захтевом затевљено на терет и за шта су у изреци првостепене пресуде оглашени кривим. Чланом 28 Правилника о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима је дефинисан појам радног кочења, помоћног кочења и паркирног кочења. Чланом 30 став 2 и 3 истог Правилника је прописано које врсте возила морају имати помоћно кочење а која возила морају имати паркирно кочење. Чланом 40 поменутог Правилника законодавац је прописао техничке нормативе ефикасности кочних система моторних и прикључних возила изражене у процентима за све врсте возила у погледу помоћног и радног кочења, односно до које границе се толерише сила кочења, што је мерљива категорија.

Имајући у виду изложено, приликом укидања је првостепеном суду наложено да у поновном поступку од подносиоца захтева затражи уређење захтева за покретање прекршајног поступка у смислу одредбама члана 157 Закона о прекршајима, у којем захтеву ће бити јасно наведена конкретна неисправност уређаја за заустављање возила, те ће суд на околности измењеног захтева окривљене поново саслушати, ценити садржину записника о ванредном техничком прегледу који се налази у списима, по потреби извести и друге неопходне доказе, те тако правилно и у потпуности утврдити чињенично стање.

Виши прекршајни суд је нашао да побијана пресуда не садржи ни одлучне чињенице о утврђеној кривици окривљених. С обзиром да првостепени суд није утврдио да ли су испуњени услови за кривицу окривљеног одговорног лица, није могла бити установљена ни одговорност правног лица за учињени прекршај. Одредбом члана 17 став 4 Закона о прекршајима је прописано да правно лице одговара за прекршај учињен скривљено предузетом радњом или пропуштањем дужног надзора од стране органа управљања или одговорног лица, или скривљеном радњом другог лица које је у време извршења прекршаја било овлашћено да поступа у име правног лица. Одавде произилази да без скривљено предузете радње или пропуштања дужног надзора од стране одговорног лица, или скривљене радње другог лица које је у време извршења прекршаја било овлашћено да поступка у име правног, није било могуће огласити кривим ни одговорно ни правно лице.

С обзиром на изложено, првостепена пресуда је укинута у целости сходно члану 246 Закона о прекршајима, јер су разлози због којих се укида у односу на правно и одговорно лице од користи и за окривљеног возача који није изјавио жалбу, те се по службеној дужности има сматрати као да таква жалба и постоји.

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 2496/12)

75.

Оцена доказа, прекршај из области јавног реда и мира

Из образложења:

„Неоснован је жалбени навод подносиоца захтева да, пошто је окривљени признао извршење прекршаја, није било потребно инсистирати да се изјашњава о чињеничном опису прекршаја који му је стављен на терет. Наиме, без обзира што је окривљени у првобитном поступку навео: „признајем прекршај који ми се захтевом за покретање прекршајног поступка ставља на терет“, том исказу не може се придати значај признања јер се окривљени није јасно и недвосмислено изјаснио о битним обележјима и околностима прекршаја. Како је окривљени у поновном поступку оспорио извршење прекршаја, наводећи да није вукао за косу Т. Д., те да Т. Д., упркос томе што из њеног исказа датог у полицији произилази да ју је окривљени чукао за косу, приликом саслушања у првостепеном поступку није казивала да ју је окривљени вукао за косу, правилно је првостепени суд оценом сваког доказа посебно, свих доказа заједно и на основу резултата целокупног поступка, извео закључак да није доказано да је окривљени учинио прекршај за који се поднетим захтевом терети, те сходно одредби члана 218 став 1 тачка 3 Закона о прекршајима донео пресуду којом се окривљени ослобађа кривице.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж. бр. 24629/11)

76.

Ако се из пријемног штамбиља суда не може установити да ли је уз примљену жалбу било прилога, а у жалби браниоца окривљеног је наведено да се пуномоћје прилаже, таква жалба се мора прихватити као жалба изјављена од стране овлашћеног лица (у сумњи насталој грешком суда мора се поступити на начин који је повољнији по странку)

Из образложења:

„Одредбама члана 154 став 1 Судског пословника (глава XIII -ток судског поступка- пријем писмена) је прописано да је запослени дужан да у забелешци о пријему писмена (штамбиљ број 22) назначи место и време пријема (дан, час и минут), назив суда, начин пријема (непосредно-поштом, обично-препоручено), број примерака са прилозима, датум предаје препоручене пошиљке пошти, примљено са или без таксе, налог за плаћање таксе, примљене вредности и сл., а одредбама става 3 тог члана Пословника је прописано да, уколико је писмено послато суду преко поште, суд је дужан да на примљено писмено стави забелешку о пријему писмена (штамбиљ број 22) и уз писмено задржи поштанску коверту односно омот ако је достављено на други начин.“

Чланом 159 став 2 Судског пословника (отварање и преглед поште) је прописано да ако неко од писмена недостаје или ако су примљени само прилози без доставног писмена или се не види ко је пошиљалац, утврдиће се то службеном забелешком уз коју се прилаже омот, а у овим случајевима, ако је то могуће, писарница о томе одмах обавештава пошиљалоца.

Чланом 345 Судског пословника су прописани штамбилји које судови обавезно користе, па тако између осталог користе забелешку о пријему писмена (22) и скраћену забелешку о пријему писмена (23).

У конкретном случају у жалби изјављеној против првостепене пресуде стоји „примерака 2, пуномоћ, прилог:“ и, према стању списка, пуномоћи у тој фази поступка заиста нема. На жалбу која је изјављена путем поште препоручено од стране суда није стављена забелешка о пријему писмена (штамбилј број 22), него само скраћена забелешка о пријему писмена (штамбилј број 23), из које се не може утврдити да ли жалба има прилоге. Код таквог стања ствари, када се жалбом тврди да је пуномоћ достављена, прекршајни суд није могао жалбу одбацити као изјављену од стране неовлашћених лица позивајући се на недостатак пуномоћи (истовремено жалбу називајући заједничком жалбом окривљених-окривљени је овлашћено лице да жалбу изјави), због чега је Виши прекршајни суд првостепено решење сходно члану 243. Закона о прекршајима преиначио и утврдио да је жалба изјављена против првостепене пресуде изјављена од стране овлашћеног лица.“

(Пресуда Вишег прекршајног суда Прж.бр. 5439/11)

77.

Дужи боравак у иностранству као услов за увоз возила, прекршај из чл. 292 ст. 1 тач. 3 Царинског закона

Из образложења:

„Како окривљени не поседује боравишну нити радну визу за било коју земљу у иностранству, постојала је његова обавеза да возило писмено пријави граничној царинарници, као робу коју увози јер, по члану 1 став 2 Уредбе о обавези регистрације моторних возила којима управљају лица са пребивалиштем у Републици Србији («Службени гласник РС», број 28/09), возилом регистрованим у иностранству на путевима у Републици Србији може управљати лице које има пребивалиште у Републици Србији и одобрено привремено боравиште у иностранству дуже од шест месеци, чланови његове уже породице, као и лице које управља «рент-а кар» возилом. Зато је окривљени учинилац прекршаја из члана 292 став 1 тачка 3 Царинског закона.“

(Одлука Вишег прекршајног суда Прж. бр. 37926/10)

78.

Неверодостојна дозвола и скривање возила, прекршај из чл. 333 ст. 1 Царинског закона

Из образложења:

„Код увоза возила са страном саобраћајном дозволом, за коју је утврђено да је фалсификована, окривљени је скривао стварно стање предметног возила у намери да возило прикаже као редовно регистровано и тако га увезе па тиме учинио прекршај из члана 333 став 1 Царинског закона.“

(Одлука Вишег прекршајног суда Прж. бр. 27876/10)

79.

Непроверавање података везаних за регистрацију возила, царински прекршај

Из образложења:

„Купац возила са обрасцем саобраћајне дозволе који није оригиналан није предузео радње да провери регистрацију код органа који је исту дозволу наводно издао, већ је возило набавио иако је по околностима под којима га је купио (од непознатог лица) могао знати да представља предмет прекршаја. Возило је било у његовој државини и истим је управљао до одузимања.“

(Одлука Вишег прекршајног суда Прж. бр. 301299/10)

80.

Измена ФИН броја и саобраћајна дозвола, царински прекршај

Из образложења:

„Околност да је окривљени имао уредно регистровано возила није од значаја за прекршај, јер се саобраћајна дозвола не односи на предметно возило на којем је прилагођена ФИН ознака и које је унето у земљу без пријаве царинској контроли.“

(Одлука Вишег прекршајног суда Прж. бр. 29549/10)

81.

Измене на возилу након техничког прегледа, царински прекршај

Из образложења:

„Неосновани су жалбени наводи окривљеног да није могао посумњати у неоригиналност шасије и мотора пошто је исто возило било уредно регистровано у више наврата, а регистрацији претходио технички преглед, јер га терети управо ова чињеница и налаз и мишљење вештака о неоригиналности бројева шасије мотора. Ово из разлога што би неоригиналност бројева шасије и мотора, да је заиста раније постојала, морала бити откривена на неком претходном техничком прегледу.“

(Одлука Вишег прекршајног суда Прж. бр. 29589/10)

82.

Неверодостојна страна дозвола као поднети документ, царински прекршај

Из образложења:

„Италијанска саобраћајна дозвола, за коју је преко стране амбасаде утврђено да није аутентична, а која је поднета у царинском поступку, представља неверодостојан документ у вези са царинским поступком, па је учињен прекршај из чалан 341. став 1. тачка 1. Царинског закона.“

(Одлука Вишег прекршајног суда Прж. бр. 30103/10)

83.

Број шасије који није њен прави број, царински прекршај

Из образложења:

„Неаутентична шасија возила, исечена и наварена на возило, не представља прави број шасије возила, без обзира на оригиналност бројева, јер је оригинални број шасије уклоњен исецањем и уклањањем лима на коме се тај број налазио и наварен лим са другим бројем.“

(Виши прекршајни суд, Прж. бр. 29338/10)

84.

Дан плаћања пореске обавезе

Из образложења:

„Окривљени се позивају на то да су пре истека рока плаћања пореских обавеза дали налог пословној банци да изврши плаћања, али како нису измирили обавезу у прописаном року, ово се не сматра извршеним плаћањем, с обзиром да се сходно члану 68 став 1 тачка 1 Закона о пореском поступку и

пореској администрацији даном плаћања пореза сматра дан кад је дуговани износ пореза и споредних пореских давања пореског дужника пренет на прописани уплатни рачун јавних прихода, па је на страни пореског дужника постојала обавеза да предузме све радње како би на овај начин дуговани порез био плаћен до истека законом предвиђеног рока.“

(Виши прекршајни суд, Прж. бр. 18443/11)

85.

Блокада рачуна није сметња да се изврши обрачун пореза, а законски се посебно третирају необрачунавање и неплаћање пореза

Образложење:

У поступку који је спровео првостепени суд неспорно је утврђено да окривљени нису обрачунали порез на додату вредност за порески период од 01. 10. до 31. 12. 2010. године у року од 10 дана, чиме су учинили прекршаје из члана 60. став 1. тачка 12. и став 2. Закона о порезу на додату вредност, што се жалбом не успева довести у сумњу, већ се неоснованим наводима покушава оспорити прекршајна одговорност.

Жалиоци не споре да нису за означени период обрачунали порез на додату вредност, већ тврде да је од значаја што су у том истом периоду били у великој неликвидности, односно рачун им је био блокиран, али је првостепени прекршајни суд ово ценио правилно полазећи од обележја прекршаја о ком је реч: по члану 60. став 1. тачка 12. Закона о порезу на додату вредност прекршај чини обвезник - правно лице ако не обрачуна ПДВ (члан 37 тачка 4) и члан 49), који обрачун не изискује плаћање па блокада рачуна није сметња да се обрачун изврши. Наиме, законодавац разликује необрачун ПДВ (тачка 12), од неплаћања ПДВ у прописаном року (тачка 13 истог члана), а блокада рачуна има за последицу фактичку и правну немогућност плаћања, али блокада није сметња да се обрачун изврши и пријаве пореске обавезе. Окривљени нису оглашени кривим због неплаћања (тачка 13), већ необрачуна пореза (тачка 12). При том је неспорно да окривљени нису поступили у складу са чланом 49 Закона о порезу на додату вредност, према ком пропису је обвезник дужан да обрачуна ПДВ за одговарајући порески период на основу промета добара и услуга у том периоду ако је за њих, у складу са чланом 16 овог Закона, настала пореска обавеза, а обвезник је истовремено и порески дужник. Порески обвезник по члану 37 наведеног Закона има обавезу да обрачунава и плаћа ПДВ и подноси пореске пријаве. Према налажењу Вишег прекршајног суда блокада рачуна није сметња да се ПДВ обрачунава и подносе пореске пријаве, већ може бити само сметња да се изврше плаћања, што указује да је првостепени прекршајни суд по овом питању заузео исправан став, а да су наводи жалбе неосновани.

(Виши прекршајни суд, Прж. бр. 16183/11)

86.

Исплата путем асигнације: окривљени нису могли вршити исплате путем асигнације и без евидентирања кроз пословни рачун, а без обрачуна пореза

Образложење:

Окривљени су вршили исплате по основу уговора о асигнацији за рачун фирме која је била у блокади, што је противно члану 46 став 3 Закона о платном промету по коме правна лица и предузетници не могу измиривати обавезе по основу асигнације ако као асигнанти (упутиоци потраживања) имају неизмирене обавезе код банке у моменту плаћања, сем ако се иста плаћања не односе на исплату зарада. Исплате извршене путем асигнације нису евидентирани кроз пословни рачун окривљених-не налазе се на изводима пословних рачуна. Зато је утврђено да окривљени нису обрачунали и уплатили порез на друге приходе из члана 85 Закона о порезу на доходак грађана, што је противно члану 99 став 1 тачка 8 у вези са чланом 101 тог Закона, чиме су учинили прекршај из члана 166 став 1 тачка 1 и став 5 цитираног Закона (Сл гласник РС. 24/01 до 61/07)

(Виши прекршајни суд, Прж. бр. 14848/10)

87.

Фискалне касе: околност да уговорни партнер није у договореном року инсталирао фискалну касу у објекту окривљених није оправдање за отпочињање обављања делатности пре тог инсталирања

Из образложења:

„Доказима које је извео првостепени орган, инспекцијском контролом од 18. 06. 2009. године и другим доказима, неспорно је утврђено да су окривљени пружали услуге физичким лицима пре фискализације фискалне касе и њеног инсталирања у објекту, на који начин су поступили супротно члану 38 Закона о фискалним касама («Сл. гласник РС», бр. 135/2004) и члану 4 Уредбе о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе («Сл. гласник РС», бр. 18/2009), чиме су учинили прекршај из члана 43 став 1 тачка 17 и став 2 Закона о фискалним касама.

Према члану 38 Закона о фискалним касама, обвезник може да отпочне обављање делатности промета добара на мало, односно пружања услуга физичким лицима, после фискализације фискалне касе и њеног инсталирања у објекту, односно на месту на коме се обавља промет. То значи да окривљени нису могли обављати промет пре инсталирања фискалне касе, при чему нема значаја позивање на кампању одлагања примене закона чија је примена била

отпочела, исто као што се окривљени не могу позивати на то да њихов уговорни партнер није на време инсталирао касу.

Непоступање по члану 38 Закона о фискалним касама кажњиво је по чл. 43 став 1 тачка 17 наведеног Закона, где је прописано да ће се новчаном казном од 100.000,00 до 1.000.000,00 динара казнити за прекршај правно лице – обвезник, ако отпочне обављање делатности промета робе на мало, односно пружања услуга физичким лицима пре фискализације фискалне касе и њеног инсталирања у објекту, односно на месту на коме се обавља промет. Према ставу 2 члана 43 наведеног закона, за одговорно лице је забрањена казна од 5.000,00 до 50.000,00 динара.“

(Виши прекршајни суд, Прж. бр. 16256/10)

88.

Неодговарајући папир фискалног рачуна

Из образложења:

„Како је контролом констатовано, код штампања фискалних одсека није обезбеђен папир чији квалитет омогућава квалитетну видљиву штампу, јер се штампани подаци не виде, па је окривљени коришћењем папира који није наведен у корисничком упутству учинио прекршај из члана 43 став 1 тачка 5 у вези са ст. 3 Закона о фискалним касама.“

(Виши прекршајни суд, Прж. бр. 3559/10)

89.

Предузеће које се није пререгистровало у привредно друштво не може се позивати на неакативност у пословању као основ ослобађа од обавезе подношења пореске пријаве

Из образложења:

„Суд налази да су неосновани наводи из жалбе окривљеног у погледу утврђеног чињеничног стања, као и примене закона, јер је доказима које је извео првостепени орган неспорно утврђено да окривљени у року од 10 дана од дана истека рока прописаног за подношење финансијских извештаја пореском органу нису поднели пореску пријаву у којој је обрачунат порез и порески биланс за приход за који се утврђује порез за 2006. годину, чиме су учинили прекршај из члана 112 став 1 тачка 5 и став 2 Закона о порезу на добит предузећа.

Виши прекршајни суд је ценио наводе жалбе окривљених да су неактивно предузеће и да нису регистровани као привредно друштво по Закону о

привредним друштвима па налази да су неосновани, јер околност да нису извршили усклађивање са законом не значи да су престали постојати као предузеће односно правно лице, стечајем или ликвидацијом, нити то жалиоци тврде, већ и у жалбеном поступку користе печат предузећа о ком је реч. То да ли су неактивни привредни субјект односно да ли су имали промет може бити предмет пореске пријаве, али она није поднета, нити су жалиоци наведено документовали у жалбеном поступку.“

(Виши прекршајни суд, Прж. бр. 13265/10)

90.

Опис прекршаја неплаћања доприноса који не одговара бићу прекршаја из закона

Из образложења:

„Изрека решења о прекршају је неразумљива и није у складу са законским описом када се наводи да окривљени нису благовремено обрачунали и уплатили доприносе за социјално осигурање, у одређеном периоду, јер су то учинили са закашњењем од 10 дана. По закону предметни прекршај (из чл. 72 ст. 1 и ст. 2 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање) чини послодавац који не исплати зараду до 30-ог у текућем месецу за претходни месец и до тог рока не уплати доприносе за претходни месец на најнижу месечну основицу.“

(Виши прекршајни суд, Прж. бр. 8038/11)

91.

Обавеза везана за доприносе за обавезно социјално осигурање је кумулативна и састоји се од обрачуна и уплате доприноса, па испуњење само једног њеног дела не искључује постојање прекршаја из чл. 72 ст. 1 и 2 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

Из образложења:

„Околност наведена у жалби да је окривљени обрачунао доприносе за обавезно социјално осигурање у законском року, али да је каснио са уплатом истих, није од утицаја на друкчије решавање ове прекршајне ствари, с обзиром да је чланом 30 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање обавеза послодавца прописана кумулативно и обухвата како обавезу обрачунавања доприноса тако и обавезу уплате истих у законом прописаном року.“

(Виши прекршајни суд, Прж. бр. 26501/11)

92.

Није од значаја чији је новац окривљени износио из земље (ко је власник новца), ако се ради о недозвољеном изношењу односно о суми новца која није пријављена при уласку у земљу (девизни прекршај)

Из образложења:

„Није од значаја да ли је окривљени носио свој новац или је то чинио за неко друго лице ако га није пријавио царини, а из тог што није пријавио тачан износ новца који је имао код себе већ износ који је у то време било дозвољено изнети се закључује да је знао да изношење новца преко пријављеног износа није дозвољено. Прекршај из члана 63 став 1 тачка 10 Закона о девизном пословању у вези са тач. 12 Одлуке о условима за личне и физичке преносе средстава плаћања у иностранство и из иностранства («Сл. гласник РС», бр. 67/06, 52/08 и 18/09) чини нерезидент-физичко лице које износи у иностранство ефективни страни новац преко износа од 1000 евра. Окривљени је могао изнети и већи износ под условом да се радило о новцу који је пријавио при уласку у Републику Србију-на основу потврде о уношењу ефективног страног новца, коју обезбеђује и оверава царински орган.“

(Одлука Вишег прекршајног суда Прж. бр. 30369/10)

93.

Дневна промена мењачке провизије

Из образложења:

„Када је мењач код обављања мењачких послова два пута у току дана формирао висину провизије, мењачке послове је обављао противно члану 39 став 2 Закона о девизном пословању («Сл. гласник РС», 62/06) и тачки 20 став 1 алинеја 5 Одлуке о условима и начину обављања мењачких послова («Сл. гласник РС», бр. 67/06 до 118/07), чиме је учинио прекршај из члана 61. став 1. тачка 36. Закона о девизном пословању.“

(Одлука Вишег прекршајног суда Прж. бр. 30335/10)

Издавач:

Удружење судија прекршајних судија РС
Хаџи Проданова 11, Београд

Уређивачки одбор:

судије Вишег прекршајног суда:

Славица Бркић
Славица Спахић
Марија Вуковић Станковић
Милада Катић
Мирајана Тукар
Светлана Станковић
Драгица Бараћ

судски саветник у Вишем прекршајном суду:

Др Томица Делибашић

ISBN 978-86-914195-1-6

тираж: 600

штампа: АТЦ, Београд

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

340.142:343.232(497.11)“2011”

ПРАВНИ ставови и одлуке Вишег прекршајног
суда : 2011. година / [уређивачки одбор
Славица Бркић ... ет ал.] - Београд :
Удружење судија прекршајних судова РС, 2012
(Београд : АТЦ). - 99 стр. ; 24 cm

Тираж 600.

ISBN 978-86-914195-1-6

а) Судска пракса - Виши прекршајни суд -
Србија - 2011 б) Прекршајни поступак -
Србија - 2011
COBISS.SR-ID 189327628

ISBN: 978-86-914195-1-6

9 788691 419516